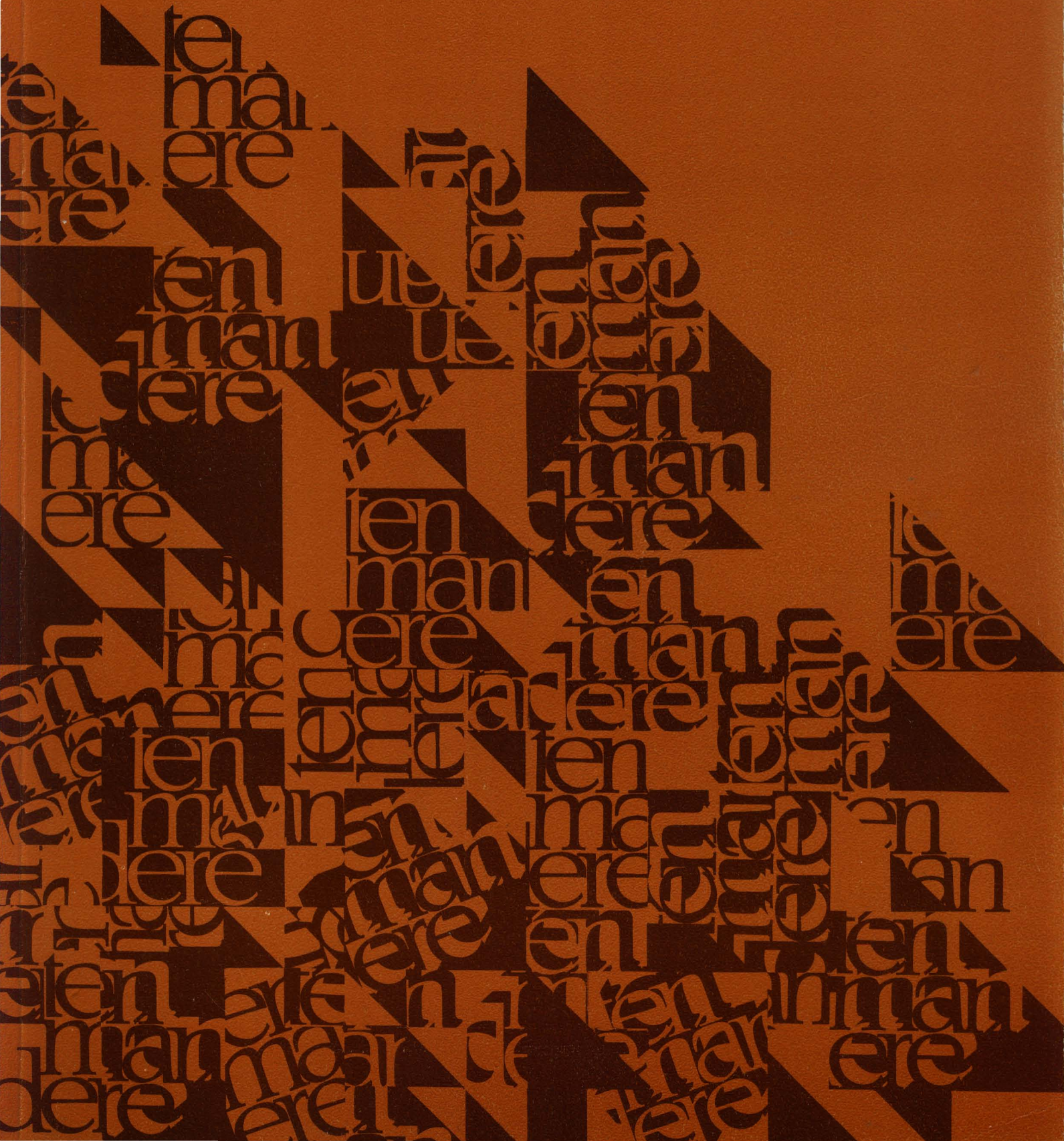


# ten mandere

*heemkundige periodiek voor izegem en omgeving*





## Bestuur

Voorzitter	<b>Rafaël Verholle</b>	Heyestraat 21	Tel. (051) 30 12 42
Ondervoorzitter	<b>Roger Bekaert</b>	Sint-Crispijnstraat 27	Tel. (051) 30 34 99
Secretaris	<b>Robert Leroy</b>	Boomforeeststraat 49	Tel. (051) 30 10 56
Penningmeester	<b>Alberic Deprez</b>	Ommegangstraat 69/1	Tel. (051) 30 28 48
Archivaris	<b>André Demeurisse</b>	Baronielaan 33	Tel. (051) 30 22 04
Redactie	<b>Antoon Vandromme</b>	Blauwhuisstraat 52	Tel. (051) 30 31 35
Bestuursleden	<b>Luc Billiouw</b>	Ter Beemden 16	Tel. (051) 30 12 23
	<b>Jean-Marie Lermyte</b>	Kortrijksestraat 323	Tel. (051) 30 39 99
	<b>André Mistiaen</b>	Hondekensmolenstraat 24	Tel. (051) 30 36 69
	<b>Freddy Seynaeve</b>	Elegastlaan 14	Tel. (051) 30 58 31
	<b>Hendrik Willaert</b>	Krommekeerstraat 3 8080 Ruiselede	Tel. (051) 68 82 45

## Hoe word ik lid?

Gewoon lid: 300 fr.  
Steunend lid: 400 fr.  
Erelid: 500 fr.

Ofwel door storting of  
overschrijving op  
rek. 712-0700260-03 van  
Heemkundige Kring  
„Ten Mandere  
8700 Izegem.

Ofwel betaalt u aan  
één van de leden van  
het Bestuur.

**Noot:** In geval van storting of overschrijving vergeet niet de gewenste jaargang(en) te vermelden.

## Archief

Is ondergebracht in het stadhuis,  
Korenmarkt 9.

Is toegankelijk  
voor iedereen.

Toegang wordt  
verleend na aanvraag  
op het secretariaat,  
stadhuis,  
1e verdieping,  
bureau nr. 3,  
bij de heer  
André Demeurisse.

## Bibliotheek

Is ondergebracht in het stadhuis,  
Korenmarkt 9.

Is gratis toegankelijk  
voor **alle leden  
van Ten Mandere.**

De boeken kunnen  
gratis in bruikleen  
ontvangen worden.

De aanvraag dient  
gericht tot de heer  
André Demeurisse,  
stadhuis,  
1e verdieping,  
bureau nr. 3.



Alle oude geschriften,  
boeken, foto's, kaarten e.a. betreffende Izegem, Emelgem en Kachtem  
worden steeds met dank aanvaard bij alle leden van het Bestuur of op het stadhuis, 1e verdieping, bureau nr. 3.



## In dit nummer:

- 185      *Inhoud.*
- 187      *Raf Vandenberghe*  
*Geschiedenis v. 20 j. Buitengewoon Ond. te Izegem.*
- 212      *Jean-Marie Leemyte*  
*Zes jaar strijd om de stichting de Pelichy-Van Huerne.*
- 236      *Marcel Nuytens*  
*Izegemse heemkundige penningen.*
- 267      *Antoon Vandromme*  
*Opening v.d. eerste 'Kruiskapel' binnen Izegem (1750)*
- 275      *Kurt Priem*  
*Pieter Jozef en Pieter Frans Verhuede, een halve eeuw notariaat te Izegem*
- 292      *Andre Demeurisse*  
*Grenswijziging voor Izegem.*
- 295      *Kurt Priem*  
*Willem, Pastoor van Izegem, getuige in een middeleeuws geschil - (slot).*
- 298      *Robert Leroy*  
*Actueeltjes nr. 45 (1270 - 1363).*
- 310      *Antoon Vandromme*  
*Lichte maaltijden tijdens W.O.II.*
- 313      *Antoon Vandromme*  
*De schijnwerper op Kachtem: Een gouden jubelfeest*

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER: RAF. VERHOLLE, HEYESTRAAT 21 - 8700 IZEGEM



# *Geschiedenis van 20 jaar Buitengewoon Onderwijs te Izegem*

RAF VANDENBERGHE

SCHOOLHOOFD B.L.O.

MEENSESTEENWEG 87

8700 IZEGEM

**S**inds 1914 heeft België zijn wet op de leerplicht. Gedurende de halve eeuw die daarop volgde heeft het lager onderwijs, mijns inziens, gezocht maar niet gevonden wat men specifiek kon doen voor die leerlingen die licht onder de normale begaafdheid lagen, voor wie het gewoon lager onderwijs te moeilijk was en te snel ging. Het zijn de leerlingen die, volgens de bepaling van het K.B. van 28.06.1978, een licht mentaal ontwikkelingsstekort en/of een licht mentale stoornis vertonen, maar die in staat zijn om de elementaire schoolse kennis en vaardigheden te verwerven, die een beroepsvorming kunnen doormaken, en voor wie een integratie in het gewoon sociaal- en beroepsleven kan voorzien worden. Zij worden door P.M.S.centra naar B.L.O. type 1 georiënteerd.

Er waren wel Medisch-Pedagogische Instituten (M.P.I.'s), voor kinderen met zware handicaps, o.m. ernstige gezichts- of gehoorstoornis, zware mentale handicap. Van jongere datum, en eerder zeldzaam, waren ook M.P.I.'s waar kinderen met een licht mentale stoornis konden inwonen en schoollopen. Sommige van de type-I leerlingen, eerder de zwaksten, werden toen ook al wel in een M.P.I. geplaatst.

Omstreeks 1960 moet er een wijziging gekomen zijn in de wettelijke mogelijkheden. Buitengewoon onderwijs werd veralgemeend, en in talrijke scholen werd een klas of een afdeling voor B.L.O. in externaatverband opgericht. Het ging hoofdzakelijk om type 1-klassen, maar ook type 2 en type 8 kwamen voor.

In de beginjaren was de scheiding ook niet zo strikt.

Het " buitengewoon onderwijs " waarover het in deze historiek gaat, betreft enkel de "licht-mentalen " omdat te Izegem alleen het type 1 ingericht wordt.





## EERSTE PERIODE : AFDELING VAN HET SINT-JOZEFSCOLLEGE EN VAN AVE MARIA.

### 1. OPRICHTING

Te Izegem werden op 1 september 1963 de eerste B.L.O.-klassen voor type 1 opgericht. Dit gebeurde in het Sint-Jozefscollege, onder directeur M.Vandommele en met F.Vervenne als eerste onderwijzer. Het gebeurde eveneens in Ave Maria, onder directrice Zr. H.Depraetere en met Zr. Martens als eerste onderwijzeres.

Buitenstaanders realiseerden zich wellicht niet, hoe moeilijk het was om de ouders te overtuigen van het nut van zulke klas voor hun kind, om minstens 12 leerlingen van verschillende leeftijd en schoolse vordering in één klas bijeen te krijgen, en dan uiteraard om er aangepast onderwijs aan te geven, want als dit niet slaagde was er geen bestaansreden.

### 2. UITBREIDING

Het werk scheen te bevallen, volgens de leerlingenaantallen vlugger in het College dan in Ave Maria. In 1964 waren er in het College al twee klassen, en in 1969 al drie met samen 38 leerlingen. In Ave Maria duurde het tot 1967 eer er twee klassen waren en tot 1971 eer er drie waren, eveneens met samen 38 leerlingen.

Intussen werd, in 1964, J.Verstraete als logopedist aangesteld. Hij mocht twee uur per klas en per week logopedische hulp geven aan kinderen met spraak- en taalmoeilijkheden.

Verder hadden B.L.O.-klassen recht op twee uur "heilsgymnastiek" per week; ze werden gegeven door de gymleraar(es) van de lagere afdeling. Volledigheidshalve moeten we vermelden, dat op 1 september 1970 J.Seynaeve directeur van de lagere afdeling van het Sint-Jozefscollege werd, en de zorg over de B.L.O.afdeling op zich nam.

### 3. LOKALEN

Over de lokalen uit deze periode zou iets vermeld kunnen worden. In het College was plaatsgebrek.



Voor de eerste klas was er nog geen probleem. Voor de tweede en derde klas moest men al gaan zoeken : de kamer van de prefect, een klas in de middelbare afdeling, een leraarskamer, het koffiezaaltje, tot een gehuurde klas van het Leersecretariaat in de Meiboomstraat.

In Ave Maria was de toestand gunstiger. Nogal vlug had men tweemaal drie pianokamertjes ineen gebracht, en de 12 leerlingen konden plaats nemen, gezellig dicht bijeen. Voor de derde klas was er zelfs een mooi heus klaslokaal beschikbaar ... tot aan de autonomie.

#### 4. VERVOER

Uit deze periode moet ook iets gezegd worden over het busvervoer.

B.L.O.-kinderen hadden, en hebben nog, recht op gratis vervoer. Maar, in tegenstelling met nu, was er slechts één VW-busje dat de verste kinderen ophaalde. Dit busje reed 's morgens twee grote ronden, en 's avonds eveneens. Voor de eerste kinderen begon de schooldag reeds om 6.30u en hij eindigde om 18 u. De meeste kinderen kwamen evenwel mee met de schoolbusjes van VERBOSIZ voor het gewoon onderwijs. Gedurende een aantal jaren kwamen er zelfs mee met de bus van het V.T.I. Ook de gewone lijnbus werd gebruikt, en terugbetaald.

Behalve het vervoer op zichzelf was ook de administratie en de boekhouding ervan een moeilijk te overziene zaak. De staat betaalde 5/8 van de vervoerkosten, de provincie 1/8 en de respectievelijke gemeenten 2/8. Dit bleef trouwens zo tot het einde van het schooljaar 1973-74. Sommige gemeenten lieten gemakkelijk op de betaling wachten !

#### 5. SLOTBESCHOUWING

Achteraf beschouwd vonden we het gunstig dat de jeugdijaren van het B.L.O. doorgebracht werden onder de vleugels van gevestigde scholen met een goede faam. Dit had als voordelen, dat de kinderen voor de buitenstaanders " naar het College " of " naar Ave Maria " gingen en ook dat de scholen de financiële middelen hadden om de B.L.O.-klasjes te runnen. Met de schamele toelage, per leerling berekend, zou het toen en ook jaren later onmogelijk zijn zulke kleine groepjes te huisvesten en ze van voldoende materiaal te voorzien.



# 2

Aan deze integratie waren ook nadelen, vooral voor de kinderen zelf. Kinderen kunnen soms hard zijn tegenover kinderen. Als er eens ruzie was, dan waren de passende scheldwoorden rap gevonden. Normaal beschikten B.O.-kinderen over weinig woorden om daar tegenover te plaatsen, maar wel eens over zoveel te meer "slaande argumenten".

## TWEDE PERIODE : DE AUTONOME B.L.O.-SCHOOL, MAAR VERSPREID.

---

### 1. DE START

Aan de basis van de autonomie lagen de Wet op de B.O. van 06.07.1970 en het Koninklijk Besluit over de rationalisatie in het B.O. van 21.10.1971. Door deze beschikkingen zouden alle B.L.O.-afdelingen worden afgeschaft en, volgens een opgelegde planning, vervangen worden door een aantal autonome B.L.O.-scholen. Alles moest voltooid zijn ten laatste op 1 september 1974.

In het hoofdtoezichtsgebied Roeselare waren reeds vier confessionele B.L.O.-scholen, zodat enkel op basis van gemiddelde schoolbevolking en té-groot geachte B.L.O.-scholen verder opgericht kon worden.

In een vergadering, ingericht door de diocesane inspectie te Roeselare, werd gevraagd en aanvaard, dat te Izegem een autonome B.L.O.-school opgericht zou worden op 1 september 1972.

Er werd daartoe een schoolcomité opgericht, dat bestond uit de zeer-eerwaarde heren Deken Kindt, Louwaege en Clarebout, de eerwaarde zuster C.Coen en de heren J.Behaeghe en J.Seynaeve. Dit comité vergaderde voor de eerste maal op 17.06.1972 en besliste tot de oprichting van een gemengde B.L.O.-school, onder een nog aan te stellen schoolhoofd.

Op 11.08.1972 vergaderde het schoolcomité opnieuw. Intussen was Deken Kindt gestorven, en opgevolgd door Mgr. Deken Cauwe. In deze vergadering werd, met eenparigheid van stemmen, R. Vandenberghe aangesteld tot schoolhoofd. Tegen de volgende vergadering, 18.09.1972, verloor het schoolcomité ook nog Zr. Coen, die aftrad wegens ziekte en vervangen werd door Zr. Depraetere. Intussen was de autonome school gestart en .... men prijst een stuur begin !



Voor niet-ingewijden was er weinig veranderd. Wel werden begin- en einduren enigszins gewijzigd, en was er nu klas de woensdagnamiddag. De meisjes bleven in Ave Maria, de jongens bleven in het College.

## 2. LEERKRACHTEN - LEERLINGEN

Bij de meisjes bleven dezelfde drie leerkrachten : Juffr. C.Naert, Zr. C.Desmet en Juffr. L.Onraet. Bij de jongens waren er aanvankelijk eveneens drie leerkrachten, doch slechts één oudgediende.

Uit de hoogste klas verdween G.Vandenbroucke, die op dit moment verkoos het B.L.O. te verlaten. In deze klas kwam R.Vandenberghe, tevens schoolhoofd. In de tweede klas kwam B.Carlier, aangesteld in de plaats van G.Tanghe die tijdelijk het onderwijs vaarwel zegde. In de laagste klas vonden we D.Eeckhout terug, die dus naar de kleintjes verhuisd was. In de vijf jaar die volgden beleefden we een explosie. Het aantal leerlingen groeide van 69 tot 122, en jaar na jaar kon een nieuwe leerkracht aangeworven worden. In 1972 werd F.Van der Haegen-Deceuninck aangesteld. In 1973 kwam G.Tanghe terug, M.Decroix-Verstraete volgde L.Onraet op, R. De Muelenaere volgde L.Lannoo op en R.Geldhof nam de klas over van R.Vandenberghe wanneer die schoolhoofd zonder klas werd. In 1974 kwam ook nog Juffr. G.Polley, in 1976 kwam M.Leroy en werd L.Destombes-De Cooman deeltijdse logopediste.

Opvallend was het onevenwicht tussen het aantal jongens en het aantal meisjes. Dit zou trouwens tot op vandaag zo blijven, en ook elders zo blijken te zijn.

De expansie van de school volgde de algemene trend. Nochtans was er over het algemeen weinig medewerking van de directies van het gewoon onderwijs, die zelf in moeilijkheden kwamen wegens lagere geboortecijfers. Ook was er in 1974 het belangrijke feit van de experimentele oprichting van "aanpassingsklassen" met "taakleraars" in het gewoon onderwijs. De aanpassingsklas was en blijft heel zeker een goede zaak voor leerlingen die normaal begaafd zijn, maar door toevallige omstandigheden ergens de "onderwijs-trein" gemist hebben. Terwijl deze kinderen vroeger verder afgleden en in B.L.O. terecht kwamen, konden zij nu in veel gevallen worden bijgewerkt.



Het feit van de aanpassingsklas gaf wel eens aanleiding tot argumentatie tegen B.L.O. ("wij doen hetzelfde"), maar anderzijds was er ook de objectieve beoordeling van het P.M.S. tussen gekomen.

Tenslotte verloren we ook het recruteringsgebied Ingelmunster. Tegen 1 september 1974, moesten alle B.L.O.-afdelingen opgedoekt worden. Ons interesseerde de B.L.O.-afdeling van de gemeenteschool Ingelmunster. Ze voldeed niet aan het K.B. van 21.10.1971 en zou dus verdwijnen. Burgemeester-volksvertegenwoordiger Vankeirsbilck nam contact op met J.Seynaeve, daarna ook met R.Vandenberghen en met de Inrichtende Macht. De bedoeling was, dat Izegem de B.L.O.-klas(sen) van Ingelmunster als een afdeling zou nemen, of dat de enige B.L.O.-onderwijzer overgeheveld zou worden naar Izegem. Op 07.06.1974 woonden Z.E.H. Louwaege en R.Vandenberghen op het gemeentehuis van Ingelmunster een vergadering daarover bij. Garanties waren moeilijk te geven, en de Heer Vankeirsbilck loste het anders op. Tegen alle verwachtingen in bekam hij op het Ministerie de autonomie van de B.L.O.-Ingelmunster. Wel was ergens een voorwaarde, om binnen een paar jaar het minimum van 36 leerlingen te behalen. Ze maakten het ook waar, deels geholpen door het K.B. van 07.02.1974 over het vervoer, waarbij alleen nog terugbetaling kon gebeuren indien de leerlingen de dichtsbijzijnde school bezochten. Voor de vervoerdienst werd Ingelmunster aangezien als een confessionele school, terwijl ze bij de oprichting even voordien stellig niet als een confessionele katholieke school haar plaats had gekregen. Voor de 28 leerlingen van Ingelmunster die wij op dit ogenblik vervoerden kwam plots geen staatstussenkomst meer, zodat daar afgebouwd zou worden.

Nog drie details in de rand.

Aan de top van het Sint-Jozefscollege gebeurde een wisseling :

Z.E.H. Louwaege ging met pensioen en werd op 1 september 1974 opgevolgd door Z.E.H. Devisch.

De woensdagnamiddag, die onze leerkrachten en leerlingen nauw aan het hart lag, kwam eindelijk vrij op 1 september 1974, werd op 18 september weer ingetrokken maar op 16 oktober voorgoed verworven, na hevige strubbelingen.

Ieder schooljaar werd besloten met een spelnamiddag op " Wallemote ".

Vanaf 1974-75 was het een gezamenlijke sport- en speldag.



Het succes ervan is ~~voor een~~ deel te verklaren, doordat dit de enige dag van " samen-zijn " was, ~~zowel~~ voor onze kinderen als voor de leerkrachten.

### 3. HUISVESTING

Aanvankelijk bleven de **meisjes** in Ave Maria, min of meer geïntegreerd zoals vroeger, twee van **de drie** klassen in dezelfde ex-pianokamertjes. De derde klas verhuisde **naar** een heel oude klas, tegen de Dirk Martenslaan.

De jongens vatten het **schooljaar** aan met een klas in de gewezen kamer van de prefect en met twee **klassen** in de Meiboomstraat. Beide laatste klassen waren ver en hoog, en **werden** bovendien tweemaal per week gebruikt voor Middenstandsopleiding. **Op 1 oktober** kwam een vierde klas, die eveneens in een leegstaande leraars**kamer** ondergebracht werd.

Niet onterecht heette de **Inspecteur Verholle** de huisvesting " wettelijk onaanvaardbaar ". Later **sprak** zijn opvolger, de Inspecteur Christiaens, in dezelfde zin. **Bovendien was** het feit van de scheiding jongens-meisjes pedagogisch een ernstige **handicap**.

De leerkrachten hadden **te weinig** contact met en te weinig steun aan elkaar. Op verschillende plaatsen **zat** men met zeer heterogene klassen omdat uitwisseling onmogelijk was. **Er was** enorm tijdverlies door verplaatsingen. In september 1973 werd **één** klas ondergebracht in de Engelbewaarderschool, het volgende schooljaar **waren** er dat al drie. Naast de narigheid van de nog grotere verspreiding , **was** er ook nog iets positiefs.

In de Engelbewaarder hadden **we** onze laagste drie klassen, die ook gemengde klassen waren. Dit kwam **de homogeniteit** van alle klassen zeer ten goede. Aanvankelijk waren deze **klaslokalen** bekomen door verbouwing van een oude zaal. Op 1 september 1976 **werd** de oude vleugel totaal omgebouwd en kwamen onze kinderen in de **klassen** van het hoofdgebouw terecht.

Iedereen voelde sinds lang aan dat deze huisvesting niet houdbaar zou blijven. Er werd gezocht in verschillende richtingen, o.m. in het leeglopende Patersklooster. **Reeds** in 1973 opteerde het schoolcomité evenwel voor een nieuw gebouw, op **grond** die vroeger geschonken was door Constant Dejonckheere zaliger. Dit idee werd verwezenlijkt in 1975-1977.



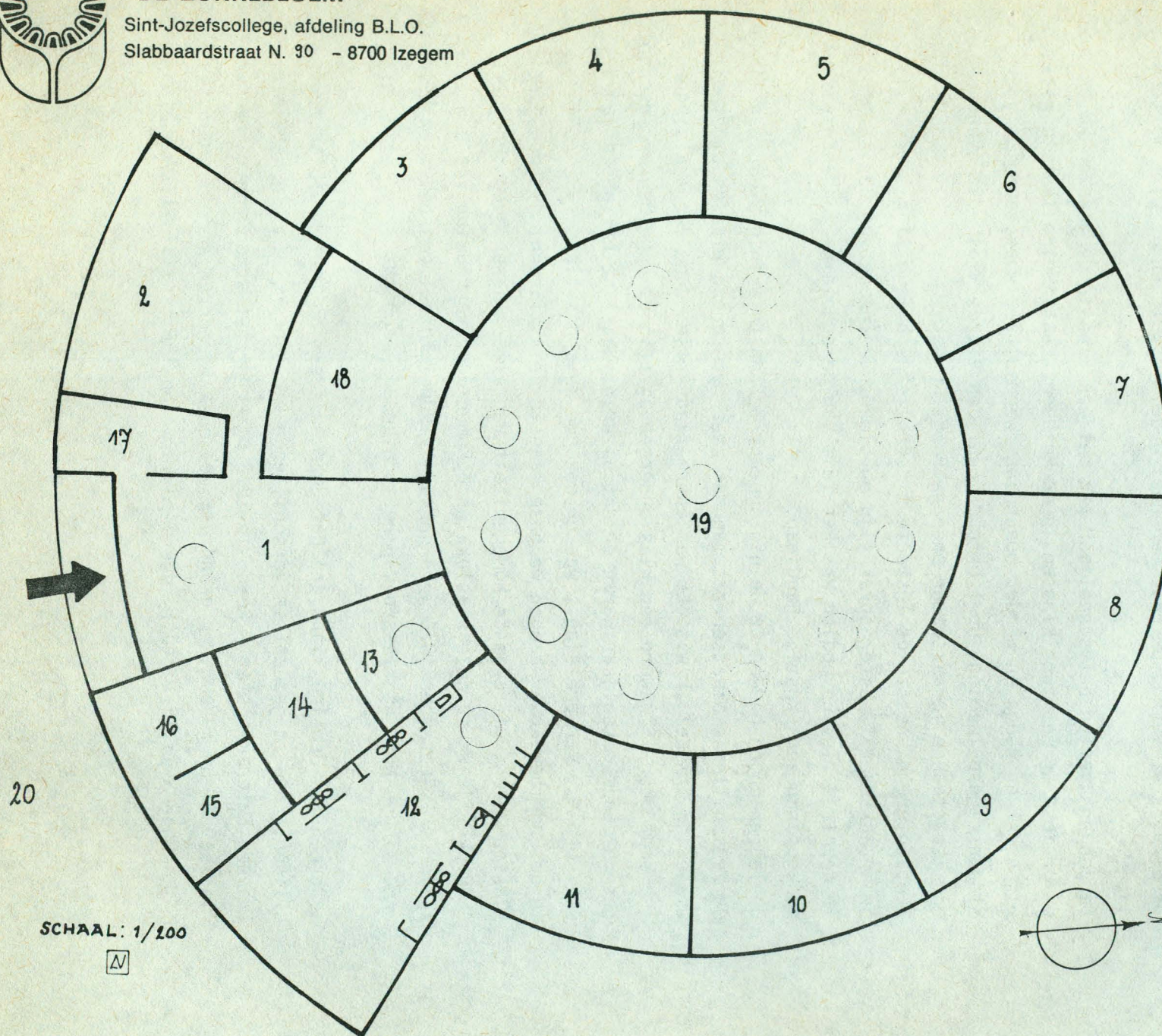


# "DE ZONNEBLOEM"

Sint-Jozefscollege, afdeling B.L.O.  
Slabbaardstraat N. 90 - 8700 Izegem

## LEGENDE :

1. Inkom
2. Crea-klas.
3. Klas Mvr. J. Mallisse
4. Klas Hr. G. Tanghe
5. Klas Mvr. M. Leroy
6. Klas Mvr. Gr. Polley
7. Klas Hr. D. Delaere
8. Klas Hr. J. Derudd
9. Klas Mvr. Chr. Naer
10. Klas Hr. B. Carlier
11. Lokaal kinesitherapie
12. Sanitair
13. Bureau Directeur
14. Studio Leerkrachte
15. Lokaal B.L.O. - B.L.O.A
16. Lokaal logopedie
17. Stookplaats.
18. T.V.- & projectieklas
19. Overdekte speelpl.
20. Speelplaats.



SCHAAL: 1/200





Nauwelijks bekomen van de verrassing enerzijds over het feit van een nieuwe school en anderzijds over de ongewone vorm ervan, bogen wij ons over de plannen en zochten wij naar een passende naam. Ons inspirerend op de ronde grondvorm, en in een poging om de kinderen te leren het licht en het schone na te streven, kozen wij de naam " D E   Z O N N E B L O E M."

#### 4. VERVOER

In het begin van deze periode bleef het vervoer een heel speciaal probleem. Enkele leerlingen kwamen met de lokale ronden van VERBOSIZ. Er was één VW-busje dat de verste leerlingen ophaalde, in één grote ronde. Verder waren de uren voor B.L.O. zo geregeld, dat na 8.30 u en voor 16.15 u door twee VERBOSIZ-bussen een kleine ronde, uitsluitend voor B.L.O., gereden kon worden. Wij konden later beginnen en wat vroeger eindigen, omdat er de woensdagnamiddag ook les was. Dit bracht dan weer zijn specifieke moeilijkheden mee voor de leerlingen die met de lokale VERBOSIZ-ronden meekwamen. Naast deze drie vormen van collectief vervoer, waren er ook enkele leerlingen die met de lijnbus naar school kwamen, en van wie het abonnement terugbetaald werd.

In 1974 kwam een grondige wijziging in het leerlingenvervoer. Alle ronden werden uitsluitend voor B.L.O. gereden, er kwamen beroepsvervoerders bij te pas en er werden begeleidsters aangeworven. Tegen 1 januari 1975 moesten ritten opgemaakt en beschreven worden, en minstens vijf vervoerdiensten moesten kunnen deelnemen aan een aanbesteding. Vanaf 1 januari werden onze ritten aldus uitgevoerd door de bussen van M.Depoorter, VERBOSIZ, en A. Termote. Deze aanbesteding was de bevestiging van de bestaande toestand, en betekende een grote vooruitgang. Niet enkel de administratie van het vervoer bezorgde kopzorgen, maar ook het feit dat onze leerlingen op drie plaatsen afgezet en opgehaald moesten worden. In veel gevallen en zeker aanvankelijk wisten de kleinste leerlingen zelf niet waar ze naartoe moesten. Bovendien betekende verandering van klas soms ook verandering van schoolgebouw. Niettegenstaande de moeilijkheden verliep het busvervoer steeds vlot en veilig.



## 5. FINANCIËLE MIDDELEN

Gedurende de eerste jaren was het maar goed, dat wij konden blijven aanleunen bij de moederscholen. In 1974 werden de werkingstoelagen aanzienlijk verhoogd, met terugwerkende kracht dan nog ! Daardoor kregen we eindelijk middelen om de school degelijk uit te rusten.

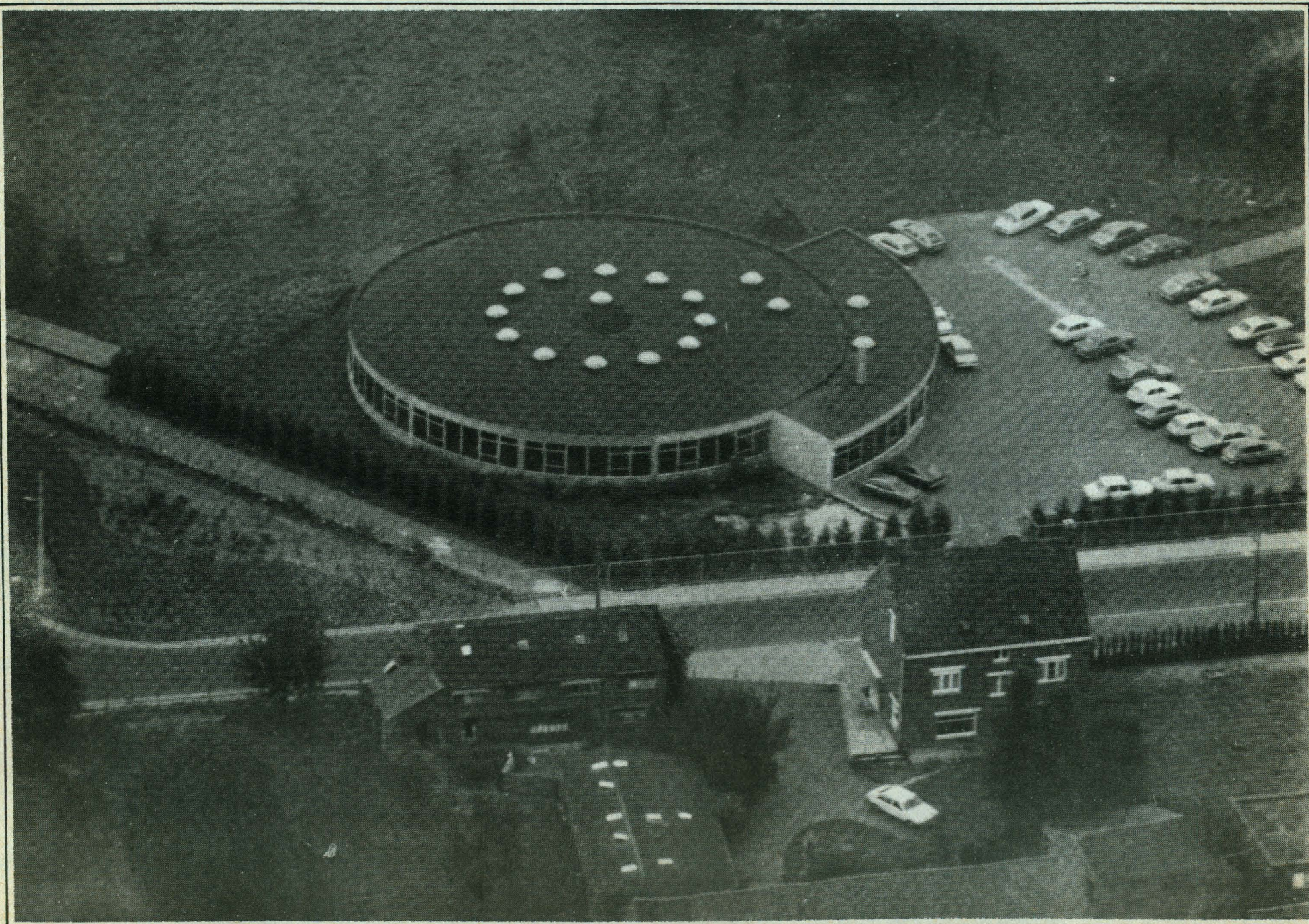
## 6. SLOTBESCHOUWING

Niettegenstaande heelwat moeilijkheden, vertoont deze periode een vrij positieve balans.

De school was, in aantal leerlingen en klassen, behoorlijk uitgegroeid. De kwaliteit van het onderwijs stond op hoog niveau, de objectieve proeven van het P.M.S. toonden flinke vorderingen. De kinderen waren gelukkig en verzoenden zich weer met het leren en de schoolwereld. De ouders waren tevreden, en lieten niet na dit door te zeggen.

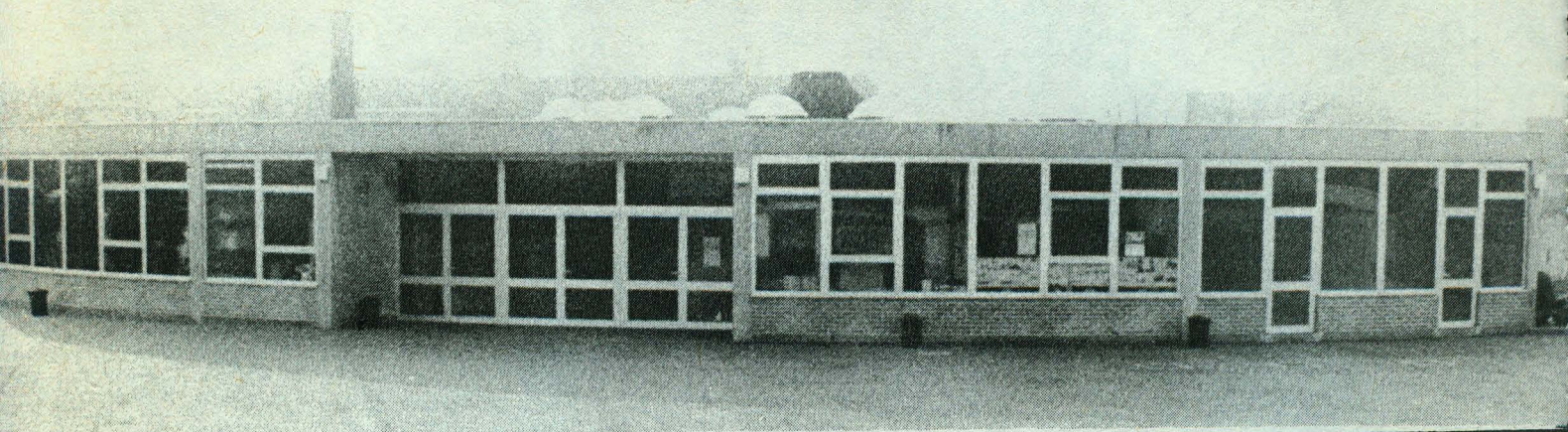
Ondanks het verspreid zijn, de slechte lokalen en de talrijke verhuizingen bleef bij de leerkrachten een enthousiaste inzet en een goede sfeer.





Luchtfoto van "De Zonnebloem", genomen tijdens een feest voor motorisch gehandicapten in en rond de sporthal.





### DERDE PERIODE : DE ZONNEBLOEM.

---



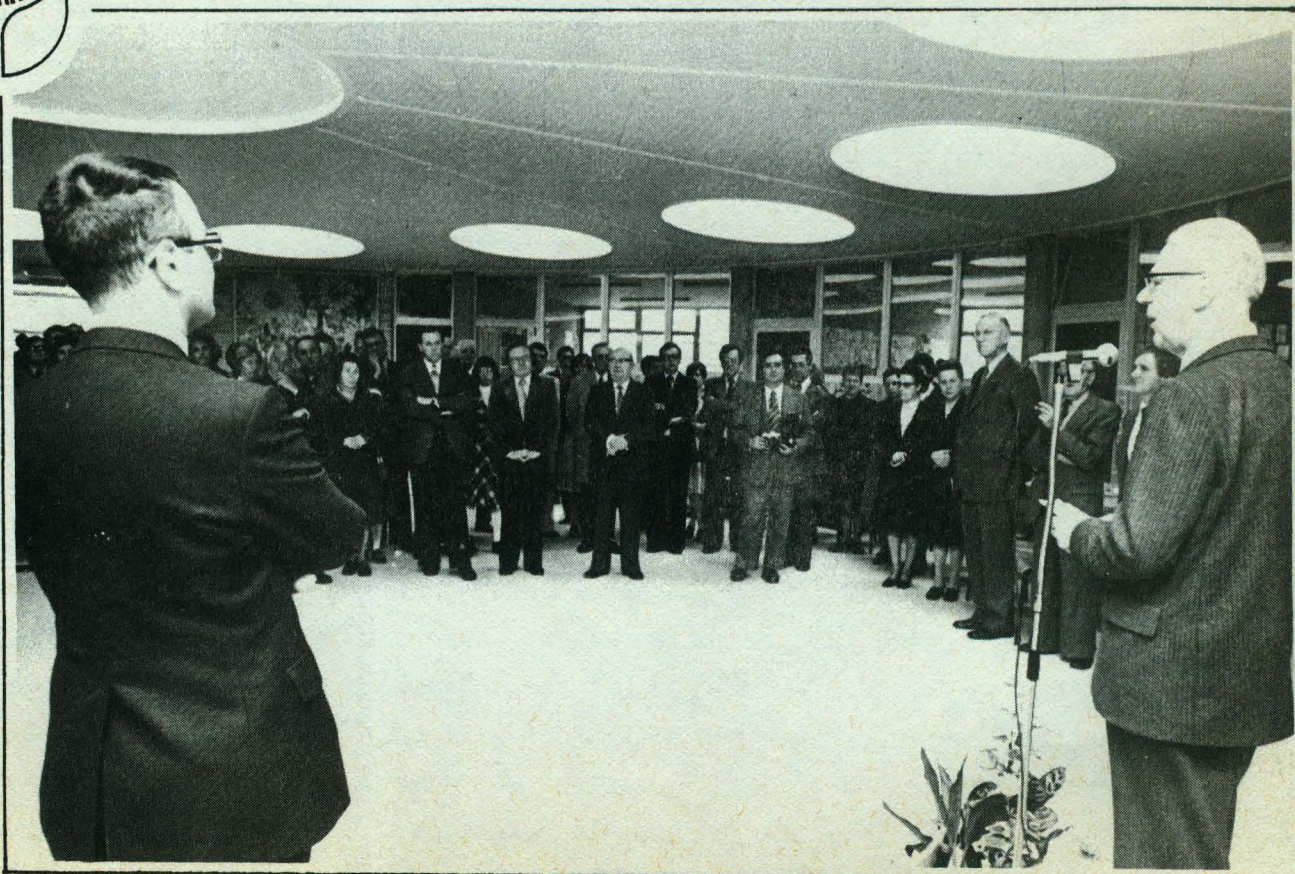
In de laatste week van de grote vakantie 1977 kwam de dag van de grote verhuizing. Het gebouw was niet helemaal klaargemaakt, maar de werklui spanden zich in om het bewoonbaar te maken. Hier past dan ook een woord van lof aan de bouwers : de Heer A.Desmet, tekenaar, Gebr.Monteyne, aannemers van het metsel- en betonwerk, H.Tyberghien, aannemer van deuren en ramen, Desmet en Vanslambrouck, installateurs van elektriciteit, verwarming en sanitair. Allen verdienen ze een pluim voor de zorg en de spoed waarmee ze gewerkt hebben.

#### 1. LEERKRACHTEN - LEERLINGEN

Bij de start in " De Zonnebloem " steeg het aantal leerlingen plots tot 131, zelfs tot 134 bij het einde van 1977-1978. Dit aantal bleef min of meer behouden tot 1980, waarna het plots gevoelig daalde.



De laatste week van de grote vakantie 1977. De Zonnebloem wordt klaargemaakt voor de start. Leerkrachten en familieleden helpen bij de grote verhuizing.



5 november 1977, dag van de inwijding van de nieuwe "Zonnebloem". Z.E.H. vicaris Declerck (links vooraan) had ingezegend en luistert nu mee naar Z.E.H. Deken.



We konden blijven rekenen op E.H. L.Decroos en op E.H. Cornette voor de pastorale begeleiding en voor verzorgde Eucharistie- en boetevieringen. In 1978 werd K.Lagae aangesteld als logopediste, in vervanging van L. Destombes-De Cooman.

1980 bracht nogal wat wijzingen in het korps. Mevr. F.Van der Haegen-Deceuninck werd onze eerste gepensioneerde, en werd opgevolgd door de Heer J.Derudder. Juffr. C.Desmet kreeg ziekteverlof, dat later zou uitlopen op terbeschikkingstelling en vervroegd pensioen. Zij werd vervangen door De Heer D.Delaere. Meteen verwisselden nogal wat klassen van titularis. Verder werd het korps aangevuld met een kinesist, in de persoon van de Heer M.Hauspie. Zijn bijzondere opdracht was, kinderen met problemen inzake psycho-motoriek te begeleiden. Aangezien dit samenviel met uitbreiding van het aantal uren logopedie, ondervonden we voor het eerst aan den lijve opnieuw gebrek aan een aangepast lokaal. Dit probleem zou vlug acuut worden.

Hierbij mag ook vermeld worden, dat in november 1979 Z.E.H. M.Devisch na weinig jaren de directeurskamer in het college verliet voor een bureau in de Guimardstraat, en dat hij opgevolgd werd door Z.E.H. L.Maertens.

In 1981-1982 maakten we de moeilijke geboorte van het zgn. " Lesuren-pakket " mee, dat op 1 oktober 1981 dan toch ingevoerd werd. Voor scholen als de onze, die nog steeds met oprichtingsnormen werkten, betekende dit een explosie van het aantal ambten, niettegenstaande het aantal leerlingen gedaald was tot 109. Mevr. M.Decroix-Verstraete werd aangesteld tot BLIO-BLOA; haar opdracht was, enerzijds de nieuwe leerlingen onthalen en er de gepaste pedagogische groep voor zoeken en ook individuele leerlingen te begeleiden, anderzijds administratieve en opvoedkundige taken opnemen en beschikbaar zijn voor huisonderwijs. In de klas werd zij, na wisseling, vervangen door Juffr. C. Vanfleteren. Een andere aanstelling was die van mevr. F.Lambert-Vervaeck, die aan alle leerlingen twee uur per week creatieve handvaardigheid zou geven. Een derde aanstelling betrof Juffr. K.Vanhee, die aan alle leerlingen wekelijks een uur catechese zou geven. Beide laatste ambten waren, samen met de lessen L.O., verbonden aan een systeem van werken met pedagogische groepen. Met de invoering van het lesurenpakket waren de klassen zgn. enkel nog een administratief begrip, en veel vaker dan dit vroeger het geval was werden de leerlingen her-onderverdeeld in een aangepaste rekengroep of pedagogische groep voor eerder motorische vakken.





HET LERARENKORPS in het eerste jaar "Zonnebloem", oktober 1977. K.Vereecke vervangt R. De Muelenaere. De logopedisten en de catechisten ontbreken.

Staande :

Raf. Vandenberghe  
 Guido Tanghe  
 Magda Decroix-Verstraete  
 Bart Carlier  
 Christine Seaux-Naert  
 Flore Van der Haegen-Deceuninck

Geknield :

Greta Polley  
 Zr. C. Desmet  
 Marijke Leroy  
 Daniël Eeckhout  
 Kaat Vereecke  
 Rudy Geldhof





Voor de leerkrachten hield deze regeling de interessante mogelijkheid in, hun lessen te geven in acht halve dagen. Daarmee behaalden ze wellicht een primeur voor België.

Er was ook een negatieve kant aan deze explosie. Door toename van het aantal paramedici en bijzondere leermeesters, die een lokaal moesten vinden midden de hoofdgroep, zagen we ons verplicht de hoogste drie klassen naar lokalen in het college te doen verhuizen. Met tegenzin keerden we zo min of meer terug naar de situatie 1972-1977, ook al waren het nu mooie klaslokalen en waren we van harte welkom in de moederschool. Eigenaardig genoeg, de grote leerlingen zagen dit enigszins als een promotie.

Met ongeveer hetzelfde aantal leerlingen en lesuren, maar dank zij een andere regeling, kon in 1982 een elfde klas opgericht worden. Zij werd toegekend aan Mevr. I. Sinnesael-Mallisse. De catecheselessen van Juffr. K. Vanhee vielen weg. Door de invoering van het lesurenpakket bij de paramedici kon ook daar aan uitbreiding gedaan worden, en de Heer K. Eeckhout werd aangesteld als kinesist voor 11 uur per week.

Dank zij een bijzondere regeling van wedertewerkstelling kon bovendien een rekenplichtig-correspondent in dienst genomen worden. Mevr. M. Verbeeck-Desmet kon zo veiliger gesteld worden.

## 2. INFRASTRUCTUUR

Leerkrachten en leerlingen waren enthousiast over hun "Zonnebloem". De school was inderdaad zoals wij ze gedroomd hadden. Iedereen had een mooi en aangepast lokaal dat goed bemeubeld was. We hadden voor het eerst een echte thuis, waar we met zijn allen samen waren, met alle voordelen die daaruit voortvloeiden. Het gebouw was aangenaam, gezellig en bijzonder functioneel, ook al was het onmiddellijk méér dan volzet, eigenlijk te klein om alles ordelijk te bergen. De inplanting aan de rand van de bebouwde kom en de landbouwzone was ideaal. De nabijheid van de sporthalle en van het P.M.S. bood veel voordelen. De bijhorende grond bood mogelijkheden tot spel en beweging, onze leerlingen konden zich uitleven en zo innerlijk tot rust komen. Alle bewoners waren gelukkig, trots en ook dankbaar tegenover het Schoolbestuur dat dit alles mogelijk gemaakt had.



Op 25 november kwamen, voor een conferentie, een viertal scholen uit de regio op bezoek, en iedereen kon alleen in bewondering staan voor de accommodatie.

Op 24 oktober 1977 werd de school feestelijk ingenomen door de leerlingen. Er was een filmpje, daarna een H.Mis met zegening van de kruisjes. Na de middag konden de leerlingen in allerlei spelletjes een drankje met pannekoeken of wafels verdienen. Op 5 november 1977 werd de school plechtig ingewijd en opengesteld voor personaliteiten en ouders. Z.E.H. Vicaris Declerck zegende het huis en zijn bewoners, R.Vandenberghe sprak over opzet en historiek, en daarna was er rondgang en receptie. Nadien was er feestelijke muziek, drank en alles om feest te vieren.

Het tweede schooljaar werd het jaar van de voltooiing. In oktober 1978 werd door de leerkrachten, met de hulp van een paar professionele freesmachines, de vage grond geëffend, bewerkt en met gras bezaaid.

Aan de zuidkant bleef ruimte vrij om de kinderen hun eigen klastuintje te laten verzorgen.

Met de medewerking van leerkrachten, echtgenoten ervan en ouders werden in november 77 mooie sparren en 23 berken aangeplant. De opgevoerde grond lag buitengewoon hard en zat vol stenen, zodat zelfs pikhouwelen sneuvelen bij het graven van de grote en diepe plantkuilen. Buiten het gewone beloop van de leerlingen werd ook een fietsenrek gebouwd. De voltooiing was nabij.

De bekroning kwam in de vorm van een aangepast speelplein, volledig door leerkrachten ontworpen en uitgevoerd. Het bevatte een variatie aan houten speeltuigen, die aan de kinderen zou toelaten hun motoriek maar ook hun creativiteit te ontwikkelen, en uiteraard ook te spelen, zich samen te amuseren. We namen deel aan de nationale "aktie schoolspeelplaats" en wonnen ermee een tweede prijs in de stedelijke aktie ter gelegenheid van het jaar van het kind.

Tijdens de grote vakantie 1980 werd door de leerkrachten de bij-schoolse infrastructuur nogmaals verrijkt, enerzijds met een grote schommel, anderzijds met een heus dierenpark. De eerste bewoners ervan waren : een dwerggeit, enkele kippen en konijnen, een pauw, goudfazanten die we niet konden houden en pauwstaartjes die ook steeds weer achterbleven.



Als tijdelijke gasten kregen we een prachtig paard, een pony en een schaap. Het volgend jaar kochten we een ezeltje. De kinderen lieten zich graag betrekken bij het voederen en de verzorging.

Om de talrijke onkosten te dekken, werd op 29 en 30 maart 1980 de eerste kaarting ingericht. Ze was omkaderd door een volksdansavond en door volksspelen. De kaarting werd een succes, en ze zou een jaarlijkse traditie worden.

In dit hoofdstukje mogen we niet nalaten te wijzen op de blijvende band met het Sint-Jozefscollege. Wij voelen ons thuis in " ons " college en kunnen gebruik maken van hun rijke mogelijkheden, o.m. kapel, feestzaal, sporthal, keuken en eetzaal, Rank-Xerox. Onze kleintjes kunnen er hun Eerste Communie mee-doen, en voor zoveel zaken doen we er nooit tevergeefs beroep op iemand.

### 3. BIJSCHOOLSE EN NASCHOOLSE ACTIVITEITEN

Er werd niet gewacht op " De Zonnebloem " om met de kinderen een wafel- of pannekoekbak te organiseren.

Maar met het samen-zijn groeiden ook daaraan de noden en de mogelijkheden. De dagelijkse sleur werd regelmatig doorbroken, ook al waren het niet altijd sensationele gebeurtenissen. Traditiegetrouw werd Sinterklaas plechtig ingehaald. Met Kerstmis bakten ouders telkens ongeveer twintig kg pannekoeken, die na prettige spelletjes stijlvol opgegeten werden. Rond carnaval gebeurde dan weer eens wat. Zo bleef het enthousiasme levend bij de kinderen.

Op 19 en 20 mei 1978 hadden de hoogste drie klassen een onvergetelijke tweedaagse schoolreis, naar de Hoge Venen.

Het orgelpunt van alle vieringen is zonder twijfel, de viering van 20 jaar B.L.O. onderwijs te Izegem, met de opvoering door alle leerlingen en enkele leerkrachten van " De avonturen van een Oinkbeest ".

Sinds september 1982 stonden de wekelijkse beurten volksdans in het teken van het Oinkbeest, en naarmate de datum van 25 maart 1983 naderde, steeg ook de spanning en de inspanning.



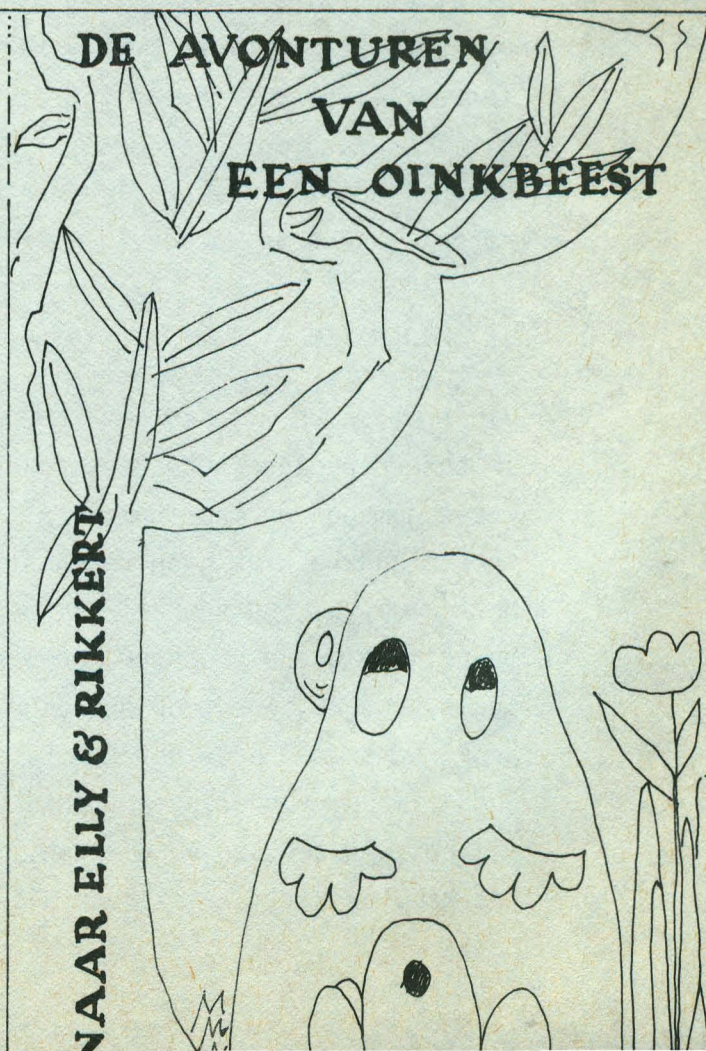
25.03.  
1983



Een hoogtepunt uit

"De avonturen van een oinkbeest":  
in die nieuwe, vreemde wereld  
vindt het oinkbeest troost bij  
de elfjes.

Een deel van het programma :





Heel zeker past hier ook een alinea over onze sportclub " Zonnebloem ". Op 25 februari 1978 namen we voor het eerst deel aan een jongerencross, te Waregem. In mei van hetzelfde jaar waren we alweer van de partij, en sindsdien ging het steeds crescendo : steeds meer deelnemers, steeds betere resultaten, steeds meer meetings . Er werd aan atletiek gedaan gezwommen en gevoetbald. Het werd noodzakelijk, officieel bij een sportfederatie aan te sluiten, en dit gebeurde in 1978 bij NASSO.MIVA. Dit belette niet om deel te nemen aan organisaties van het N.S.V.O.

Op 23 januari 1980 waagden wij zelf een eerste maal de organisatie van een provinciale cross, op en rond ons domein. Hij slaagde zo goed, dat wij het overdeden in 1981 en 1982.

Te vermelden, en voor onze deelnemers onvergetelijk, was de deelname aan de speciale Olympische Spelen te Nivelles, op 28 - 29 en 30 mei 1981.

Wij hebben plannen voor de organisatie te Izegem van een provinciale atletiekmeeting op 11 mei 1983 en een provinciale zwemmeeting op 19 oktober 1983. Om meer medewerkers te kunnen aantrekken, werd op 2 februari 1983 overgegaan tot de oprichting van een sportraad, bestaande uit leerkrachten en ouders.

Dank zij de inzet van velen mag onze school heel zeker een " sportieve school " genoemd worden.

#### 4. RESULTATEN

Sinds we samen zijn in de " Zonnebloem " werd er uiteraard ook gewerkt in betere pedagogische omstandigheden dan ooit tevoren. Alle klassen waren gemengd en meer homogeen, sommige uitschieters mochten bovendien in een andere klas gaan rekenen.

Met de uitvoering van het lesurenpakket in 1981 kwamen de kinderen nóg meer in homogene groepjes, en was er nóg meer kans tot uitwisseling. Zoals vroeger, wordt op het einde van elk jaar een schoolvorderingsproef afgenomen door het P.M.S. en door de klasonderwijzer(es).

Soms zijn de vorderingen spectaculair, andere keren zijn ze niet zoals wij het wensten, en verdienden. Ieder kind kan tenslotte ook maar wat het kan, en dit is niet voor allen evenveel.



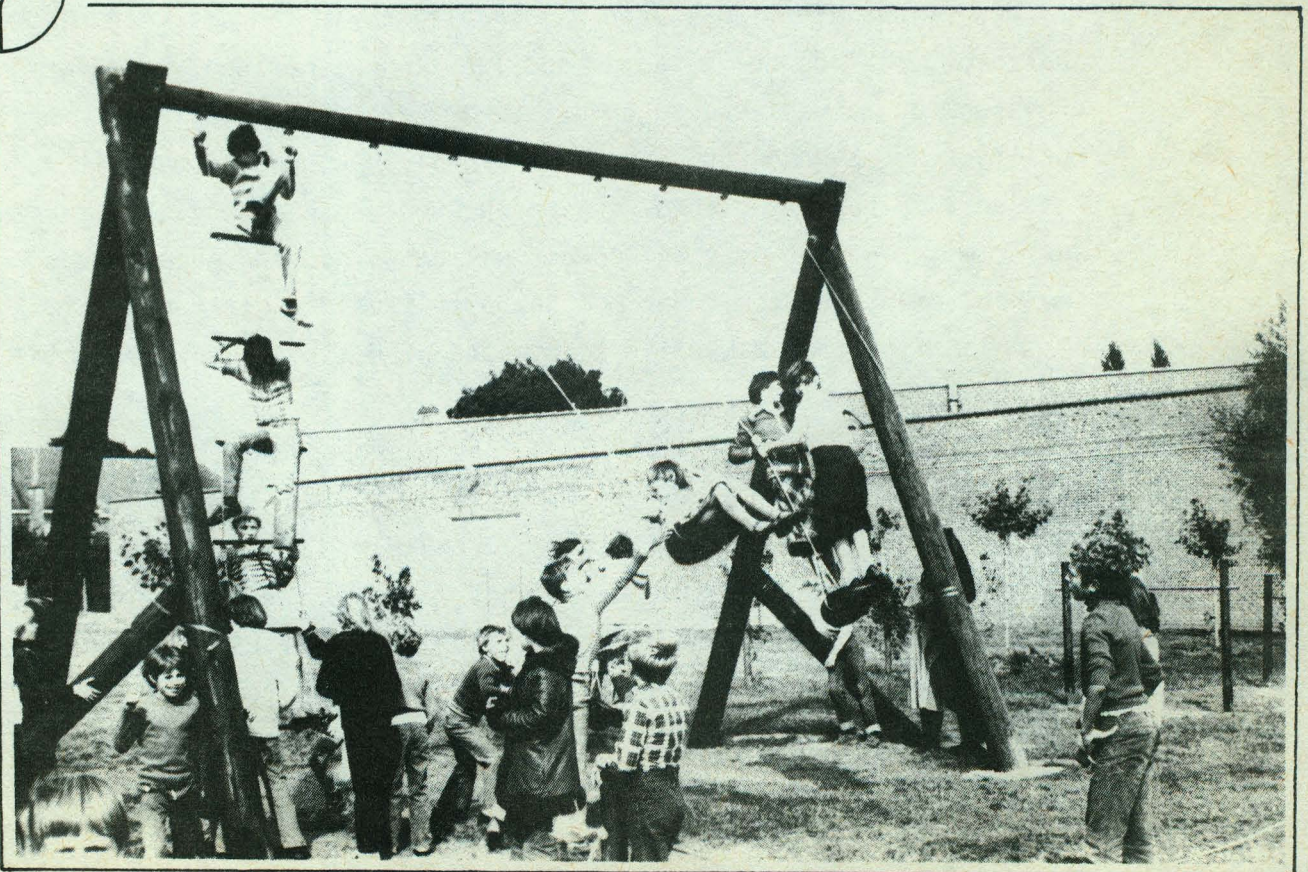
Zeven leden van onze sportclub, met twee leraars- begeleiders, die op de Spartakia-  
den te Nivelles, in 1980, een overvloed  
aan medailles behaalden.



1980



1979



De grote schommel op het speelflein blijft een attractie tijdens de speeltijden. 207



De resultaten liggen bij sommige kinderen soms meer verborgen, in moeilijk meetbare facetten. En het gebeurt wel eens, dat we een periode van jaren moeten overzien om de werkelijke resultaten te kunnen vaststellen. We blijven optimist. Daarvoor steunen we op de informatie die de oud-leerlingen ons verstrekken en die in het nawoord beschreven wordt.

## NAWOORD

Terwijl we dit schrijven, wordt de geschiedenis van het B.L.O. nog elke dag gemaakt, in vele kleine zaken. Ze zal, benevens de viering, in weinig verschillen van die van de voorgaande jaren.

### 1. WAT NA HET B.L.O. ?

Een vraag, die talloze malen gesteld wordt, kon bij een historiekje als dit niet ontbreken.

Het betreft de vraag : waar kunnen onze oud-leerlingen naartoe, welke verdere studies kunnen ze aan, welke resultaten behalen ze ?

Sinds 1977 doen wij een uitdrukkelijke poging om inzicht daarin te krijgen. Sinds die tijd sturen wij jaarlijks, in januari, een nieuwjaarsgroet naar de helft van de oud-leerlingen, met een vragenformulier erbij waarop ze hun verdere studies, hun bekomen resultaten en hun moeilijkheden kunnen vermelden. Het aantal antwoorden schommelt van jaar tot jaar, en bereikt globaal gezien ongeveer 30 à 40 % van de verstuurde formulieren. Uit deze antwoorden willen we dan nog geen direct besluit trekken, omdat de leerlingen met de beste studieresultaten wellicht ook deze zijn die het gemakkelijkst antwoorden. Het beeld zal dus enigszins te optimistisch zijn.

Alle informatie uit de laatste tien jaar bijeengenomen, zowel de opgave van verdere studies bij het verlaten van de school, contact ter gelegenheid van de formulieren voor studiebeurzen e.a., als de studie van de antwoordformulieren, geeft ongeveer het volgende beeld : 10% van de schoolverlaters volgde technisch onderwijs, 50% ging over naar gewoon beroeps-onderwijs, 20% naar buitengewoon beroepsonderwijs, terwijl ongeveer 10% naar (een andere vorm van) buitengewoon lager onderwijs overging, 5% naar gewoon lager onderwijs terugkeerde en 2% ging werken.





K O R P S   1 9 8 2 - 1 9 8 3 :

Staande, v.l.n.r. : Jan Derudder, Karline Lagae, Dirk Delaere, Roos De Meule-  
naere, Koen Eeckhout, Martine Desmet, Daniël Eeckhout, Christine Vanfleteren,  
Ingrid Mallisse, Maurice Hauspie, Marijke Leroy, Greta Polley, Rudy Geldhof.

Zittend, v.l.n.r. : Bart Carlier, Ludgard Decroos, Christine Naert, Jonny Ver-  
straete, Raf Vandenberghe, Frida Vervaeck, Geert Cornette, Magda Verstraete,  
Guido Tanghe.





Het percentage voor technisch- en beroepsonderwijs is de laatste jaren eerder dalend, terwijl dat van buitengewoon beroepsonderwijs eerder stijgt. Wat we met zekerheid kunnen stellen is, dat uit de antwoord-formulieren blijkt dat onze oud-leerlingen het in het voortgezet onderwijs zeer goed doen. Er worden procenten vermeld tot 80%, gezakten zijn eerder zeldzaam. De meeste moeilijkheden blijken te liggen in de vakken Frans en wiskunde.

Uit getuigenissen van leraars blijkt trouwens, dat leerlingen die uit het B.L.O. komen nog interesse kunnen opbrengen, nog willen bijleren; dat in het B.L.O. het geloof in zichzelf en in verdere studies nog levendig gehouden wordt. Een merkwaardigheid nog. Bij de antwoorden van februari 1983 vinden we dit van een oud-leerling, die na technische studies zijn eerste kandidatuur rechten volgt aan de R.U. Gent.

## 2. EEN SLOTBESCHOUWING

De voorbije 20 jaar overschouwend, kunnen wij rustig schrijven dat het buitengewoon onderwijs te Izegem alleen geweest kan zijn wat het is, dank zij twee instanties.

De eerste is het schoolbestuur, waarvan we kunnen getuigen dat het in moeilijke omstandigheden de rots was waarop we mochten bouwen, dat een méér dan gewone bekommernis toonde voor de school en haar leerlingen en dat een zeer consequente benoemingspolitiek voerde, enkel met het belang van de school voor ogen.

Van dit comité is er één persoon die het allemaal meegemaakt heeft. Het is Z.E.H. Louwaege, die er was bij de start, als directeur van het Sint-Jozefscollege en die sinds 1972 de gevolmachtigde is van de inrichtende macht. De B.L.O.-jaren 1972-1977 zullen zijn gelukkigste jaren niet geweest zijn. Maar als in 1977 DE ZONNEBLOEM verwezenlijkt werd, konden we in ons krantje schrijven dat ze er " zonder hem hier, nu en zo niet geweest zou zijn ".

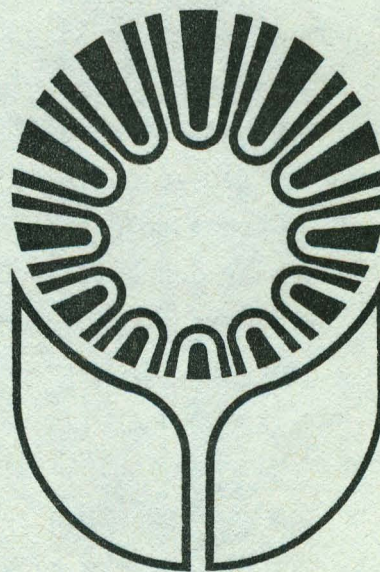
De tweede is het lerarenkorps, dat in alle omstandigheden handelde en sprak met groot respect voor het kind zoals het is, waarbij zoveel voorbeelden te geven zijn van toewijding, stielkennis en geduld en waar zoveel mensen bereid gevonden werden voor na-schools werk, ten bate van de kinderen.



Een korps dat bovendien, door goede en kwade dagen, zijn geloof in het kind en zijn welgezindheid zelden verloor.

Aan wie in de toekomst verder zou schrijven aan deze historiek, wensen we dat hij of zij zal kunnen schrijven over een verdere materiële uitbouw, zodat weer alle klassen bijeen zijn. Maar vooral, dat het steeds meer uitgebreide korps de goede ingesteldheid uit de pionierstijd bewaard zal hebben.

maart 1983.



*Voor alle verdere inlichtingen:*

---

**Raf VANDENBERGHE**, schoolhoofd  
Meensesteenweg 87 - 8700 Izegem - Tel. (051) 30 46 23



ZES JAAR STRIJD OM DE STICHTING  
DE PELICHY - VAN HUERNE TE IZEGEM

J.M. Lermyte, Kortrijksestraat. 323. 8700 IZEGEM.

*Met de toelating van uitgever en auteur.*

*(Overgenomen uit BIEKORF, jg. 79, 1979  
nr. 9-12, p. 306-315*

*jg. 80, 1980  
nr. 1-2, p. 25-32 ).*

**I**n West-Vlaanderen was al vóór de schoolstrijd, het gemeentelijk meisjesonderwijs veel minder uitgebouwd dan dat voor jongens (1). De wet van 1 juli 1879 die het neutraal onderwijs invoerde, had als resultaat dat op enkele na, alle aangenomen scholen, en dat waren grotendeels meisjesscholen, van verdere adoptie afzagen (2). De Staat moest dus dringend het officieel meisjesonderwijs organiseren (3). Gelukkig voor de liberale regering waren er de talrijke onderwijsstichtingen (4). Talrijke schenkingen waren vroeger gegeven aan het bureel van weldadigheid, waarbij als voorwaarde was gesteld dat een lagere school moest opgericht of onderhouden worden. Meestal ging het om armenscholen, waar dus kosteloos onderwijs werd gegeven, en werd door de stichters uitdrukkelijk het godsdienstig karakter ervan beklemtoond. De liberalen hadden echter door de wet van 19 december 1864 alle schenkingen ten voordele van het lager onderwijs van het armbestuur naar het gemeentebestuur overgedragen. Maar de Koninklijke Besluiten die elke stichting afzonderlijk moesten reorganiseren, waren zelden verschenen en nog minder uitgevoerd, zeker niet onder katholieke regeringen (5). Tijdens de schoolstrijd gebeurde dat echter met de regelmaat van een klok. Want dat betekende zoveel meer gemeentescholen, en door de wet van 1 juli 1879 waren dat neutrale scholen. Processen konden dit keer de uitvoering van de Koninklijke Besluiten niet verhinderen.



Omdat er bij het ontstaan van de stichting *de Pélíchý - van Huerne* procedurefouten werden gemaakt, liep het in Izegem niet zo een vaart. Gedurende vijf jaar werd de katholieke Izegemse gemeenteraad, zeer tegen zijn zin, door de gouverneur verplicht te procederen.

Meer uitleg over die stichting, maar vooral over de druk van de liberale gouverneurs en het verzet van het armbestuur, het gemeentebestuur en de gemeenteraad van Izegem, willen we in dit artikel geven. We zijn goed geïnformeerd dank zij het *Register der beraadslagingen van den Gemeenteraad van Izegem* en dossier nr. 18.5 "Rechtsgedingen. 1. Rechtsgeding tussen de familie Baron Gilles de Pélíchý en het gemeentebestuur van Izegem betreffende de eigendom van goederen gelegen in de Gentstraat (School Zusters van Maria) destijds geschonken door voormelde familie aan het Armbestuur van Izegem, bij akte verleden voor notaris Coucke dd. 5.12.1837. 1879-1885", beide berustend op het stadsarchief te Izegem.

*In tempore non suspecto :*

*de stichting de Pélíchý - van Huerne (1837/1840)*

Baron Jean de Pélíchý (6) en zijn schoonvader messire Joseph Antoine van Huerne de Schiervelde en de Puyenbeke (7) schonken eind 1837 aan het bureel van weldadigheid te Izegem een huis met bijgebouwen, koer, hof en aanpalende moestuin, gelegen in de Gentstraat, met een totale oppervlakte van 188,33 aren (8). De stichting moest dienen om aan arme jongens en meisjes onderwijs te geven, daarnaast ook aan meisjes uit de burgerij. Aan deze schenking waren een aantal voorwaarden verbonden. Het onderwijs moest gegeven worden door godvruchtige juffrouwen onder de benaming Zusters van Maria. Ze dienden aangesteld te worden door de communiteit met de goedkeuring van de pastoor van de parochie; de bisschop moest de statuten goedkeuren. De leiding en het beheer van de stichting zou door de stichters worden waargenomen en na hun dood door een drieledige commissie : een familielid van de stichters, de voorzitter van het armbestuur en de pastoor van de parochie. Elk jaar moest de overste verantwoording geven aan de pastoor en de voorzitter van het weldadigheidsbureel, dat minstens om de drie jaar de rekening van de stichting pro memorie in zijn algemene rekening zou brengen.



Er werd ook uitdrukkelijk bepaald dat, als ooit een einde zou komen aan de instelling, alle goederen naar de stichters of hun erfgenamen zouden terugkeren opdat de oorspronkelijke intenties opnieuw zouden uitgevoerd worden.

Op 5 december 1837 werd de schenkingsakte verleden voor notaris *Pierre Antoine Coucke* te Izegem. Alleen baron Jean de Pélichy was aanwezig; hij had van zijn schoonvader een onderhandse volmacht gekregen dd. 2 december 1837. Een Koninklijk Besluit van 1 februari 1838, gaf de toelating de akte te aanvaarden zoals het armbestuur in zijn zitting van 13 december 1837 had gevraagd. Ook de gemeenteraad (14 december 1837) en de Bestendige Deputatie (16 januari 1838) hadden immers toegestemd. Enkele jaren gingen voorbij; op 13 augustus 1840 werd de aanvaardingsakte voor dezelfde notaris verleden, zonder dat de schenkers zelf aanwezig waren. Nog één formaliteit diende vervuld om de zaak af te ronden : de betekening aan de stichters, die afwezig waren bij de aanvaarding. Baron Jean de Pélichy verklaarde echter bij akte van 22 maart 1843 kennis te hebben genomen van de aanvaardingsakte, en af te zien van de betekening; zich steunend op de vroegere onderhandse akte deelde hij dat ook mee in naam van zijn schoonvader.

Toen later, in 1880, de schenking bij Koninklijk Besluit werd overgedragen op het gemeentebestuur, zou door de gemeenteraad worden ingeroepen dat zulks onmogelijk was omdat de stichting juridisch nooit bestaan had. Drie formaliteiten werden inderdaad over het hoofd gezien. 1. De onderhandse akte van 2 december 1837 waardoor baron de Pélichy werd gemachtigd in naam van zijn schoonvader de schenking te doen, voldeed niet aan de eisen van artikel 931 van het burgerlijk wetboek die een notariële akte voorschreef. 2. Volgens artikel 932 had de betekening van de aanvaardingsakte moeten gebeuren via een ambtenaar. 3. De bewering van Jean de Pélichy ook in naam van zijn schoonvader af te zien van de wettelijke betekening sloeg nergens op : de onderhandse volmacht van 1837 sloeg enkel op de schenking, niet op de aanvaarding.

Ook in werkelijkheid werd volgens de Izegemse raadsleden de fundatie nooit uitgevoerd omdat niet alle voorwaarden werden nageleefd. De beheerraad van drie personen had nooit bestaan. Priester *Joseph de Pélichy* (9), die met de



goedkeuring van de stichters reeds in 1839 de geestelijke bestuurder was van de Zusters van Maria, tot aan zijn dood, was dan ook de eigenaar en niet de beheerder van de goederen. Hij had trouwens op eigen kosten in de loop der jaren de oude gebouwen laten afbreken en een nieuw woonhuis, pensionaat, dag-school en klooster gebouwd; naast circa 40 aren die hij aan de stichting had toegevoegd, had hij uit eigen zak 200.000 frank uitgegeven, daar waar de oorspronkelijke stichting maar ongeveer 40.000 frank waar was (10).

#### *De lange aanloop*

Nadat het gemeentebestuur op bevel van de overheid een onderzoek had ingesteld naar de aard van deze stichting, waarbij het tot bovenstaande conclusie kwam, liet *gouverneur Heyvaert* op 9 september 1879 weten dat hij daarmee helemaal niet kon akkoord gaan : de fundatie viel onder toepassing van artikel 49 van de wet van 19 december 1864 en het armbestuur en de gemeenteraad moesten dan ook worden samengeroepen om de wet toe te passen. Dat gebeurde, maar niet zoals de gouverneur het wilde. Het armbestuur besloot de zaak over te laten aan de appreciatie van de gemeenteraad. Twee dagen later, op 25 september, nam die raad eenparig het voorstel aan van raadslid *L. Clement* om het besluit een maand uit te stellen wegens de *gewichtigheid der zaak en aangezien bijna alle leden met het bestaan dezer fondatie onbekend zijn*. Heyvaert stuurde alvast een tweede verwittiging.

Heyvaert en verwittigingen ! Volgens artikels 88 en 145 van de gemeentewet en 110 en 127 van de provinciewet, had de gouverneur als afgevaardigde van de regering het recht gemeentelijke instanties, zoals gemeentebestuur, gemeenteraad en armbestuur, zijn instructies op te leggen, wanneer ze zich boven de wet stelden. Na twee vruchteloze verwittigingen werd dan een bijzondere commissaris gestuurd om, in de plaats en op de kosten van de weigeraars, aan de bevelen van de gouverneur te voldoen. Tijdens de schoolstrijd waren dat meestal arrondissementscommissarissen, schoolinspecteurs of voorzitters van de officiële schoolcomités.

Op 25 oktober 1879 besprak de gemeenteraad voor de tweede keer de stichting, maar kwam weer niet tot het besluit dat de gouverneur wenste. De raad ging in op het voorstel van gemeenteraadslid *Henri Paret-Capelle*, on-



dervoorzitter van de katholieke Kring te Izegem, om een commissie van drie man samen te stellen, die na een onderzoek verslag zou uitbrengen. Alleen burgemeester *De Mûelenaere* onthield zich, volgens het Roeselaarse katholieke weekblad *De Mandelgalm* een liberaal die, om als burgemeester herbenoemd te worden *op de kniën zat voor de voeten van minister Rollin*. (sic) (11).

Opvallend is het de enige keer dat hij tegenwerkte in deze aangelegenheid.

Na een nieuw dreigement van de gouverneur legden *Henri Paret*, geneesheer, *Emile Lahousse* en *Louis Clement*, de drie commissieleden, hun verslag neer. De stichting bestond niet en bijgevolg had de stad er geen recht op. Niet alleen de drie juridische motieven waarover we het al hadden, werden ingeroepen. Het huidig bestuur van priester Joseph de Pélichy beantwoordde aan de inzichten van de schenkers, tot groot genoegen van de Izegemnaars. Bovendien zou de toestand van de stadskas catastrofaal worden als de fundatie door de stad werd overgenomen, want al het door E.H. de Pélichy geïnvesteerde geld zou moeten terugbetaald worden. Ook het onderhoud van de gebouwen zou duur uitvallen, en de overdracht van de schenking zou aanleiding geven tot gerechtelijke vervolgingen, dus nieuwe uitgaven. Eenparig nam de gemeenteraad op 8 november 1879 het besluit van de commissie aan.

Een Koninklijk Besluit van 1 juli 1880 besliste echter anders. Het beheer van de stichting werd overgedragen naar het gemeentebestuur. Binnen de maand na de betekening van het Koninklijk Besluit moesten de beheerders van de fundatie alle titels, registers en andere documenten op het stadssecretariaat binnenbrengen, en hun rekeningen aan de gemeenteraad voorleggen, die ze met advies naar de Bestendige Deputatie moest opsturen.

Niemand reageerde. Na enige maanden stilte liet Heyvaert zich dan maar opnieuw horen. Er moest een einde komen aan de onwettelijkheid. Twee verwittigingen zetten zijn eis kracht bij. Op 10 november 1880 bracht het gemeentebestuur Joseph de Pélichy van die eis op de hoogte, zonder hem te verzoeken de gebouwen te verlaten, wel *de nous faire les observations que vous jugerez utiles*. Het antwoord was heftig. De inrichting was zijn eigendom; niemand had het recht zijn rust te verstoren. Hij zou dan ook een proces inspannen *à l'effet de faire respecter les droits de propriété que Monsieur le Gouverneur semble vouloir contester*.





\* *Gouverneur Theodore-Pierre Heyvaert*

*Zit: Schepens Luc - De provincieraad van West-Vlaanderen 1836/1921.  
Druk: Lannoo. Tielt. 1976.*



De stad zat tussen hamer en aambeeld. Bijzondere commissarissen waren helemaal niet aantrekkelijk, maar de familie de Pélichy had reeds zoveel gedaan voor het onderwijs, en genoot het vertrouwen van de bevolking en gemeentebestuur. Daarom werd contact opgenomen met E. Ghesquièrre. Deze Kortrijkse advocaat en katholiek schepen zou voortaan een dubbele rol spelen. Vele beraadslagingen van de gemeenteraad, waarin geprotesteerd wordt tegen de visie van de liberale gouverneur, zijn door hem eigenhandig opgesteld. Anderzijds zou hij de advocaat van de stad worden tegen Joseph de Pélichy in het proces dat te Kortrijk zou worden ingespannen op bevel van dezelfde gouverneur. Ghesquièrre schreef dat de burgemeester het recht had zijn stellingen te beschermen omdat de woning onschendbaar is; alleen de rechtbanken waren bevoegd zich over de betwisting uit te spreken. Daarom moest de stad een proces uitlokken door de baron, *contrainte par l'autorité supérieure*, ambtelijk te verzoeken de gebouwen te verlaten en de gouverneur van de plannen van de Pélichy op de hoogte te brengen, zodat die wellicht instructies zou geven. Dat deed het gemeentebestuur maar gedeeltelijk : op 12 november 1880 werd de gouverneur wel aangeschreven, maar niet baron Joseph de Pélichy. Ofwel was de gouverneur met de genomen beslissing van het gemeentebestuur niet tevreden, ofwel had hij de brief nog niet ontvangen, want op 13 november schreef hij dat twee bijzondere commissarissen waren aangesteld : arrondissementscommissaris Vanden Berghe en kantonaal inspecteur Emile Vanden Weghe die respectievelijk het gemeentebestuur en het armbestuur zouden vervangen.

Dezelfde dag liet de Pélichy de stad Izegem dagvaarden voor de rechtbank van eerste aanleg te Kortrijk om de drie eisen voor recht te horen verklaren. 1. De aanklager was de eigenaar en niet de beheerder van de betwiste goederen en niemand anders kon bijgevolg rechten laten gelden. 2. Het Koninklijk Besluit had aan de stad Izegem zonder recht of titel de goederen overgedragen want van een stichting de Pélichy - van Huerne was geen sprake. 3. De stad mocht bijgevolg het Koninklijk Besluit niet uitvoeren. Daarom moest de stad tot de kosten van het proces veroordeeld worden en 15.000 frank schadevergoeding betalen om de Pélichy in zijn rust gestoord te hebben.

Nadat Ghesquièrre te kennen had gegeven dat hij de stad wilde verdedigen,



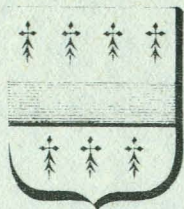
QUARTIERS DES ENFANTS JEAN BARON DE PELECHY-VAN HUERNE



Jean-Philippe baron de Pelechy, sgr. de Turkswart, ép. Isabelle-Marguerite-Marie de Rycksz.



Valentin de Stappens, sgr. d'Harnes. Rœux, ép. Marie-Henriette Nieulant.



Aybert-Joseph-Augustin van Huerne, L. E. L. sgr. de Schiervelde, Ayshove, Dunneghem, Edewalle, etc., ép. Marguerite-Emanuelle Charles, dame de Puyenbeke, Nieuwenhove,



Thomas-Augustin de Schietere, sgr. de Lophem, ép. Marie-Anne-Françoise Anchemant.

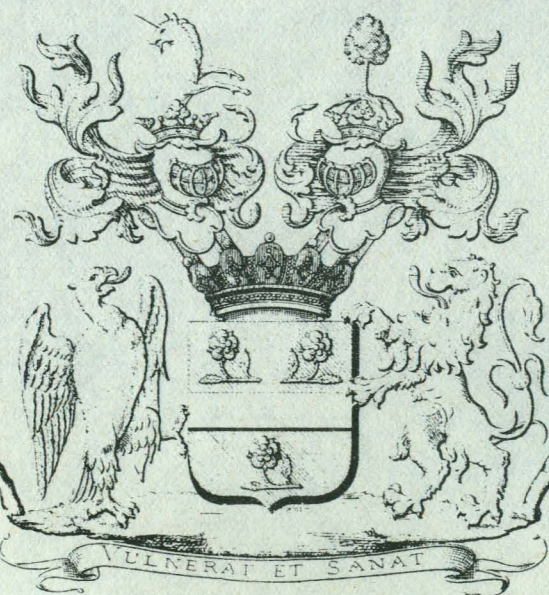


Théodore baron de Pelechy, sgr. de Turkswart, ép. Marie-Elisabeth-Brigitte de Stappens d'Harnes.

Joseph-Antoine-Aybert-Idesbalde van Huerne, sgr. de Puyenbeke, Nieuwenhove, Perques, ép. Marie-Anne-Josephine de Schietere de Lophem.

Jean-Marie-François-Théodore-Ghislain baron de Pelechy, né à Bruges 2 Mai 1774, membre des Et. prov. et de l'ordre éq. de la Fl. Occ., meml e du congrès national, sénateur et bourgmestre de Bruges, (voir page 355), ép.

Marie-Josephine-Anne-Ghislaine van Huerne, née 3 Juin 1786, morte 7 Avril 1828.



Marie-Josephine baronne de Pelechy, née à Bruges 9 Mars 1808, ép. à Isegem, 4 Août 1828, Louis baron Gillès de Pelechy né 23 Août 1798, chev. de l'ordre du christ, sénateur du royaume. Joseph-Antoine-Marie-Ghislain baron de Pelechy, né à Bruges 13 Avril 1809, prêtre, directeur-fondateur du couvent des sœurs de Marie à Isegem. + à Isegem. 28 Juillet 1882.



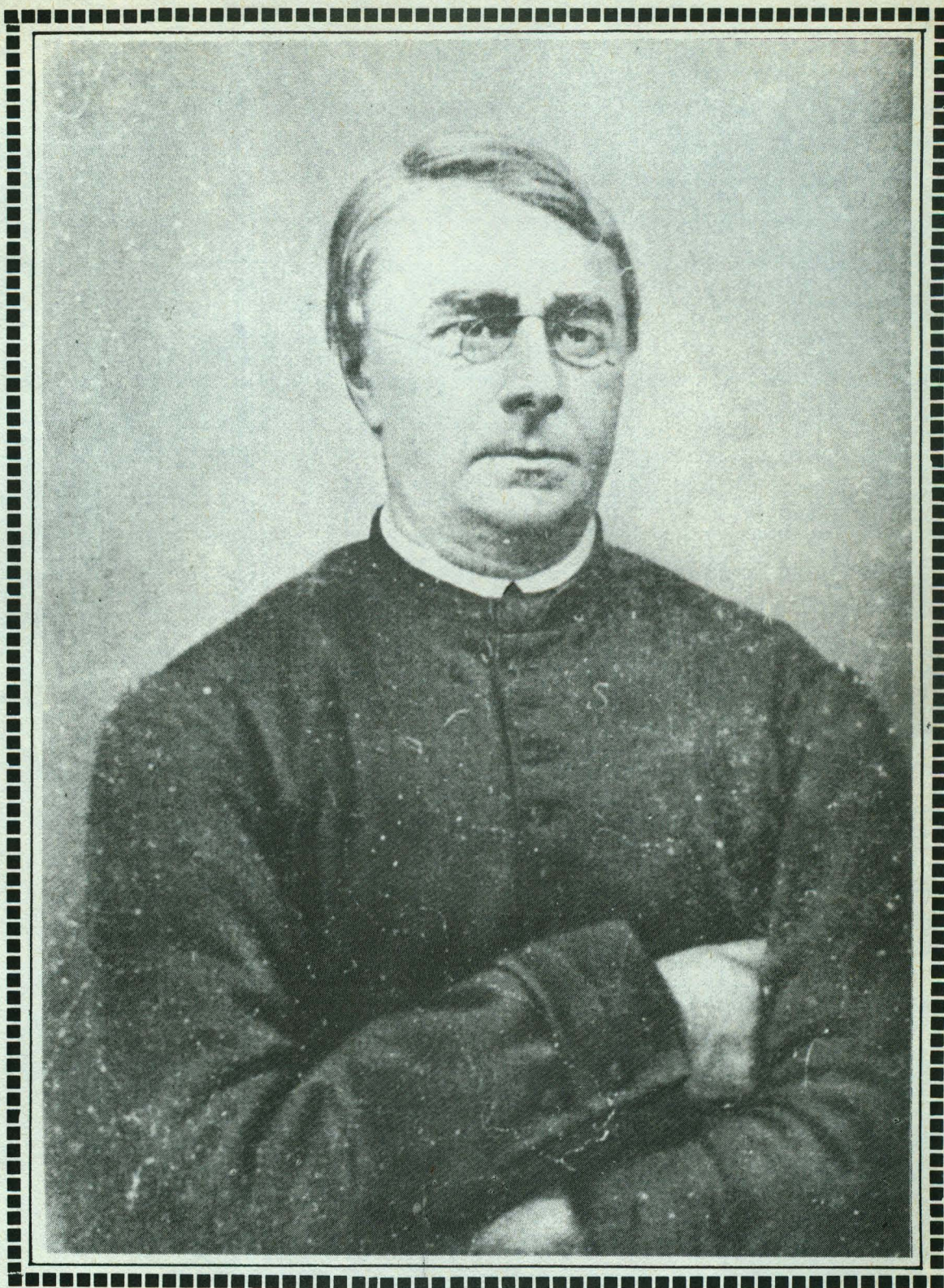
werd hij op 19 november 1880 door het schepencollege officieel met deze opdracht belast. Toch wachtte de gemeenteraad nog een maand om aan de Bestendige Deputatie machtiging te vragen voor het gerecht te verschijnen. Die toelating werd meer dan twee maanden later gegeven; bovendien stuurde de gouverneur, ondanks herhaald aandringen van het gemeentebestuur, er nooit een afschrift van op.

Waarom nam de gouverneur die houding aan ? Hij had in zijn instructies van 13 december 1880 geschreven dat de stad weliswaar de bemachtiging moest vragen om zich tegen de Péligny te verdedigen, maar daarom was de stad niet ontslagen van de uitvoering van het Koninklijk Besluit van 1 juli 1880 op te leggen. Anders gezegd, de stad moest ook de bemachtiging vragen zelf proces in te spannen tegen de beheerders van de stichting en tegen de Péligny. Samen met de aktie van de stad zouden de bijzondere commissarissen trouwens hun taak uitvoeren, dus een einde maken aan de kosteloze bezetting van de gebouwen van de fundatie door een vrije school.

Het gemeentebestuur vond dit tweede proces overbodig en onmogelijk : *overbodig*, omdat de rechtbank zich over het al dan niet bestaan van de stichting en over de wettelijkheid van het Koninklijk Besluit zou uitspreken in het geding dat door de Péligny was ingespannen; *onmogelijk*, omdat de drieledige beheerraad nooit had bestaan. De gemeenteraad stemde in met het gemeentebestuur. Er werd dan ook, voorlopig als enige reactie, eenparig geprotesteerd tegen de benoeming van de bijzondere commissarissen *om reden het gemeentebestuur tot hiertoe niet te kort is gebleven aan zijne plichten nopens het uitvoeren van gemeld koninklijk besluit en dat het bestaan dezer fondatie door de heer de Péligny rechterlijk betwist wordt.*

Op dat punt gaf Heyvaert stilzwijgend toe. Wel volgde op 4 januari 1881 een eerste verwittiging aan de gemeenteraad en het gemeentebestuur om alle maatregelen te nemen, nodig om het Koninklijk Besluit van 1 juli 1880 uit te voeren, met name om bij de Bestendige Deputatie de toelating aan te vragen zelf een rechtsgeding in te spannen. Na een weigering, gevolgd door een tweede verwittiging, gaf de gemeenteraad op 25 januari toe, *overwegende dat de gemeenteraad volherdt in zijn gevoelen uitgedrukt bij zijn voorgaande beslissingen, nochtans begeerende de kost en de onaangenaamheden veroorzaakt*





Josef de polichny



door het zenden van eenen bijzonderen kommissaris te vermijden. De Bestendige Deputatie stak echter stokken in het wiel van de gouverneur : de bemachtiging werd niet verleend.

Gouverneur Heyvaert verplichtte de gemeenteraad dan maar tegen deze beslissing in beroep te gaan bij de Koning. Het zou echter een jaar duren vooraleer hij zijn zin kreeg. Twee verwittigingen en vijf bijeenkomsten van de gemeenteraad waren nodig vooraleer op 5 april 1881 beslist werd in beroep te gaan bij de koning, *alleenelijk onder dezen dwang dat de gouverneur der provincie de gemeenteraad bedreigd (sic) een bijzonderen commissaris te noemen*. Ondanks een eerste verwittiging van de gouverneur had de gemeenteraad op 18 maart 1881 zijn beslissing van 9 maart niet herzien, en nog maar eens geweigerd. Zelfs na de tweede verwittiging was tweemaal een valse start genomen omdat het vereiste quorum niet was bereikt : de eerste keer hadden zes van de elf raadsheren de zaal verlaten en de tweede keer waren alleen de burgemeester en de twee dienstdoende schepenen aanwezig. Zelfs na 5 april 1881 moest de gouverneur aandringen om effectief de brief naar de koning te sturen. En in die brief van 11 april werd nog maar eens dik in de verf gezet onder welke dwang dat was gebeurd. Pas op 28 september 1881 werd het Koninklijk Besluit ondertekend waarin het arrest van de Bestendige Deputatie verbroken werd en de stad Izegem dus mocht procederen tegen E.H. de Pélichy. Het zou daarenboven nog bijna drie maanden duren vooraleer het inleidend exploit aan de drie beheerders werd betekend.

#### *Voor de rechtbank van eerste aanleg te Kortrijk*

Drie partijen traden aan in het dubbelproces voor de rechtbank van eerste aanleg : 1. Priester Joseph de Pélichy, die als hoofdeiser verdedigd werd door *Jules Carette*; 2. De stad Izegem, bijgestaan door E. Ghesquièrre in een dubbele rol : die van hoofdverweerster tegen de Pélichy en van eiseres op tussenkomst tegen de beheerders van de stichting; 3. De drie beheerders, baron Philippe Gillès de Pélichy (12), burgemeester Henri De Mûelenaere als voorzitter van het armbestuur en pastoor François *Lonneville*, die verdedigd werden door advocaat *Vantomme*. We herinneren eraan dat het om papieren beheerders ging : de beheerraad had nooit gefunctioneerd.



Naast de argumenten die we al kennen uit het inleidend exploit van 13 november 1880 waarbij priester de Pélichy de stad voor de rechter daagde, wees Carette op de verklaring van de beheerders dat ze nooit iets met de stichting hadden te maken gehad, een bewijs dat de fundatie nooit had gefunctioneerd. Tenslotte beklemtoonde hij dat E.H. baron Joseph de Pélichy al meer dan dertig jaar de ongestoorde eigenaar was van de goederen.

Meester Vantomme vroeg dat de vervolging die de stad Izegem tegen de beheerders had ingespannen niet ontvankelijk of gegrond zou bevonden worden. Zijn cliënten waren nooit effectief beheerders van de stichting geweest, waren nooit in het bezit ervan gekomen, stelden nooit enige bestuurs- of beheersdaad en hadden niet één titel, register of document in hun bezit betreffende de stichting. Daarvan had de stad trouwens nooit het tegenbewijs kunnen leveren. De kosten van het proces moesten dan ook voor haar zijn.

Advocaat Ghesquièrre betoogde dat de eisen van Joseph de Pélichy niet ontvankelijk of gegrond mochten geoordeeld worden, omdat hij niet de eigenaar was van de goederen die in de schenkingsakte van 1837 werden opgesomd. Over de procedurefouten die toen werden gemaakt stapte hij heen : de aanvaardingsakte was weliswaar niet betekend geworden zoals de wet het vereist, maar één van de stichters had daarvan uitdrukkelijk afgezien, en sprak ook in naam van zijn schoonvader. Priester de Pélichy moest tot de kosten van het geding worden veroordeeld. Wat zijn eisen tegen de beheerders betrof, hier vroeg hij de volledige uitvoering van het Koninklijk Besluit dat de stichting gereorganiseerd had. Als de beheerders daaraan niet hadden voldaan binnen de veertien dagen na de betekening van het vonnis, dan moesten ze gezamenlijk 100 frank schadevergoeding per dag betalen, naast de kosten van het proces. Dat die beheerraad nooit had bestaan, daar repte hij niet over.

Ghesquièrre beseftte wel de opvallende zwakheid van zijn stellingen en vroeg daarom via het gemeentebestuur raad aan de gouverneur. Heyvaert had geen bemerkingen op zijn besluiten, maar drong aan nieuwe en minutieuze opzoekingen te doen in het stadsarchief. Zo er niets gevonden werd, moest Ghesquièrre akte vragen van de verklaringen van de beheerders; waartegen Ghesquièrre noch Vantomme bezwaar hadden. De advocaat van de stad wist dat deze maatregel



niet zou doorwegen. Op 11 mei 1882 had hij dan ook naar de burgemeester geschreven dat hij maar één weg zag indien niets tegen de beheerders werd gevonden : de vervolging intrekken mits betaling van de kosten door de stad. Iets waaraan de gouverneur natuurlijk nooit heeft gedacht.

Nadat op 14 juli 1882 de pleidooien werden gehouden, sprak De Lange, substituut van de procureur des konings, zich op 22 juli uit : de stichting had juridisch nooit bestaan, en de stad had geen enkel recht op de fundatie. Dat werd overgenomen in het vonnis dat het hof op 5 augustus velde. Ook werd hierin aangevoerd dat Joseph de Pélichy door verjaring eigenaar van de goederen was geworden en dat de beheerders nooit hun functie hadden uitgeoefend. De goederen werden aan de Pélichy toegewezen en het Koninklijk Besluit werd ongeldig verklaard. De stad werd tot alle kosten veroordeeld maar moest geen schadevergoeding betalen aan de eiser. De beheerders werden buiten vervolging gesteld.

De Katholieke Izegemnaars vierden feest. In processie gingen de kinderen van het klooster der zusters naar de parochiekerk. Op een spandoek stond : *Juicht, juicht, gij katholieke ouders, jubelt ! want kinders en klooster zijn gered !* (13). Joseph de Pélichy mocht dat niet meer meemaken : hij was op 28 juli 1882 gestorven. Tijdens de begrafenis werden 2.150 bidprentjes uitgedeeld. Vicaris-generaal *Bruno Van Hove* sprak namens de bisschop de lijkrede uit. Ook burgemeester De Muelenaere bracht hulde aan de overleden weldoener in naam van het gemeentebestuur en de Izegemnaars (14).

#### *In beroep tegen wil en dank*

De vreugde duurde anderhalve maand. Op 24 september 1882 liet de gouverneur weten dat de gemeenteraad beroep moest aantekenen tegen het vonnis, dus opnieuw bemachtiging moest vragen aan de Bestendige Deputatie. De uitspraak was door de gouverneur aan een jurist voorgelegd, die meerdere aanmerkingen had gemaakt. Het eigendomsrecht van de Pélichy scheen niet aan alle wettelijke eisen te voldoen, zodat hij geen recht had de ongeldigheid van de schenking aan te vragen. Bovendien had de rechtbank geen onderscheid gemaakt tussen beide schenkers, waar toch zeker één van hen alle formaliteiten had vervuld.



De gouverneur stuurde een tweede verwittiging, gezien de gemeenteraad geen besluit had kunnen treffen; alleen vijf leden waren aanwezig ! De notulen van de gemeenteraadszitting van 7 oktober 1882 werden opnieuw door advocaat Ghesquière opgesteld. Hierin lezen we dat Joseph de Pélichy de betwiste goederen niet als geestelijke bestuurder in zijn bezit gekregen had, maar als ergenaam van de stichters, dus wel de wettelijke bezitter was. Dat de rechtbank terecht geen onderscheid gemaakt had tussen beide stichters want dat de wettelijk vereiste betekening aan geen van beiden werd gedaan. De raad merkte daarnaast ook op dat de oude gebouwen van de stichting door E.H. de Pélichy meestal waren afgebroken en op zijn kosten door nieuwe vervangen, die over de scheidingslijn tussen zijn persoonlijke eigendommen en die van de fundatie stonden. Toch besloot de gemeenteraad machtiging te vragen in beroep te mogen gaan *alleenelijk onder dezen dwang* dat de gouverneur opnieuw met bijzondere commissarissen had gedreigd.

De gemeenteraad van Izegem speelde dit keer beter dan vóór het eerste proces. Ook de Bestendige Deputatie verzette zich niet : reeds op 10 oktober kreeg de stad *voldoening*. Daarop werd door de deurwaarder in naam van de stad op 21, 24 en 26 oktober aan de erfgenamen van Joseph de Pélichy (15) de beroepsakte betekend. Toch moest de gouverneur weer een verwittiging sturen vooraleer het gemeentebestuur de zaak op de rol liet schrijven.

De stad, verdedigd door *Swumont en Begerem*, vroeg dat het beroepshof van Gent het vonnis zou herzien, en de toen ingediende besluiten van Ghesquière zou aanvaarden. De geïntimeerden bijgestaan door *Van de Roestyne en Van de Heuvel*, de latere minister van justitie, vroegen dat het beroep van de stad alleen ontvankelijk en gegrond zou worden verklaard ten opzichte van baron Alexandre Gillès de Pélichy, en dat de stad en niet zij tot de kosten zou worden veroordeeld. In zijn eigenhandig testament van 12 juli 1882 had Joseph de Pélichy de betwiste goederen per preciput aan Alexandre vermaakt, waarmee de andere erfgenamen ab intestat bij onderhandse akte van 30 november 1882 hadden ingestemd.

Op 2 januari 1883, de dag van de pleidooien, diende Van de Roestyne namens *Alexandre Gillès de Pélichy* nieuwe besluiten in. Naast de al gekende argumenten onthouden we hieruit het volgende. De fundatie werd door de



stichters als onverdeelbaar beschouwd; daarbij, de goederen van Jean de Pélichy - de moestuin - waren duidelijk ondergeschikt aan de gebouwen die op de gronden van zijn schoonvader Joseph Antoine van Huerne stonden. Het argument dat weliswaar niet de schoonvader, maar dan toch de schoonzoon de schenkingsakte had ondertekend, kon dan ook geen opgang maken. De stichters hadden ook de duidelijke bedoeling dat het door hen gewilde onderwijs zou doordrongen zijn van een godsdienstige geest. Welnu, de nieuwe schoolwet liet niet langer toe dat het onderwijs nog godsdienstig van inspiratie was, wat overeenkomstig de wil van de schenkers moest resulteren in de teruggave van de stichting aan de erfgenamen. Het eerste vonnis moest dus bevestigd worden en de stad tot de kosten veroordeeld.

Nadat het openbaar ministerie, Penneman, substituut van de procureur-generaal op 7 februari 1883 was gehoord, velde het hof op 13 maart 1883 arrest. Het hof bleef erbij dat de schenking van 5 december 1837 onbestaande was en dit voor beide schenkers, maar weerhield dat Joseph de Pélichy niet als rechtmatige eigenaar kon beschouwd worden, doch slechts als *mede-erfgenaam*. De stellingen van de stad werden verworpen en gedeeltelijk ook die van Alexandre Gillès de Pélichy; beiden werden daarom veroordeeld tot respectievelijk 4/5 en 1/5 van de kosten van beide aanleggen. De andere erfgenamen werden buiten zaak gesteld. Die uitspraak betekende dat de stad geen recht had op de fundatie, dus dat de gouverneur de grote verliezer was. Voor de Izegemnaars op de kleine kring liberalen na, was het opnieuw feest. *Vele huishoudingen waren gevlagd, zelfs vergat de burgemeester niet zijn vaandel uit te steken* (16).

Waarop baseerde het beroepshof van Gent zich? Het oordeelde dat de stichting, hoewel onbestaande, toch was uitgevoerd. Deze bewering was op drie feiten gegrond. 1. In 1839, nadat het armbestuur de toelating had gekregen om de schenking te aanvaarden, nam Joseph de Pélichy zijn intrek in de fundatiegebouwen en organiseerde en bestuurdde het Instituut van de Zusters van Maria. 2. In 1840 werd de schenking bij authentieke akte aangenomen door het bureel van weldadigheid. 3. Stichter Jean de Pélichy had verklaard af te zien van alle formaliteiten om de schenking definitief te maken, wat erop wees dat hij vond dat de stichting gebeurd was zoals de schenkers het wilden.



Joseph de Pélichy was dus niet de eigenaar van de goederen maar slechts de vertegenwoordiger van de stichters, door hen gekozen omdat hij priester was. 1. De stichters hadden zich immers bij akte van 5 december 1837 de leiding en het beheer van deze liefdadigheidsinstelling voorbehouden. 2. Weliswaar had deze priester na de dood van de stichters in 1844 en 1859 de goederen verder alléén bestuurd, maar deze overtreding van de statuten, getolereerd wegens diens grote verdiensten, liet niet toe te besluiten dat hij daarom ook de eigenaar was geworden. 3. Dat hij op eigen kosten nieuwe en belangrijke gebouwen had gezet, kon ook geen argument zijn : hij kon gebouwd hebben zonder de eigendomstitel te hebben van de gronden zelf. 4. De Pélichy heeft tot aan de verschijning van het Koninklijk Besluit van 1 juli 1880, dat de fundatie opnieuw inrichtte, gehandeld alsof de schenkingsakte wél geldig was geweest, want de nieuwe gebouwen zette hij ten voordele van het armbestuur of van de Zusters van Maria, niet voor zichzelf.

Kon Joseph de Pélichy dus niet inroepen dat hij de wetmatige eigenaar was geworden door de verjaring na dertig jaar, dan kon toch evenmin het weldadigheidsbureel of - in de onderstelling dat het aangehaalde Koninklijk Besluit moest uitgevoerd worden - de stad Izegem aanspraak maken op de schenking. Die bestond immers niet ! Maar van wie waren de betwiste goederen dan wél ? Juridisch waren ze volgens het hof eigendom gebleven van de stichters en na hun dood van hun respectievelijke erfgenamen, en daar was Alexandre Gillès de Pélichy maar één van.

#### *Een nieuwe gouverneur, een nieuw proces*

Een week vóór dit arrest was Heyvaert als gouverneur naar Brabant overgeplaatst. Hij werd op 16 maart 1883 vervangen door *De Brouwer*, ook een liberaal. Op 18 april 1883 liet de nieuwe gouverneur van West-Vlaanderen het stadsbestuur van Izegem weten dat geen enkele daad mocht gesteld worden die kon beschouwd worden als een vrijwillige uitvoering van, of een instemming met het arrest van het beroepshof. De vraag of men zich in cassatie kan voorzien werd immers op dat ogenblik onderzocht door een hoogstaand rechtsgeleerde.

Op 9 juni 1883 verplichtte De Brouwer de stad in verbreking te gaan : er bestonden minstens vier gegronde redenen. Hij toonde o.a. aan dat het armbestuur wél de eigendom had verworven van de stichting en dat de familie de



Pêlichy er bijgevolg geen aanspraak op kon laten gelden. Op 6 september 1860 hadden de voorzitter en de secretaris van het bureel van weldadigheid de toenmalige gouverneur meegedeeld dat het armbestuur *bezit in eigendom (...) het klooster der Zusters van Maria*. Een onverdacht getuigenis, want toen was van een wet op de stichtingen nog geen sprake. Ook had het beroepshof de eisen van de familie de Pêlichy onontvankelijk moeten verklaren omdat het zelf had aangenomen dat de stichting door de erfgenamen - in casu Joseph de Pêlichy - was uitgevoerd. Ter zelfder tijd beschuldigde de gouverneur de stad van laksheid en wreef hij haar aan de richtlijnen van de hogere overheid in de wind te hebben geslagen, omdat ze zich niet hardnekkig en met alle mogelijke middelen had verdedigd.

Opnieuw stuurde advocaat Ghesquiêre een voorstel van deliberatie voor de gemeenteraad. De raad moest besluiten niet in verbreking te gaan. De stad had in deze opgelegde processen slechts een hoogoplopende rekening geoogst - al meer dan 1800 frank, zonder de honoraria van de advocaten - want telkens bleken haar aanspraken duidelijk ongegrond. De motieven die als basis dienden voor deze juridische aanspraken waren bovendien telkens opgesomd geworden in de notulen van de gemeenteraad en de gouverneur had er altijd voorafgaandelijke kennis van genomen zonder ze ooit aan te vechten.

Ghesquiêre kreeg echter de opdracht een nieuw voorstel te formuleren, want na een gemeenteraadszitting waar alleen de burgemeester en de twee plaatsvervangende schepenen aanwezig waren, had de gouverneur een tweede verwittiging gestuurd. Daarop zwichtte de gemeenteraad *forcé et contraint* door de eisen van De Brouwer. Al op 26 juni 1883 ging de Bestendige Deputatie in op de vraag van de raad om in verbreking te mogen gaan. De grote katholieke voorman *August Beernaert* had aanvaard de stad te verdedigen. Dat hij helemaal niet de bedoeling had om naar de pijpen van de gouverneur te dansen wordt onmiddellijk duidelijk. Wellicht precies daarom was hij door het gemeentebestuur aangeschreven.

Op 14 juli werd het verzoekschrift ingediend op de greffie. Hierin wees hij er bij herhaling en zeer nadrukkelijk op dat de stad alleen had gehandeld op het bevel van de gouverneur, die altijd maar weer dreigde met zijn bijzondere commissarissen. In naam van *l'administration communale d'Iseghem*



*qui agit d'après les ordres de l'autorité supérieure* plaatste hij echter zijn eisen op drijfzand : *de stad estime que cette décision (du 13 mars 1883) est juste, mais puis-que l'autorité supérieure lui impose une opinion différente, elle se conforme aux ordres qu'elle reçoit en reproduisant textuellement la formule de pourvoi qui lui a été transmise et qui le justifie par les quatre moyens que voici.* Beernaert voegde inderdaag geen woord toe aan de brief van 9 juni 1883 waarin de gouverneur de vier redenen had opgegeven om in verbreking te gaan.

Beernaert had het gemeentebestuur daags te voren van zijn zienswijze op de hoogte gebracht : *Dans la position qui vous est faite, on doit considérer la formule qui était annexée à la lettre de M. le Gouverneur comme vous étant imposée, et je n'y change pas un mot.* Hiervan 's anderdaags door de stad op de hoogte gebracht, repliceerde gouverneur De Brouwer zeer ontstemd. Hij verweet Beernaert dat hij geen ernstig werk leverde, en meende dat het gemeentebestuur hem niet op zijn plicht had gewezen. Maar vooraleer een bijzondere commissaris te sturen, zou hij eerst het advies inwinnen van de minister van justitie. Zijn beschuldigingen werden er natuurlijk niet minder om toen hij enkele dagen later inzage kreeg van de stukken zoals ze ondertussen door Beernaert op de griffie waren neergelegd.

Dat kon de houding van de raadsman van de stad niet erg doen veranderen. Nadat de advocaat van de tegenpartij, *François Bilaut*, zijn tegenbesluiten begin januari 1884 had ingediend, vroeg Beernaert dat de gouverneur een antwoord zou formuleren, waarvan hij dan lezing zou geven voor het hof. De Brouwer reageerde opnieuw. Als Beernaert zijn houding niet volledig herzag, moest de stad naar een andere advocaat uitzien; hij overwoog ook de leiding van het proces toe te vertrouwen aan bijzondere commissarissen, zoals de minister van justitie hem had geschreven.

Nu was het de beurt aan August Beernaert zich kwaad te maken. Hij had de stad willen verdedigen in de overtuiging dat hij slechts de door de gouverneur opgestelde voorziening in cassatie moest ondertekenen en indienen. Daarom, en omdat hij meende dat de stellingen van het gemeentebestuur, hoewel opgelegd, niet minder goed moesten worden verdedigd, had hij de gouverneur die instructies gevraagd. Maar volgens de gouverneur - schreef Beernaert -



moest de stad Izegem *défendre elle-même par son avocat l'opinion qui lui est imposée*. Dat de gouverneur wilde inzage krijgen van Beernaerts dossier was echter het toppunt. Waar haalde hij dat lef ! Nog nooit had hij op een dergelijke manier, in strijd met de waardigheid van zijn beroep, vooraf moeten rekenschap geven van zijn werk. Daarom had de stad de keuze : ofwel een andere advocaat nemen ofwel de gouverneur vragen zijn richtlijnen op te sturen. Het gemeentebestuur bevestigde zijn vertrouwen in zijn verdediger. Aan de gouverneur deelde het mee dat de houding van Beernaert correct was geweest en dat ook de stad zich volledig van haar plichten had gekweten.

Op 13 maart 1884 werd cassatie uitgesproken met verwijzing naar het hof van beroep te Luik. Op Alexandre Gillès de Pélichy na, die tot 5/6 van de kosten van het geding werd veroordeeld, werden alle erfgenamen van priester de Pélichy buiten zaak gesteld, omdat zij niets te maken hadden met het Koninklijk Besluit van 1 juli 1880. Het hof verklaarde uitdrukkelijk dat alleen een formaliteit niet was vervuld geworden en dat het arrest de kern van het geschil niet aanraakte.

Pas op 12 mei 1884 kon Ghesquièrre aan de burgemeester een afschrift van dat arrest opsturen. Het werd nooit betekend. Misschien speculeerde Beernaert daarbij op een katholieke overwinning in de verkiezingen van 10 juni 1885.

#### *Eindelijk het einde*

De betwisting werd ook nooit aan het beroepshof van Luik voorgelegd. Na de liberale verkiezingsnederlaag en de vervanging van de liberale gouverneur door katholieken, schreef *Léon Ruzette*, gouverneur van West-Vlaanderen, op 2 juli 1884 een bevrijdende brief naar het gemeentebestuur : in uitvoering van een ministeriele omzendbrief mocht de stad verhaal nemen op de regering en in afwachting van verdere procedure afzien. Alleen dat laatste gebeurde, ondanks herhaaldelijk aandringen van de gouverneur. Wel werd zijn vraag telkens doorgestuurd naar advocaat Ghesquièrre, maar noch hij, noch de stad hadden haast. Gouverneur Ruzette dreigde immers niet met het sturen van bijzondere commissarissen.



Zo komt het dat pas op 16 januari 1885 door Victor Hage exploit betekend werd waarbij ... neen, niet de stad maar wel de familie de Pélichy, het gemeentebestuur en het bureel van weldadigheid voor de rechtbank van eerste aanleg te Kortrijk daagde. Volgens haar was de stichtingsakte van 5 december 1837 nietig en onbestaande, was zij de eigenares van de goederen gebleven en was het Koninklijk Besluit van 1 juli 1880 zonder kracht.

De eerste echte reactie van advocaat Ghesquièrre sinds de uitspraak van het verbrekingshof kwam slechts op 13 mei 1885 : een voorstel van deliberatie voor de gemeenteraad en voor het armbestuur, dat door beide instanties letterlijk zou worden overgenomen.

In zijn zitting van 17 mei 1885 vroeg het bureel van weldadigheid aan de Bestendige Deputatie de bemachtiging *om in rechte te handelen en aldaar te bekennen voor zoveel noodig dat de gifte gedaan bij akte verleden vóór den notaris Coucke te Iseghem den 5den Décembre 1837 nietig is en moet aanzien worden als nooit geen wettelijk bestaan te hebben gehad.* Het vroeg verder buiten de zaak gesteld te worden omdat de uitslag van het proces voor hem toch geen gevolgen had. Inderdaad : wonnen de Pélichy's, dan zouden de goederen hun eigendom verklaard worden; verloren ze, dan werden ze aan de stad toegewezen, want dan zou het Koninklijk Besluit van 1 juli 1880 toegepast worden.

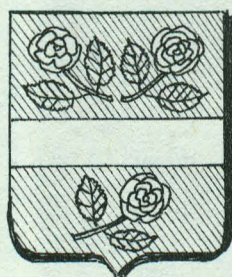
Ook de gemeenteraad ging in zitting van 20 mei met alle eisen van de tegenpartij akkoord. Hij vroeg daarom de nodige bemachtiging *teneinde in rechte te herkennen dat de vraag ingespannen vóór den Rechtbank van 1<sup>o</sup> aanleg van Kortrijk gegrond is en gevolgentlijk dat de eischers bij gemelde zaak eigenaars zijn van de goederen in dezelfde akte gifte beschreven en dat de stad Iseghem daarop hoegenaamd geen recht heeft.*

Een eigenaardig proces ! Alle betrokken partijen moesten een geschil uitlechten dat er geen was ! Nadat beide deliberaties door de Bestendige Deputatie op 10 juni 1885 werden goedgekeurd, kon het proces voorkomen. Na de pleidooien van 4 juli velde de rechtbank van eerste aanleg vonnis op 18 juli 1885. Alle eisen van de familie de Pélichy werden ingewilligd en het stads- en armbestuur werden veroordeeld tot de kosten. Alle partijen waren tevreden. Tenzij misschien de stad, die toch weer eens tot de kosten was veroordeeld.



De onkostennota van 2.792,60 frank werd betaald door ... baron Alexandre Gil-  
lès de Pélichy. Een nieuw en tevens laatste bewijs dat eisers en verweer-  
ders gedurende al die jaren aan hetzelfde zeel hadden getrokken.

DE PELICHY



VAN HUREN





## Noten:

- (1) Volgens het Bulletin du Ministère de l'instruction publique, 1878, p. 366-367. waren er op 31 december 1878 in West-Vlaanderen 192 gemeente-, 6 aangenomen en 32 vrije scholen voor jongens; 52 gemeente-, 113 aangenomen en 94 vrije scholen voor meisjes; 73 gemeente-, 35 aangenomen en 57 vrije gemengde scholen.
- (2) De enige Westvlaamse scholen die een jaar later nog niet van de adoptie hadden afgezien waren de meisjesscholen te Gistel en te Aalbeke, en de jongensscholen te Klerken en te Rollegem-Kapelle. In 1883 waren er nog enkel twee dergelijke scholen: één te Avelgem en één te Klerken; Rijksarchief Brugge, Provinciaal Bestuur 4de Afdeling, nr. 622, hoofdinspecteur Vander Cruyssen en Brouwers aan de gouverneur, resp. 11 juni en 17 juli 1880; nr. 787, minister Van Humbeeck aan de gouverneur, 22 sept. en 6 nov. 1883.
- (3) Zo waren er een jaar na het begin van de schoolstrijd, in het arrondissement Roeselare dat 20 gemeenten telde, nog geen gemeenten met een officiële meisjesschool, en slechts drie met een dergelijke gemengde school; zelfde archief, nr. 616, Brouwers en Vander Cruyssen aan de gouverneur, resp. 7 en 11 aug. 1880.
- (4) In het arrondissement Roeselare hadden 13 gemeenten een stichting ten voordele van het lager onderwijs. Sommige hadden er twee, Rumbeke zelfs vier.
- (5) Voor hetzelfde arrondissement verscheen vóór 1870 alleen een Koninklijk Besluit voor een stichting te Ingelmunster; zie J.M. Lermyte, Paul Schotte in 1910 over de schoolstrijd te Ingelmunster, in Rollariensia, X (1978).
- (6) Jean Marie François Theodore Ghislain de Pélichy (Brugge 2 mei 1774 - aldaar 18 november 1859), zoon van Theodore en Marie Elisabeth Brigitte de Stappens, op 15 juni 1807 gehuwd met Marie Josepha Anna Ghislina van Huerne, werd in 1828 vertegenwoordiger in de provinciale Staten. Nadat hij in het Nationaal Congres zetelde, werd hij in 1831 senator voor het arrondissement Brugge. Bij Koninklijk Besluit van 26 februari 1841 werd hij burgemeester van Brugge. Enkele jaren voor zijn dood legde hij de beide functies neer; Treurbloemen, gestrooid door den Kanonik G.F. Tanghe, op den grafstede van Mher Jan Maria Frans Theodoor Ghislens baron de Pélichy, gewezen senator, oud-burgemeester van Brugge, lid der ridderenschappen van Christus en van de Guldenspoore, officier der Leopoldsorde, versierd met het Yzeren kruis, overleden in zyn geboortestad, en begraven te Iseghem. Brugge, We De Schryver-Van Haecke, Steenstraat, (1859), in-12°, 12 blz.
- (7) Joseph Antoine Aybertus Idesbaldus van Huerne de Schiervelde en de Puyenbeke (Brugge 24 november 1752 - aldaar 31 mei 1844) was de zoon van Aybert Joseph Augustinus, burgemeester van het Brugse Vrije. Uit zijn eerste huwelijk, met Isabella Louise, gravin de Carnin, had hij 4 kinderen. Uit zijn tweede huwelijk, met Marie Anna Josepha de Schietere



de Lophem, drie, w.o. een dochter die met voornoemde Jean de Pélichy trouwde. Joseph van Huerne verbleef een groot deel van zijn leven in het Blauwhuis te Izegem; G.F. Tanghe, Parochieboek van Iseghem, Brugge 1862-1863, blz. 198-204.

- (8) Over juiste grootte en ligging bestaat er verwarring, blijkens de stukken in Stadsarchief Izegem, bundel 18.5 : 178,33 of 188,33 aren ? Al dan niet ook het stuk 237, sectie A van het kadaster ?
- (9) Joseph Antoine Marie Ghislain de Pélichy (Brugge 1 april 1809 - Izegem 28 juli 1882) zoon van de in voetnoot (6) vermelde Jean Marie François en Marie Josepha van Huerne, werd priester gewijd op 9 juni 1838. Van 1836 tot 1839 stond hij als leraar in het college te Brugge. Daarna was hij tot aan zijn dood bestuurder en weldoener van de Zusters van Maria te Izegem. Voor meer gegevens, zie zijn "Levensschets uitgedeeld in Maart 1893 ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van St. Josephsgesticht", ook opgenomen in : "Leven van Sint-Tillo, eersten apostel en pastor, alsook patroon van Iseghem, door G.F. Tanghe, kanonik, heruitgegeven door zijnen laatstoverlevenden broeder, Joannes Tanghe, kerkmeester, Izegem, Strobbe, 1891, blz. 259-263".
- (10) Zie naast de aangehaalde bronnen ook D. Lescouhier, Geschiedenis van het kerkelijk en godsdienstig leven in West-Vlaanderen, Brugge, 1926, blz. 426-427.
- (11) Volgens een zeer bezwarende lezersbrief van 26 nov. 1879, afgedrukt in De Mandelgalm van 29 nov. 1879. Ook in de nummers van 4 okt. en 22 nov. 1879 wordt allusie gemaakt op het liberalisme van de burgemeester. Zo hij dat was, dan moet hij zeker tot de gematigde groep gerekend worden.
- (12) Over hem meer in voetnoot 15.
- (13) Godsdienst- en schooloorlog te Iseghem. Hoe het ging te Iseghem in 1797, hoe het was in 1879, en hoe het nu zou gaan, Izegem, s.d. blz. 18. Deze anonieme brochure was een katholiek verkiezingspamflet en verscheen na 1905, wellicht in 1911 n.a.v. het wetsontwerp Schollaert op het lager onderwijs, dat der zgn. schoolbon, waartegen liberalen en socialisten hard van leer trokken.
- (14) O.c., blz. 20. De Mandelgalm schrijft in zijn nummer van 5 aug. 1882 zelfs : "dat de offerande dicht bij een halve uur duurde, ofschoon er drij priesters officiëerden : niet min dan 2.600 gedachtenissen werden uitgedeeld".
- (15) Er waren zes erfgenamen. Vooreerst de vier kinderen - nog in leven - uit het huwelijk van Louis Jean Joseph Gillès de Pélichy en Maria Josepha Anna Ghislana de Pélichy. Hun moeder was de enige zuster van priester Joseph de Pélichy.



- Marie Ghislaine Victoire (Antwerpen 23 maart 1831 - Spiere 21 juni 1906) getrouwd met baron Armand Auguste Xavier Ghislain del Fosse et d'Espierres, die zijn vrouw moest "bemachtigen".
- Philippe Ghislain Claire (Antwerpen 12 aug. 1832 - 's Gravenwezel 29 nov. 1920), van 1874 tot 1920 burgemeester van 's Gravenwezel en van 1862 tot 1920 provincieraadslid voor het kanton Kontich.
- Jean Louis Ghislain (Antwerpen 6 aug. 1837 - aldaar 28 okt. 1919), van 1875 tot 1919 provincieraadslid in West-Vlaanderen en van 1881 tot 1884 en eind 1895 tot midden 1913 gemeenteraadslid te Izegem.
- Alexandre Joseph Ghislain Janvier (Antwerpen 19 sept. 1844 - Brugge 9 maart 1926).

Tenslotte de twee kinderen van Joseph Ghislain Hippolyte Gillès de Pélichy, oudste broer van de vier voornoemden, uit zijn huwelijk met Pauline Marie Joséphine Henriette de la Croix de Maubray :

- Alfred Marie Jean Ghislain Hubert (Molembaix 9 mei 1857 - aldaar 22 juni 1929).
- Marie Ghislaine Huberte Philomène (Molenbaix 5 dec. 1859 - aldaar 8 okt. 1925).

Litt. : CH. GILLES DE PELICHY, Histoire des Gillès de Pélichy. Tablettes des Flandres, X, Brugge, 1971, blz. 225-235, 237-239 en 243-246.

(16) De Mandelgalm, 24 maart 1883.



# Izegemse heemkundige penningen

Marcel Huytens. Boomforeeststraat.39. 8700 IZEGEM.



Het is de bedoeling vanaf nu, de beschrijving te laten verschijnen van al de ons bekende penningen die iets met Izegem te maken hebben.

Doch vooraf "Wat is een penning ?".

Het is géén munt en ook géén ereteken (dekoratie), maar meestal een voorwerp in metaal, dat aan een persoon, vereniging, feest, geboorte, huwelijk of overlijden, inhuldiging of jubileum doet denken.

Deze penningen komen als hoger aangestipt meestal in metaal voor, het kan zowel koper zijn als brons, ook deze metalen verguld, soms goud of zilver, maar ook een of ander wit metaal waarvan meerdere legeringen bestaan, bij de moderne uitgaven kan de grondstof ook van plastische stof zijn.

De vorm is afhankelijk van de opdrachtgever in samenspraak met de fabrikant, al naar men genoeg neemt met een reeds bestaande matrijs of een nieuwe ontwerpt.

Meestal zijn deze penningen van een boloog en oogring voorzien, vooral bij de exemplaren tussen 1850 en 1914 geslagen, omdat het de bedoeling was deze penningen aan de ring om de vlaggenstok op te hangen.

Deze vlaggenring bevond zich tussen het vlaggenpunt (meestal een lanspunt - leeuw of muziekembleem) en de top van de vlag zelf, hoe talrijker de penningen aan de vlag, hoe méér waardering de bevolking voor de maatschappij betoonde.

Met het verdwijnen van de vlaggenring, meestal tussen 1930 en 1940, waarbij ook de traditionele driehoekige vlagvorm naar de huidige vorm overging, werden deze penningen in een sierkader in het lokaal van de maatschappij bewaard, meestal zijn deze kaders nu op een of andere rommelzolder opgeborgen.

Het zijn vooral de werkhuizen : *Fisch*, *Fonson* en *De Greef*, allen uit Brussel, die deze penningen hebben aangemaakt.

De oplage of slagaantal is meestal zéér gering, gezien het een traditie was



dat een dergelijke penning moest worden verleend, aan de meedingende maatschappijen (*ik denk hier aan een muziektfestival*), tevens kregen de aanwezige prominenten een penning aangeboden, wat meebracht dat het aanmaken van deze penningen een zware financieele inspanning voor de inrichtende maatschappij betekende.

Deze heemkundige penningen kan men zich meestal aanschaffen op ruilbeurzen, soms bij een of andere handelaar in antiek of op een antiekmarkt, als : Gedurende de zomerperiode de antiekmarkt op de Dijver te Brugge of de Voddemarkt op het Kaatsbalplein of Vossenmarkt te Brussel. Men kan ook zijn geluk beproeven te Antwerpen op een zondagvoormiddag of te Gent op een vrijdagnamiddag, waar allerlei rommel te koop wordt aangeboden.

Mag de lezing over "Izegemse Heemkundige Penningen" U nu en in de toekomst aangename verpozing brengen en U tevens met dit gedeelte over onze heemkunde bekend maken.





1. PENNING OPGEDRAGEN AAN HEER D'ARTOIS HENRI, LID VAN DE BESTENDIGE DEPUTATIE VAN WEST-VLAANDEREN, TER GELEGENHEID VAN ZIJN VIJF EN TWINTIG JAAR BESTENDIG LIDMAATSCHAP.

Metaal : Brons

Vorm : Rond met 59 mm. doormeter

Voorzijde : Hoofd van Henri D'Artois naar links in uniform van gouverneur (Henri D'Artois was waarnemend gouverneur voor de provincie West-Vlaanderen tussen 1940 en 1945), tekst : 22 MEI 1923 22 MEI 1948.

Op de halsafsnede : Alf. Wispelaere, die de modelleur was van deze penning, het model ontwerp van deze penning op groter schaal is in het bezit van het Vrij Technisch Instituut te Izegem.

Keerzijde : Tekst op negen lijnen : *Hulde / van de / Provinciale Raad / van West-Vlaanderen / aan de Heer / Henri D'Artois / sedert 25 jaar / lid der Bestendige Deputaties. /*

Deze penning is geslagen op de persen van het huis Fisch te Brussel.

2. PENNING GEWONNEN DOOR "LA SOCIETE DE CHOEURS D'ISEGHEM."

Metaal : Zilver

Vorm : Rond, 50 mm. doormeter, oogring ontbreekt.

Voorzijde : Borstbeeld van Koning Leopold I in generaalsuniform naar links.

Omsluitende tekst : *Leopold Premier Roi Des Belges*, op de afsnede : Hart Fecit. (Hart is de ontwerper en graveur van deze penning).

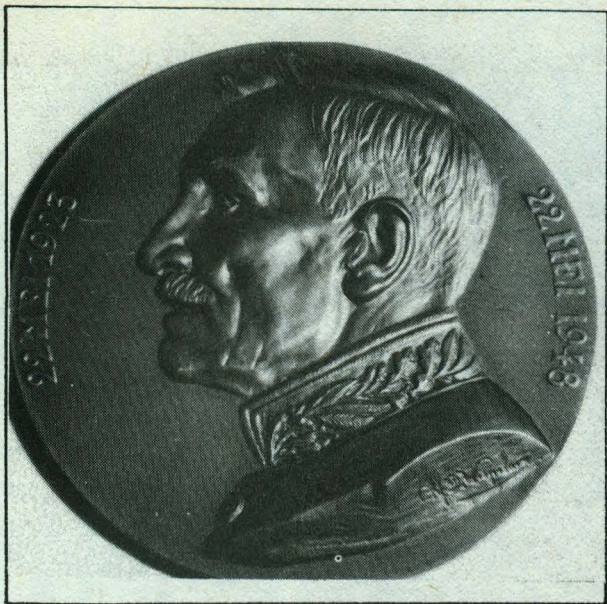
Keerzijde : Een muziekinstrumentenembleem doorweven met lauwer- en palmtak, bovenaan een stralenkruis waarin een vijfpuntige ster.

Omsluitende tekst is in de diepte ingeslagen, bovenaan : *La Société des Bons Amies de Thielt à la société de chœurs d'Iseghem*. Gescheiden door twee vijfpuntige sterren volgt onderaan : *Festival du 29 Juillet 1860*.

Maker van deze penning is ons onbekend.



1



2





### 3. PENNING : PRIJSKAMP VOOR PAARDEN

Metaal : Zilver.

Vorm : Rond, 41 mm. doormeter, draagoog 4 mm.

Voorzijde : Hoofd van Koning Leopold II naar links, omsloten door volgende tekst : *Leopold II Koning der Belgen*, op de halsafsede : Hart (graveur).

Keerzijde : Voorstelling van een dierengroep met links onderaan P. Hart (graveur).

Ingeslagen tekst : *Stad Iseghem Pryskamp voor paarden 1886.*

Maker : Onbekend.

Bij dergelijke veewedstrijden was normaal voorzien om te worden verleend : Eén vergulde zilveren penning als eerste prijs, één zilveren penning als tweede prijs en soms één of meerdere bronzen penningen als derde prijs.

### 4. PENNING : DE KATHOLIEKE KIEZERS.

Metaal : Verguld brons.

Vorm : Rond, doormeter 50 mm. - Draagbol 6 mm., oogring 16 mm.

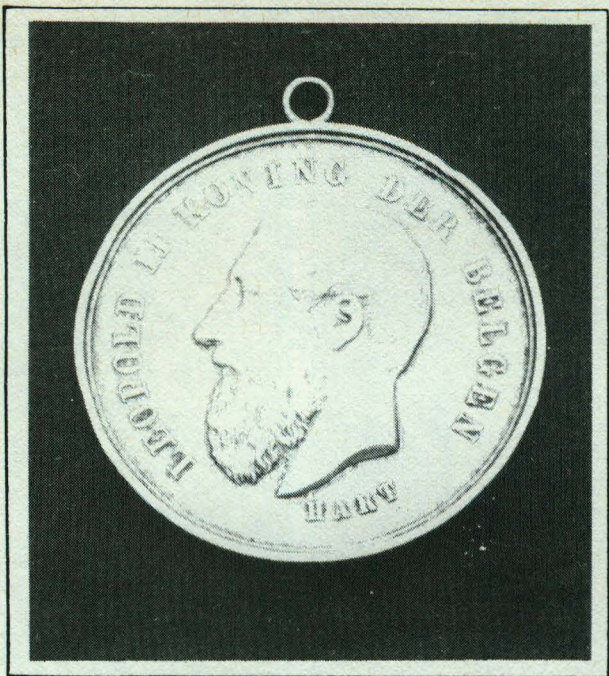
Voorzijde : Gekroond wapenschild van de Stad Izegem omgeven door volgende tekst : *De Katholieke Kiezers van Iseghem*, gescheiden door twee sierbloemen.

Keerzijde : Tekst op zes lijnen : *Hulde / en dankbetoog / aan Vrijheer / Karel Gillés de Pélichy / Volksvertegenwoordiger / 1900 - 1910 /*

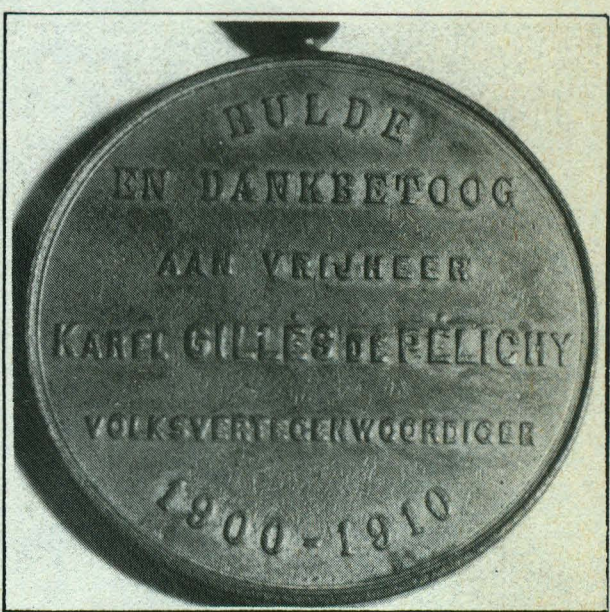
Maker van deze penning is ons onbekend.



3



4





## 5. PLAKET-PENNING OP DE INHULDIGING VAN HET STEDELIJK BADHUIS.

Metaal : Verguld brons.

Vorm : Rechthoekig met 38 x 51 mm.

Voorzijde : Mannelijk figuur in duikhouding over zee met in de achtergrond een opkomende zon; Onderaan : J. Fisch (graveur).

Keerzijde : Gekroond wapenschild van de Stad Izegem met op acht lijnen volgende tekst : *Stad Iseghem / herinnering / aan de inhuldiging van het / stedelijk badhuis / in aanwezigheid van den / Heer H. Baels / Gouverneur P.W.V. / 26 mei 1935 .*

Deze penning is door het Huis Fisch te Brussel aangemaakt.

## 6. PENNING : BEZOEK VAN Z.K.H. PRINS ALBRECHT 1901.

Metaal : Verguld brons.

Vorm van de penning rond met 50 mm. doormeter, bovenaan gekroond sierdraagstuk van 40 x 28 mm., de ringoog ontbreekt.

Voorzijde : Hoofd van Koning Leopold II naar rechts omgeven door de tekst : *Leopoldus II Koning der Belgen* met onderaan drie vierkantige bloemmotieven.

Keerzijde : In een eik- en lauwerkrans volgende tekst :

in cirkelvorm : *Stad Iseghem bezoek van Z.K.H. Prins Albrecht* en een vijfhoekig bloemmotief.

In het midden : 22 7BER / 1901, meelopend met de parelkrans : *Demeulemeester* (graveur of maker ?)

Maker : onbekend.

Met de aanduiding 22 7BER 1901 wordt bedoeld : 22 SEPTEMBER 1901

Het cijfer "7" wijst op de eerste lettergreep van SEPTEMBER (SEPT = zeven) BER is het achtervoegsel dat gewoonlijk daarbij gebruikt werd.

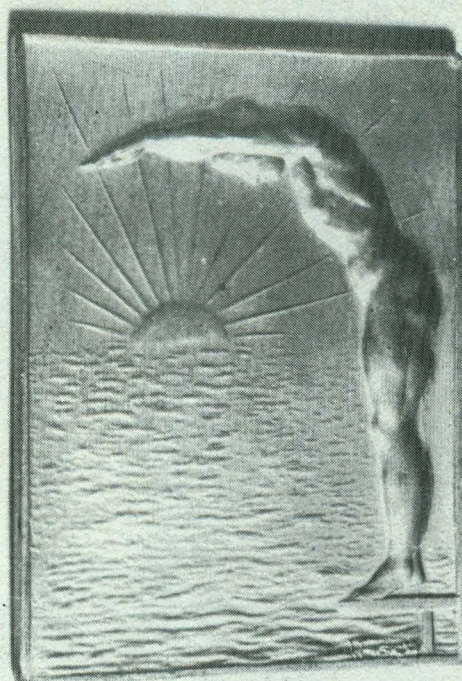
Voor OKTOBER schreef men dikwijls 8BER (OCTO = ACHT in het Latijn)

Voor NOVEMBER schreef men 9BER (NOVEM = NEGEN in het Latijn)

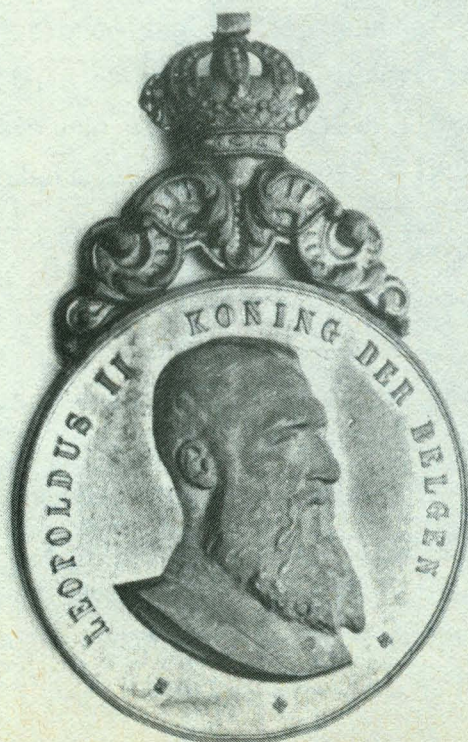
Voor DECEMBER schreef men 10BER (DECIMO = TIEN in het Latijn)



5



6





## 7. PENNING : TENTOONSTELLING NIJVERHEID 1901.

Metaal : Verguld brons.

Vorm : Rond met 50 mm. doormeter, een balring met 6 mm. en een ringoog van 17 mm. doormeter.

Voorzijde : Hoofd van Koning Leopold II naar rechts omgeven door de tekst : *LEOPOLDUS II KONING DER BELGEN* met onderaan drie vierkantige bloemmotieven.

Keerzijde : Een lauwertak over band met zegelmotief met daarin volgende tekst : *TENTOONSTELLING VAN NIJVERHEID ISEGHEM 1901*, met de rand meelopend : *E. Wulleput* (graveur of maker ?). De maker van deze penning is ons onbekend.

## 8. PENNING : FESTIVAL VAN 16 JUNI 1907.

Metaal : Verguld brons.

Formaat van de penning : Rond met 50 mm. doormeter, bovenaan een gekroond sierdraagmotief van 35 x 23 mm. en een oogring van 12 x 15 mm.

Voorzijde : Het gekroond wapenschild van de Stad Izegem omgeven door de tekst : *GEMEENTE BESTUUR ISEGHEM*, gescheiden door twee bloemmotieven in vierkantvorm en twee ronde punten.

Keerzijde : In cirkelvorm een voorstelling van muziekinstrumenten en twee vlaggen met bovenaan twee leeuwen die een gekroond schild houden waarop een klauwende leeuw naar links, de tekst op de band onder de leeuwen leest als volgt : *L'Union fait de la force*. In een cirkel in het midden : *FESTIVAL / VAN / 16 JUNI / 1907*. Maker ons onbekend.

## 9. PENNING : GEWEZEN SOLDATEN ISEGHEM 17 JULY 1910.

Metaal : Verguld brons.

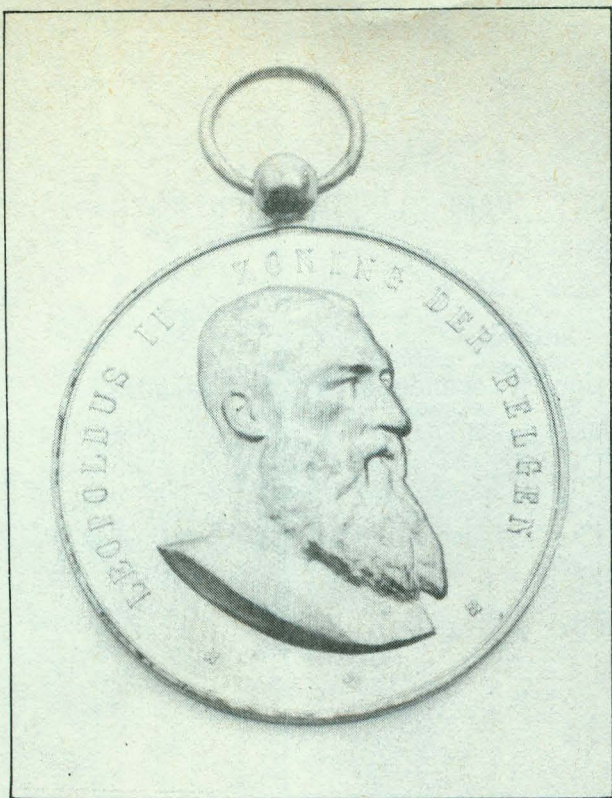
Vorm en afmetingen : Penning rond met 50 mm. doormeter, balring 7 mm. en oogring 16 mm. diameter.

Voorzijde : Hoofd van Koning Albert I naar links omgeven door volgende tekst : *ALBERT KONING DER BELGEN*.

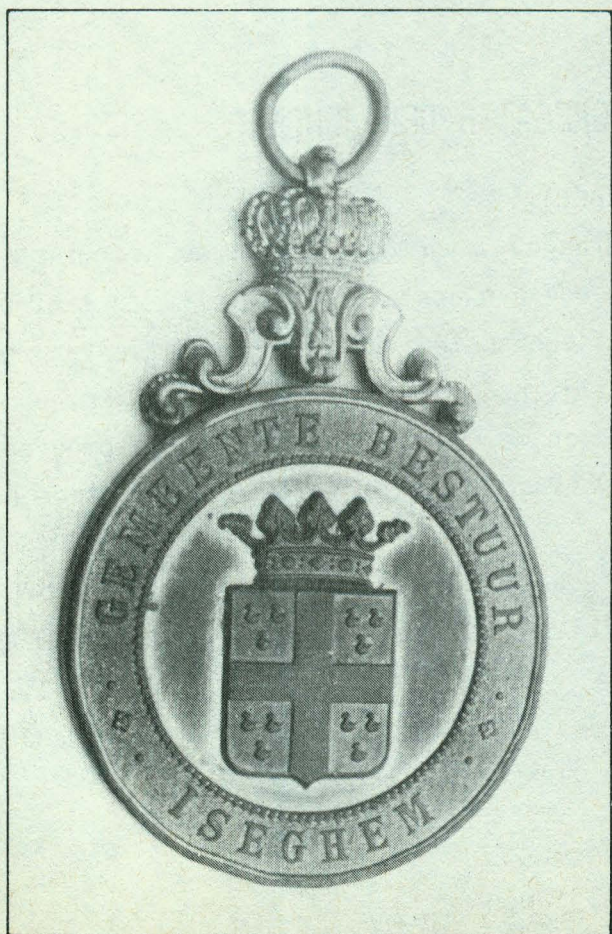
Keerzijde : Gekroond wapenschild van de Stad Izegem omgeven door de tekst : *GEWEZEN SOLDATEN ISEGHEM 17 JULY 1910*, gescheiden door twee vierkantige bloemmotieven. Maker en graveur ons onbekend.



7



8





## 10. PENNING : PROVINCIALE PRIJSKAMP 8 SEPTEMBER 1936.

Metaal : Gepatineerd brons.

Formaat : Rond met 50 mm. doormeter.

Voorzijde : Geit omgeven door volgende tekst : PROVINCIAAL VERBOND  
DER GEITENKWEESYNDICATEN VAN WEST-VLAANDEREN.

Op de randafsnede : Witterwulge (graveur).

Keerzijde : Een lauwer- en eikenloofkrans omgeeft een cirkel met  
daarin volgende tekst : PROVINCIALE PRIJSKAMP - 8 SEPTEMBER 1936 -  
IZEGEM -. Maker ons onbekend.

## 11. DRAAGPENNING VAN DE CONGREGATIE DER JONGE DOCHTERS

Metaal : Alcapa (Neues Silber).

Vorm : Puntige ovaal met draagoog, formaat 27 x 50 mm., ooring : 8  
mm. Deze draagpenning hangende aan een *lichtblauw-bleurig lint* om de  
hals gedragen gedurende de bijeenkomsten van de Congregatie van de Jon-  
ge Dochters, tevens wanneer zij in de processie mee opstapten.

Voorzijde : De afbeelding van de onbevleete Maagd Maria omgeven door  
de tekst : O.L.V. ONBEVLEKT ONTVANGEN B.V.O. en twee vierkantige bloem-  
motieven.

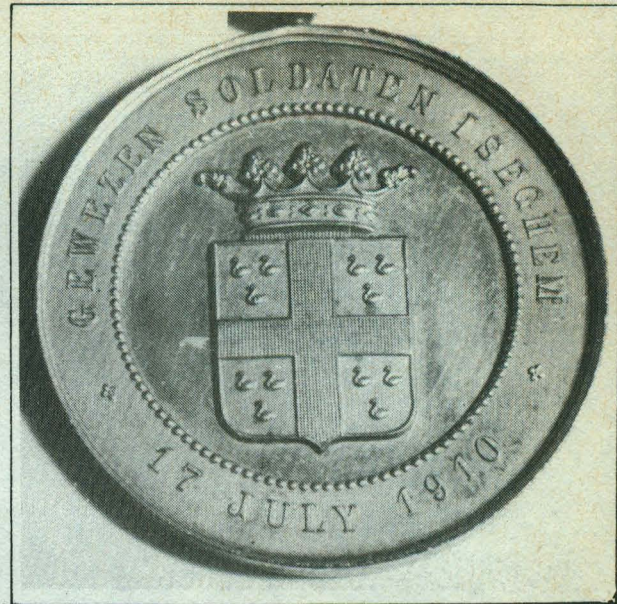
Keerzijde : Een rechthoek draagt twee lelietakken die een vijfpuntige  
ster in een stralenkrans omsluiten, dit alles op een veld van gelijkar-  
mige vierkante kruisjes.

Tekst welke het geheel omsluit : CONGREGATIE DER JONGE DOCHTERS  
ISEGHEM, gescheiden door twee vierkantige bloemmotieven.

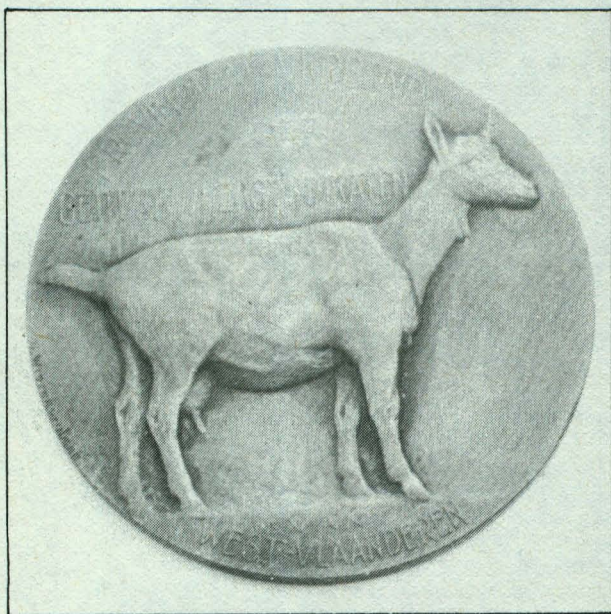
Maker : Ons onbekend.



9



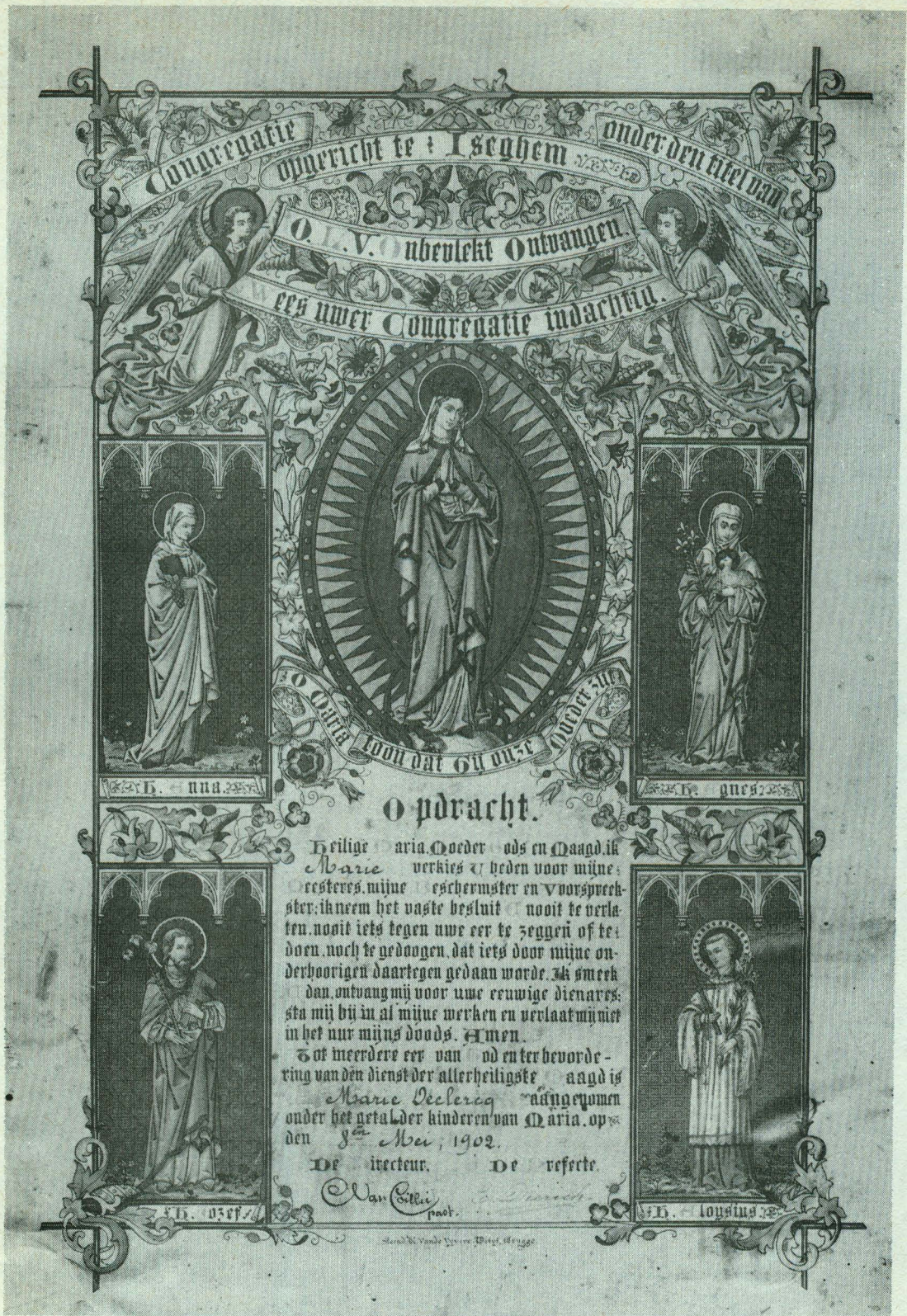
10



11







Tienkleurig opdrachtsbewijs, dat door dezelfde congregatie, na de plechtige opdracht, aan alle nieuwe leden werd overhandigd.

Dit opdrachtsbewijs kwam van de steendrukkerij Karel Vande Vijvere - Petyt, Brugge. - ware grootte : 37,4 cm. x 25,4 cm.

Het centrale gedeelte geeft dezelfde afbeelding als op de voorzijde van de bijgaande draagpenning te vinden is.



## 12. PENNING : GENOOTSCHAP VAN DEN H. FRANCISCUS XAVERIUS 1854.

Metaal : Tin.

Vorm en afmetingen : Ovaal 30 x 42 mm., draagoog 5 mm. Bij de samenkomsten van dit specifiek mannengenootschap onder de naam van Genootschap van den Heiligen Franciscus Xaverius (in de volksmond "De Ciskens" genoemd), droeg men deze penning aan een *watergroen-kleurig* lintje op de linkerjasomslag, ook tijdens de processies.

Voorzijde : Afbeelding van den H. Franciscus Xaverius naar links omgeven door de tekst : GENOOTSCHAP VAN DEN H. FRANCISCUS XAVERIUS 1854, gescheiden door twee zespuntige sterren.

Keerzijde : Een vlamkend hart met doornkroon omgeven, daarboven drie kruisnagels en boven het geheel de letters I H S, op de letter H een + (kruis).

Omsluitende tekst : WIE ZAL U WEDERSTAEN PS LXXV, daaronder twee palmtakken.

Ondanks het feit dat deze draagpenning niets specifiek van Izegem vermeld, was het toch een draagteken van een Izegemse vereniging.

Maker : Onbekend.

## 13. PENNING : VEREENIGDE LANDBOUWMAATSCHAPPIJ

Metaal : Verguld brons.

Formaat : Rond, doormeter 50 mm., bolloog 6 mm. en oogring ontbreekt.

Voorzijde : Veegroep in weide door volgende tekst omgeven : VEREENIGDE LANDBOUWMAATSCHAPPIJ - ROUSSELARE - THIELT - INGELMUNSTER gescheiden door twee vierkantige bloemmotieven.

Keerzijde : Een cirkel waarin op vijflijnen volgende tekst : PRIJS-KAMP VAN ISEGHEM SEPTEMBER 1907, tegen de parelrand : *Wulleput*, vermoedelijk de graveur of maker, deze cirkel is omgeven door een samenvoeging van landbouw- en tuingereedschap, gedragen door twee horens des overvloeds en gekroond door een bijenkorf.

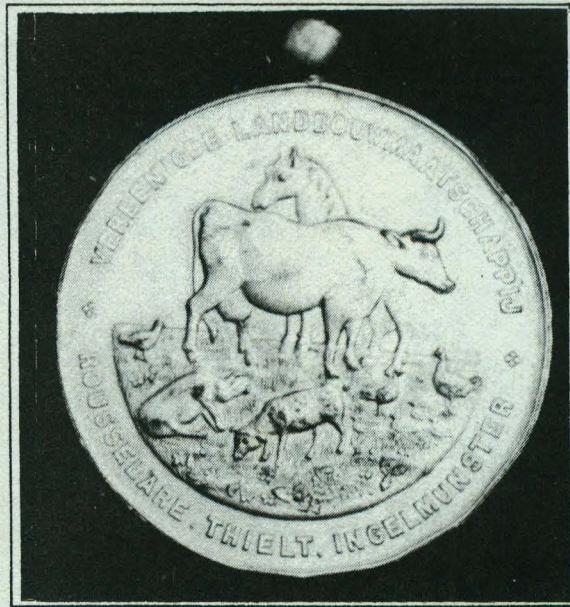
Maker ons onbekend.



12



13





#### 14. PENNING : TENTOONSTELLING 1882

Metaal : Brons met 45 mm. doormeter, oogring ontbreekt.

Voorzijde : Hoofd van Koning Leopold II naar links omgeven door volgende tekst : *Leopold II Koning der Belgen*, onder de halsafsnede *Hart* (graveur).

Keerzijde : Twee vrouwen omsluiten een cirkel zich steunende op landbouwgerief en houden spade of zeis in de hand, het geheel is gekroond door een bijenkorf met bovenaan een zegekrans.

In een cirkel op vijf lijnen : *Stad Iseghem / 8 8BEE / 1882 / Tentoonstelling / onderaan het volledige motief : Hart* (graveur).

De letters : BEE na het cijfer 8 in de datumopgave stemmen helemaal niet overeen met de maand augustus en zijn hier foutief.

Maker : Onbekend.

#### 15. PLAKET : NATIONALE STRIJDBOND WEST-VLAANDEREN - 1949.

Metaal : Verzilverd brons.

Vorm : Vierkant met top, formaat : 28 x 43 mm. oogring draagoog : 6 x 5 mm.

Voorzijde : Zittende vrouw met palmtakken, bestraald van boven uit door een gevleugelde fakkel, onderaan twee vierkantige bloemmotieven. Geheel onderaan een sierbloemenmotief.

Keerzijde : Op vijf lijnen volgende tekst : *N.S.B. / West-Vlaanderen / 1919 - 1949 / Izegem / 15 MEI 1949 /*

Maker : Huis Fisch te Brussel.

#### 16. PENNING : NATIONAAL KONGRES 18.IX.1955 VAN DE NATIONALE STRIJDBOND

Metaal : Verzilverd brons.

Vorm : Rechthoekig met een formaat van 20 x 39 mm., oogring : 7 x 4 mm.

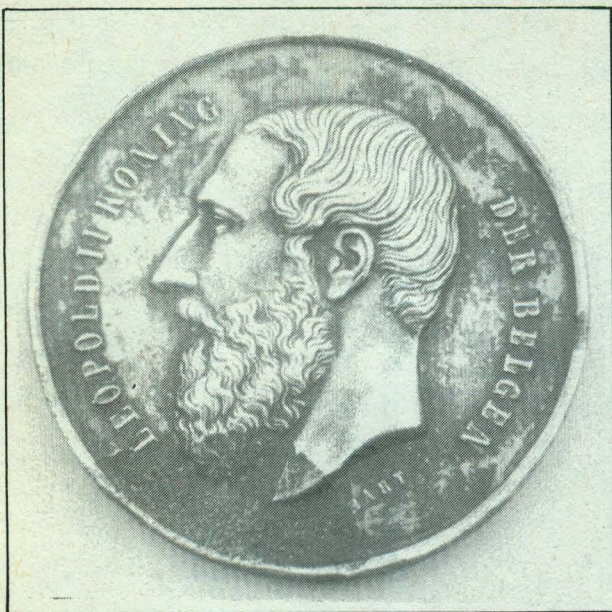
Voorzijde : Vrouw met opengespreide opgestoken armen, vlag in de achtergrond, aan haar voeten, twee wapenschilden, waarvan links een Waalse haan en rechts een klauwende Vlaamse leeuw, onderaan : *1830 - 1955*.

Keerzijde : Izegem met daaronder het gekroond wapenschild van de Stad Izegem rustende op de tekst : *18.IX.1955*.

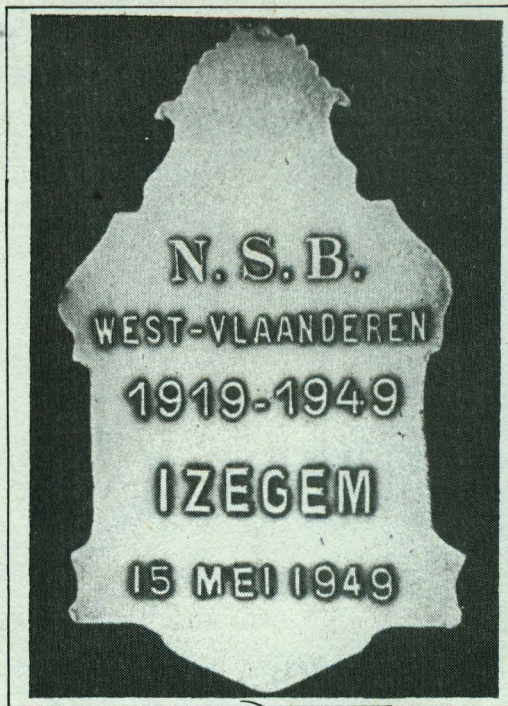
Maker : Huis Fisch te Brussel.



14



15

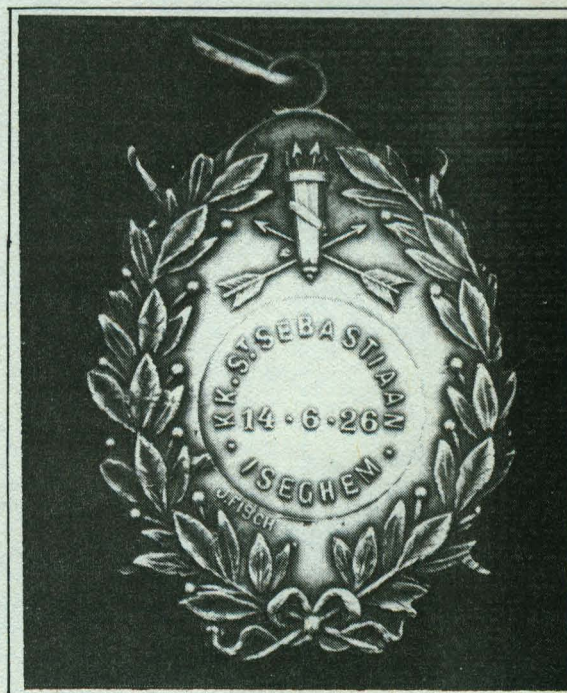
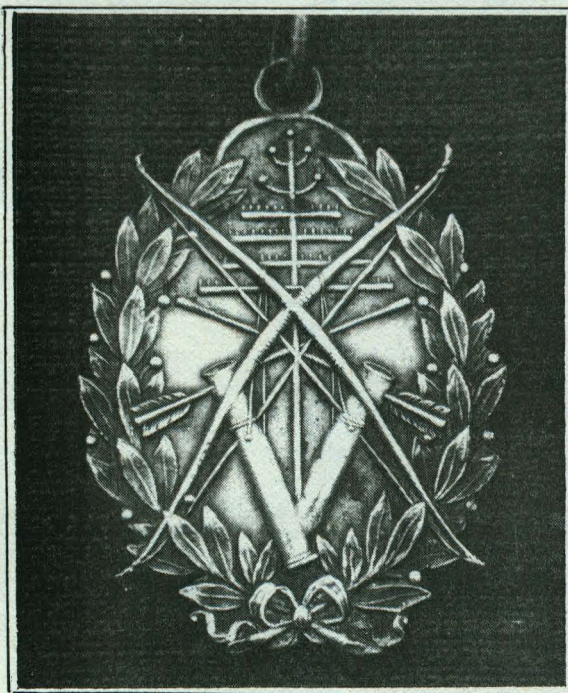




16



17





17. PENNING : SCHUTTERSGILDE SINT-SEBASTIAAN 1926.

Metaal : Brons.

Formaat : Ovaal 33 x 25 mm. - Oogring 4 mm. - Draagoog : 7 x 4 mm.

Voorzijde : Twee lauwertakken zijn onderaan door strik samengebundeld, omsluiten twee gekruiste handbogen, pijlen en pijlhouder, op de achtergrond een wip.

Keerzijde : Twee lauwertakken zijn onderaan door een strik samengebonden, zij omsluiten bovenaan een pijlhouder met vier pijlen, de pijlhouder rust op twee gekruiste pijlen.

In een cirkel volgende tekst : K K. S.<sup>T</sup> Sebastiaan 14 . 6 . 26 . Iseghem.

Tussen ring en palmtak : J. Fisch.

Maker : Huis Fisch te Brussel.

18. PENNING : KONINKLIJKE HANDBOOGGILDE SINT-SEBASTIAAN.

Metaal : Brons 50 mm. doormeter.

Bolring 5 mm. en Oogring 13 mm. diameter.

Voorzijde : Voorstelling van allerlei voorwerpen door de schutterij gebruikt met wip en omringd door twee lauwertakken.

Keerzijde : Twee lauwerkransen door een strik onderaan samengebonden omsluiten bovenaan een vijfpuntige ster.

In het midden een cirkel met op zes lijnen volgende tekst : *Koninklijke Handbooggilde - roosmotief - Gesticht in / 1562 / Sint-Sebastiaan / 13 .*

*14 . 6 . 1926 / twee vijfpuntige sterren / Iseghem /*

Maker : Onbekend.

19. PENNING : MAATSCHAPPIJ VAN ONDERLINGEN BIJSTAND DE BROEDERLIEFDE.

Metaal : Brons.

Formaat : Rond, 50 mm. doormeter met bolring van 3 mm. en oogring van 15 mm. diameter.

Voorzijde : Twee lauwertakken omgeven een cirkel waarin op zeven lijnen volgende tekst : *Maatschappij van Onderlingen Bystand De Broederliefde, bloemenscheiding, Iseghem.*

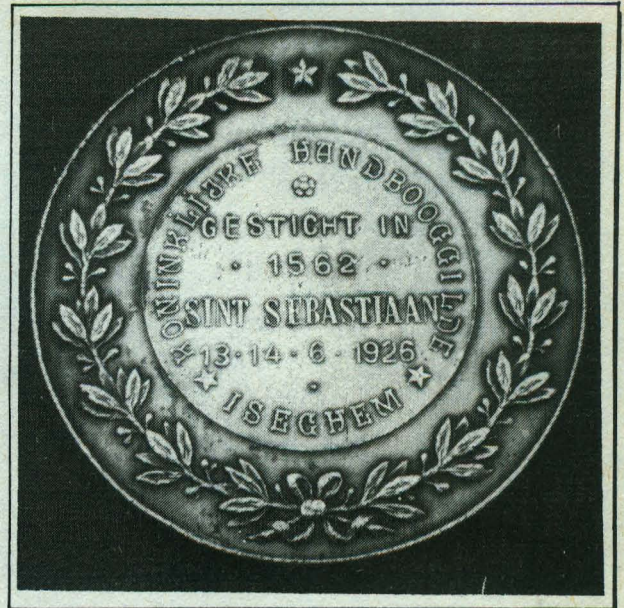
Keerzijde : Twee lauwertakken omringen een cirkel waarin op vijf lijnen volgende tekst : *26 Juni 1887, een vijf puntige ster, Herinnering aan haar 25 jarig, een vijf puntige ster, Jubelfeest.*

Maker : Onbekend.

De Maatschappij "De Broederliefde" was een toenmalig ziekenfonds en ondersteuningskas.



18



19





## 20. PENNING : MAATSCHAPPIJ VAN ONDERLINGEN BIJSTAND DE BROEDERLIEFDE

Metaal : Verguld brons.

Formaat : Rond met 51 mm. doormeter, voorzien bovenaan met een gekroond siermotief metende : 34 x 27 mm. en een oogring van 14 mm. diameter.

Voorzijde : Twee eikentakken sluiten op een sierkader aan en omgeven een cirkel met daarin op zeven lijnen volgende tekst : *Maatschappij van Onderlingen Bystand De Broederliefde Iseghem.*

Keerzijde : Twee lauwertakken omgeven een cirkel waarin op vijf lijnen volgende teks : *22 Oogst 1897, vier punten als scheiding, Herinnering aan haar 35 jarig Jubelfeest.*

Maker : Onbekend.

## 21. PENNING : STAD IZEGEM. - 1080 - 1980.

Gegoten tinnen penning van 70 mm. doormeter, ter gelegenheid van het negenhonderd jarig bestaan van Izegem.

Voorzijde : Afbeelding van een lakzegel van Boudewijn van Izegem (anno 1238).

- Nrs. 10415 en 10415bis Archives Nationales, Paris. - De heer van Izegem is hier afgebeeld als een geharnaste ridder te paard, met zwaard en schild (waarop merletten in zoom zichtbaar zijn) en rijdend naar rechts.

Omgevende tekst : *SIGILLVM BALDVINI DE ISENGHEM.*

Keerzijde : Het gekroond wapen van de Stad Izegem, omgeven door de tekst : *Stad Izegem 1080 - 1980.*

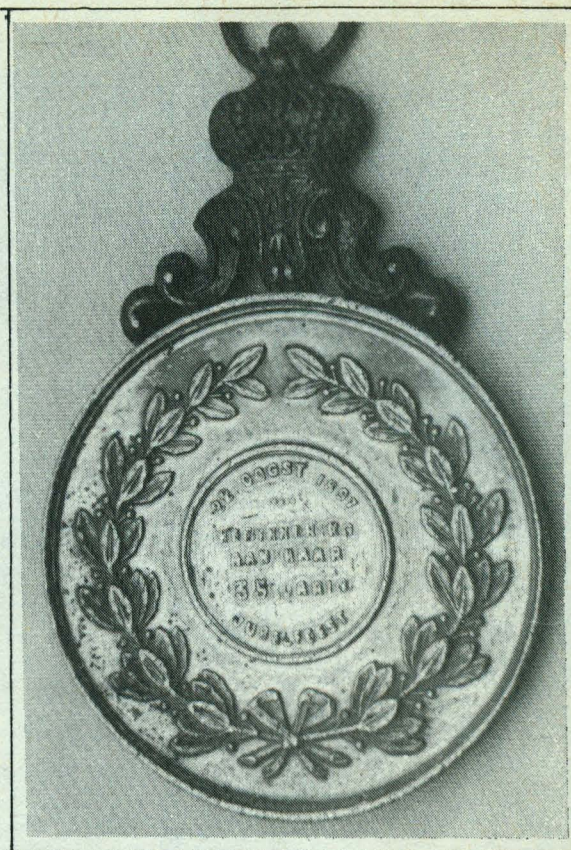
Deze penning is in opdracht van het Gemeentebestuur van de Stad Izegem aangemaakt ter gelegenheid van 900 jaar Izegem.

Vervaardigd door het huis D. Horeillie te Lendelede met een oplage van 515 stuks.

Op 29 maart 1980 werd, in het feestjaar "IZEGEM 900", ook het twintigjarig bestaan van de heemkundige kring "TEN MANDERE" gevierd en de goudag voor de Westvlaamse kringen voor heemkunde te Izegem gehouden. Bij deze gelegenheid werd door het Stadsbestuur aan alle stichtende leden van de plaatselijke heemkring, een tinnen schaal aangeboden, waar hetzelfde zegel van Boudewijn



20



21



wijn, heer van Izegem, het centrale thema vormde. In totaal werden er slechts zes dergelijke schalen aangeboden.  
De maker : de heer D. Horeillie te Lendeledede.



## 22. DRAAGPENNING : IZEGEM INTERNATIONALE WANDELTOCHT EN MASSALOOP 1980.

Ter gelegenheid van 900 jaar Izegem greep op 27 september 1980 een internationale wandeltocht en massaloop plaats.

Deze draagpenningen, voorzien van een zwart-wit (kleuren van Izegem) lint van 20 mm. breedte en 85 cm. lengte werden aan alle deelnemers uitgereikt die aan de gestelde voorwaarden hadden voldaan.

Ronde witmetalen penning met draagoog met een formaat van 50 x 58 mm.

Voorzijde : Het embleem van "IZEGEM 900" met stadswapen door elkaar gewerkt (ontwerp van Leo Belaen), en eronder 1080 - 1980.

Keerzijde : Een groep lopers met daarin verwerkt een deel van het Stedelijk sportcentrum, omgeven door de tekst : *Izegem - Internationale Wandeltocht en Massaloop - 27.09.80.*

## 23. DRAAGPENNING : STEDELIJKE SPORTRAAD IZEGEM 1981

Ronde wit metalen penning met draagoog aan zwart-wit (kleuren van Izegem) lint van 20 mm. doormeter met een lengte van 84 cm.

De penning zelf meet 56 x 67 mm.

Voorzijde : Brandende fakkel tussen twee meerhaantjes die drie ringen schragen.

Tekst : *Stedelijke Sportraad Izegem.*

Keerzijde : *Intern. Wandeltocht - Massaloop 4-10-1981.*

Alle deelnemers die met goed gevolg zowel de wandeltocht als de massaloop meemaakten, ontvingen deze penning.



22



23





## 24. INTERNATIONALE WANDELTOCHT EN MASSALOOP PENNING MET STEUN 1982

Wit metalen penning omgeven door lauwertakken van 82 mm. breedte op een steun van 56 x 21 mm.

Deze penning toont ons een wandelend paar met kind omgeven door de tekst : *Intern. Massaloop en Wandeltocht.*

Op de voet van de steun is een wit etiket gekleeft, waarin met machineschrift is aangebracht : *Izegem 3.10.1982* op twee lijnen.

De keerzijde van de penning en de steun zijn blanco.

Zowel de penningen van 1980 - 1981 en 1982 werden in de Zaal Iso aan de deelnemers uitgereikt, door schepenen, gemeenteraadsleden en sportprominenten.

## 25. PENNING : BRANDWEER IZEGEM - PRIJSKAMP MANILLEN 29 & 30-8-1964

Bronzen penning met bol en draagoog van rond formaat met 49 op 59 mm. doormeter.

Voorzijde : Twee gehelmde brandweermannen in actie.

Keerzijde : Twee lauwertakken omsluiten de buitenrand met bovenaan een vijfpuntige ster.

Tekst : *Brandweer Izegem Prijskamp Manillen 29 & 30-8-64, 1e Prijs.*

Maker : Huis Fibru Fisch te Brussel.

Oplage : Twee stuks.

Deze twee penningen werden met driekleurig draagbaar lint van 32 mm. breedte op 74 mm. lengte uitgereikt aan de winnaars van deze prijskamp in het manillen, gehouden in de Zaal Sportief, Meensesteenweg te Izegem. De winnaars waren de Izegemnaren Heren Roger Dewitte en André Lezy.



24



25





## 26. PENNING : BRANDWEER IZEGEM

Ronde bronzen penning met 49 mm. doormeter.

Voorzijde : Een gehelmde brandweerman in aktie met lans en bijl.

Keerzijde : Twee lauwertakken omgeven een tekst in een cirkel opgesloten :  
*Izegem 2 Juli 50 Federaal Congres* en twee vijfpuntige sterren als scheiding.

Oplage : 25 stuks.

Maker : Huis Fisch - Fibru te Brussel.

Op 1 en 2 juli 1950 richtte de Izegemse vrijwillige brandweer het nationaal congres in te Izegem voor de Belgische Brandweerefederatie.

Dit gebeurde onder de leiding van Kommandant Frans Bral, die tevens ondervoorzitter was van de Belgische Brandweerefederatie, Voorzitter van de Koninklijke West-Vlaamse Brandweerbond, Gewestelijk Brandmeester en Stedelijk Bevelhebber.

Brandweeroefeningen grepen de zondagnamiddag plaats op de Grote Markt, waar zowel buitenlandse, als brandweren uit gans het land aan deelnamen. Kommandant Frans Bral reikte persoonlijk deze penningen uit gedurende het feestbanket welke de zondagavond in de Zaal van het Damberd plaatsgreep en dit aan de buitenlandse gasten en aan prominenten op brandweergebied.

## 27. PENNING : NATIONALE STRIJDBOND IZEGEM - RALLYE BALLON 18 - 9 - 1955.

Bronzen penning van rond formaat met 50 mm. doormeter.

Voorzijde : Gekroond stadswapen van Izegem, omgeven door de tekst : *Stad Izegem.*

Keerzijde : Lauwertakken omsluiten een cirkel met daarin de tekst :  
*Rallye Ballon 18 - 9 - 1955.*

Ter gelegenheid van het nationaal congres van de strijdersverenigingen die te Izegem plaats greep, liet men te Izegem op de Grote Markt een ballon opstijgen, een rallye ging daarmee gepaard en aan de prijswinnaars werden deze penningen uitgereikt.

Met de ballonvaarder stegen mee op : De heren Etienne Sabbe en Jozef Sintobin.





26



27





## 28. ERETEKEN : ANDREW CARNEGIE FONDS

Dit ereteken bestaat uit een bronzen penning van rond formaat met 66 mm. doormeter en is onder deze vorm gekend als het eerste type.

Het Andrew Carnegie Fonds verleend jaarlijks een aantal eretekens aan personen, die bij het redden van mensenlevens een uitzonderlijke moed aan de dag legden.

Voorzijde : Borstbeeld van Andrew Carnegie naar rechts kijkend, omgeven door de tekst : *Andrew Carnegie*.

Keerzijde : Een mannenfiguur beschermt een kind daarbij een draak vertrap-  
pend, het geheel is omgeven door de tekst : *Carnegie - Herc-Fund.(ation)*  
Onderaan is volgende tekst ingegraveerd : *Mestdagh Ivon (sic) / 31 Juil-  
let 1923*, op twee lijnen.

Dit ereteken werd verleend aan de Heer Ivo Mestdagh, politieagent te Izegem, voor het redden van een kind uit het kanaal Roeselare-Ooigem. De twee ingeboorde gaatjes zijn niet origineel, bij het inkaderen bevestigde men dit ereteken met een draad aan het bijhorende diploma.

Kader en diploma gingen in 1944 verloren.

Deze eretekens werden zelden verleend, momenteel is het een draagbaar type aan lint.

## 29. PENNING : ZWEMBAD IZEGEM

Metalen penning in messing, rond van formaat met 28 mm. doormeter.

Deze penning verschaftte toegang tot de klederopbergkasten in het Stedelijk zwembad, gelegen in de Heilig Hartstraat.

Voorzijde : Tekst : *Overdekt Bad Depot - mat Izegem*, omgeven door een tandwielrand.

Keerzijde : Zonder tekst, alleen een tandwielrand.

Deze penning was in gebruik vanaf het openen van het Stedelijk zwembad tot in de loop van 1981, daarna wijzigde men het opbergsysteem voor de klederkasten.



### 30. PENNING : MANDELDAELE - IZEGEM

Een ronde penning gemaakt van een witte steenmassa, geglaazuurd, formaat : rond 23 mm.

Voorzijde : Geharnaste ridder te paard met zwaard en schild naar rechts rijdend.

Keerzijde : Mandeldaele Izegem, twee dikke punten en een rond gietspoor. De uitbater van de zaal Mandeldaele, gelegen rechtover de Sint-Pieterskerk te Emelgem, bracht deze penning in de omloop tussen 1960 en 1970. De bedoeling met deze penning was : Wanneer men een aangeboden consummatie niet onmiddellijk wilde verbruiken, dat men toen een dergelijke penning (jeton) in het Izegems "stong" kreeg, om bij gelegenheid deze penning tegen een "pint" om te wisselen.

Daar de zaal Mandeldaele meerdere malen van uitbater wisselde, raakte deze penning in onbruik.

### 31. PENNING : KONINKLIJKE HARMONIE DER JONGELINGEN CONGREGATIE IZEGEM

Deze beide penningen werden bij de Izegemse firma Coussens en Bouckaert met het koperdruksysteem aangemaakt in opdracht van E.H. Leuridan omstreeks 1955.

Metaal : Koper met inkt ingezwart en gebakken, formaat : rond met 22 mm. doormeter.

Beide penningen zijn eenzijdig.

1. - Tekst : "P" omgeven door een circel en de tekst : *Congregatie Muziek Izegem*, gescheiden door twee punten;
2. - "K", omringt door zelfde tekst.

Deze penningen noemde men in het Izegems "stong", komende van de Franse "Jeton" of penning.

Bij de wekelijkse muziek herhalingen of bij een uitstap, deelde men deze penningen uit, men kon er een "P = Pint" of "K = Konsummatie" mee bekomen.

Het was tevens een controle op het aantal verbruikte dranken. Oplage getallen zijn ons niet bekend, ook zijn momenteel deze penningen niet meer in gebruik.



28



29



31



30





# Opening van de eerste "Kruiskapel" binnen Izegem. - 3 mei 1750 -

ANTOON VANDROMME

«Ter Berk»

Blauwhuisstraat 52

9700 Izegem

**T**oen op 3 mei 1750 de "KRUISKAPEL" binnen Izegem geopend werd, op de plaats waar voorheen geregeld een grote volkstoeeloop samenkwam, bij het mirakuleuze kruis, op het einde van de KRUISSTRAAT (1), werd door de leden van de gilde van rethorica een "LOFGALM" geuit. Om deze grote kapel, midden in de stad, met de nodige luister te openen, hadden de leden van de "Overwinders in Eendrachtigheydt" (2) de koppen bijeen gestoken en hadden ze een gedicht geschreven dat bij deze plechtigheid voorgedragen werd.

Deze nieuwe kapel werd gedeeltelijk op straat gebouwd en belemmerde grotelijks de doorgang in de Kruisstraat.

Carolus Maes (3) heeft nadien van de originele tekst een afschrift gemaakt, dat jaren nadien in handen gevallen is van E.H. L.Slosse, die het dan in zijn bundels over Izegem heeft opgenomen. (D.A.I. - Sf IV/114).

Het eerste wat opvalt is HET GEDICHT ZELF.

Het is wel zeer typisch voor Izegem, dat er na 230 jaar nog een Izegems gelegenheidsgedicht bewaard gebleven is en nog wel integraal. Uit de aard van het onderwerp - de inhuldiging van de Kruiskapel - is het gedicht nogal religieus getint maar wel in een totaal andere sfeer dan dit nu zou gebeuren.

In het gedicht dat 44 versregels telt valt het voor ons, mensen van de XXste eeuw, op dat er slechts één enkel leesteken gebruikt wordt en dat helemaal achteraan om de tekst af te sluiten.

Uit de tekst van het gedicht kennen we ook de juiste datum (van 3 mei).

We laten het gedicht hier integraal volgen :

*Men siet ieder blie van geeste  
Mits het cruys van Iseghem  
Heden viert zijne kermisfeeste  
Elck roept met gemeene stem  
Laet ons desen dagh verheffen*



Lofgaden  
op steinste Herminsfeste van de Kruis Capelle  
binnen Dughem  
ten Jaere 1750



Min siel ieder bly blie van yeste  
mits het Kruys van Dughem  
heden vact zyne Herminsfeste  
elck roept met gemeene stem  
laet ons desen dach verheffen  
mits dat Christus door het Kruys  
ons geluck comt te betieffen  
en de helle maectt Consuys  
Wy door dese schoon Victory  
hebben 't Kruys hier op gerocht  
daer elck geeft aan God de glori  
daer men laidwerckan den v'lecht  
daer men Godt comt te bedanken  
over synen barmhertichheit  
daer ene menighe van Cranchen  
syn bevydt van swaerichheit  
daer den toeloop comt te vliegen  
sou van West Sijde noord en oost  
en Godt min in elck comt groeyen  
waer door dat sy vinden troest  
Derecours en overheeren  
van dit hoog verheven werck  
Willen een 't gemeente leeren  
dat men de Capelle kerck  
haest sal wysen om te vinden  
meerdere vruchten voor de ziel  
om de helle te verblinden

die maer bracht naar ons verniel  
desen meydagh zal nu wiken  
enen dag van groote vreught  
die van daeg is uylycleren  
tot veruordering der dught  
daerom willen dees personen  
die hier op het gelaeye slaen  
alle vreught en blydschap toonen  
en dees Hermin gaede slaen  
hier in 't Weerdig Kruys verblyden  
daerom Kruys beminders al  
stelt nu allen rouw besyden  
en wett met een bly geshal  
Wonschen dat den lof mag groeyen  
van heer Jesus Kruys en dood  
welckers bloedt ons comt besproijen  
en ons helpt uyt allen noot.

Gelaeye brief van den darden mey 1750  
verleest in huise van den ondercoste  
dobbelle overd heeren Derecours van de  
Kruys Capelle van Dughem met gaders des  
v'heer Coster Kruysheere breckers en an  
dine godminunde Cruis. l'fhebbers.

v'heer Jacobus Dufardin  
Heer Eugenius Balthazar Dufardin  
Franc. De Brauwere  
Pieter Joseph Van de Halle  
Gillis Vandommela  
P<sup>r</sup> Franc Van Wberge  
P<sup>r</sup> Martinus Verduijn  
P<sup>r</sup> Joannes Van derputte



Jan Bapt. Gyncke  
Augustin Van Mbuys  
Johannes Van houtli  
Cornelius Lapeire  
Connuick Verplancke  
Jan Pillrext  
Pieter Sraave  
Martinus Vandommele  
Leboreus Verhulst  
Roelandt Vanacker  
Pieter Racine  
Joannes Schooge  
Stephen Morel  
Pieter Jongs Deryckere.

ex originali signato apud D. Car. Maes.

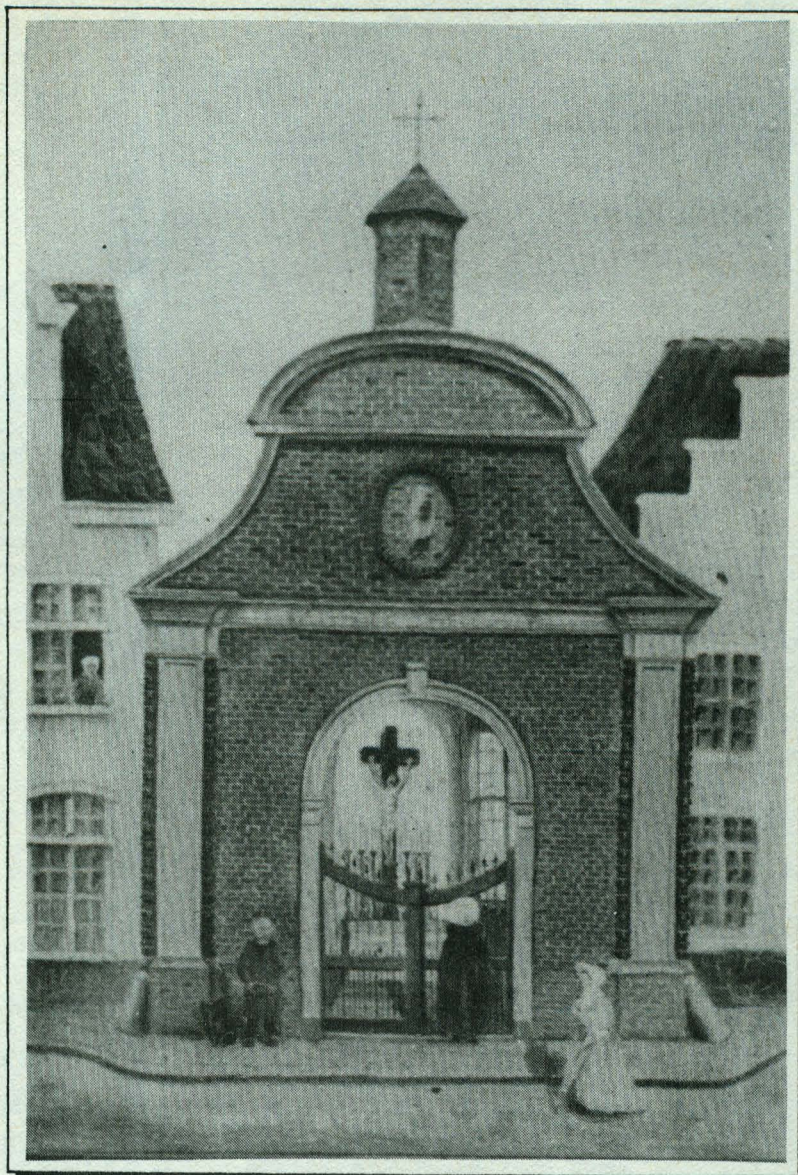
"Lofgalm op d'eerste Kermisfeeste van de KRUISKAPEL  
binnen IJzegem (1750)  
Deze copie, die naar het origineel geschreven werd,  
was van de hand van Karel Maes.

uit Sf. IV/114 - D.A.I.



mits dat Christus door het cruys  
ons geluk comt te betreffen  
en de helle maect confuys.  
Wij door dese schoon Victory  
hebben 't cruys hier opgerecht  
daer elck geeft aen God de Glori  
daer men lauwercranssen vlecht  
daer men Godt comt te bedancken  
over zijn bermhertigheyt  
daer eene menigte van crancken  
syn bevrydt van swaerigheyt  
daer den toeloop comt te vloeyen  
Soo van West Suydt noordt en oost  
en Godts min in elck comt groeyen  
waer door dat sy vinden troost  
d Erecteurs en overheeren  
van dit hoogh verheven werck  
Willen aen 't gemeente leeren  
dat men di Capelle kerck  
Haest sal wyden om te vinden  
meerder vruchten voor de ziel  
om de helle te verslinden  
die maer tracht naer ons verniel  
derden meydagh zal nu wezen  
eenen dagh van groote vreught  
die van daeg is uytgelezen  
tot vervoordering der deught  
daerom willen dees personen  
die hier op het aglaeghe staen  
alle vreught en blydschap toonen  
en dees kermis gaede slaen  
hun in 't weerdig cruys verblyden  
daerom Cruys beminders al  
Stelt nu allen rouw besyden





*De eerste "KRUISKAPEL" die op 3 mei 1750 op het  
einde van de Kruisstraat geopend werd.*



en wilt met een bly geschal  
wenschen dat den lof mag groeyen  
van heer Jesus cruys en dood  
welckers bloedt ons comt besproeyen  
en ons helpt uyt allen noodt.

Gelaeg brief van den derden mey 1750  
verteirt ten huise van den ondercostere  
Dobbele door d heeren d erecteurs van de  
Cruys capelle van Iseghem mitsgaeders door  
d'heer Coster Kruysheere breckers en an  
dere godminnende cruysliefhebbers.

Uit ditzelfde schrijven kunnen we nog een tweede heel belangrijk punt afleiden. Het is de LEDENLIJST van de rethorieke gilde van de "Overwinders in eendrachtigheydt".

We vinden hier 21 namen van personen, waarvan één gevolgd wordt door een + wat er wel op wijst dat deze persoon vrij onlangs overleden is.

Wat het meest opvalt is het feit dat de naam van Joannes Baptiste Vande Walle niet op de lijst voorkomt. (4)

Eerst dachten we dat hij reeds gestorven was. Bij nader toezien staat hij echter genoteerd als zijnde gestorven op 19 januari 1771. Hoewel werkzaam tussen 1736 en 1768 komt deze verdienstelijke rederijker op deze lijst hier niet voor.

Wie we wel vinden is zijn broeder Pieter Joseph Vande Walle (° 26.12.1700 en + 11.01.1760) die bekend staat als burgemeester van Ayshove. (5)

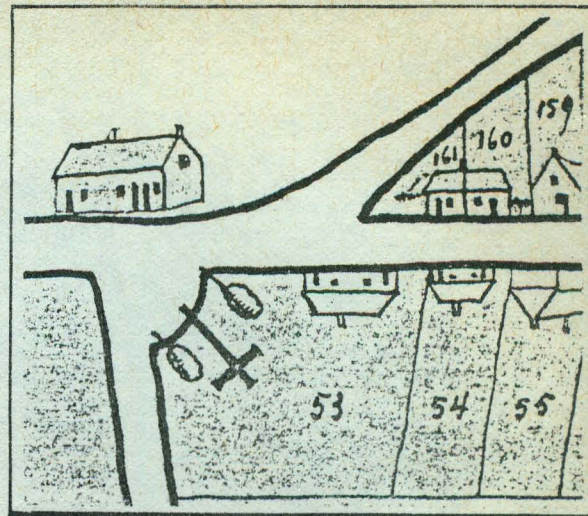
Hier volgt de lijst zoals ze in het Slossefonds gevonden werd.

Zo lezen we : De heer Jacobus Dujardin

Sieur	Balthazar Dujardin
	Franc. De Brauwere
	Pieter Joseph Vande Walle
	Gillis Vandommele
Sr	Franc. Van Wtberghe
Sr	Martinus Verduyn



- \* *François De Bal.*  
naar plan uit S.A.I.  
landboek v. De Bal  
met 7 gekleurde  
kaarten.

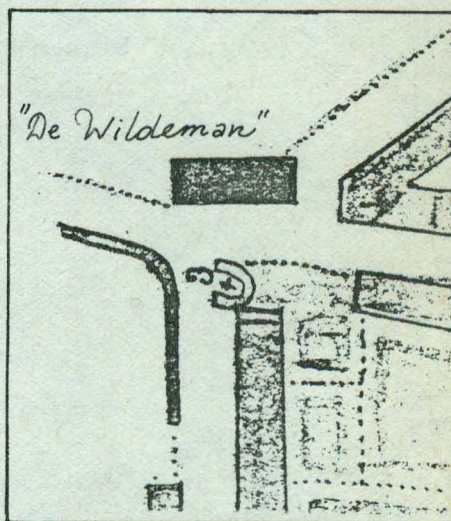


1746

### Onder Oostenrijk

Zo was de toestand vier jaar voor ze de  
nieuwe kapel bouwden.

- \* Niet genaamtekend.  
naar plan uit R.A.K.-  
Fonds Kasselrij-  
Kaarten & plannen, nr 54.

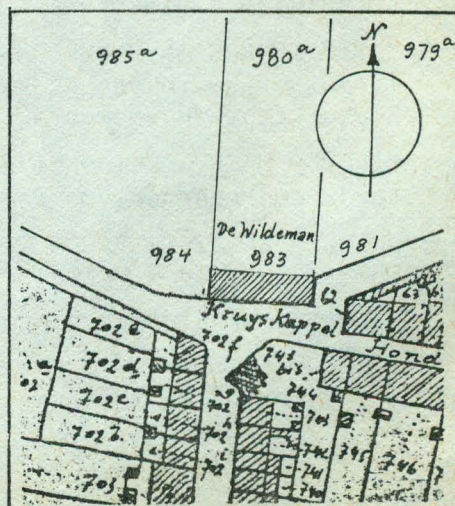


± 1806

### Onder Frankrijk

De kapel belet een groot gedeelte van  
de doorgang. Er is al heel wat toegebouwd.

- \* *P. C. Popp.*  
naar plan uit R.A.B.  
- Izegem - nr. 34.C.



± 1834

273

*Yui*st na de onafhankelijkheid  
Nog altijd belet de kapel een deel van  
de doorgang. De omgeving is volledig  
toegebouwd.



Sr        Joannes Vandeputte  
           Jan Bap. Vyncke +  
           Augustin Van Wtberghe  
           Judocus Vanhoutte  
           Cornelius Lapeire  
           Connunck Verplacke  
           Jan Pillaert  
           Martinus Vandommele  
           Liborius Verhulst  
           Roelandt Vanackere  
           Pieter Racine  
           Joannes d'hooge  
           Stephen Morel  
           Pieter Joseph Deryckere

NOTEN :

- (1) : KRUISSTRAAT - Op de kaart van Ant. Sanderus heet de Kruisstraat : GROENSTRAAT. Op de kaart van François De Bal is er op het einde van de Kruisstraat een KRUIS aangeplant dat tussen twee boompjes staat. Daar was in de eerste helft van de XVIIIde eeuw een drukke volkstoeeloop en aan dit kruis werden diverse mirakelen toegeschreven. De KRUISSTRAAT heeft zeker haar naam aan dit "kruis" te danken. (= hetzelfde kruis uit de huidige Kruiskapel).
- (2) : "OVERWINDERS IN EENDRACHTIGHEYDT" Izegemse rederijkersgilde die ontstaan is in het begin van de XVIIIde eeuw (10 juli 1718). Zie uitgebreid commentaar in T.M. nr. 38 (XIV/1 - p. 1-39).
- (3) : CAROLUS MAES - x Isabella Leenknecht. Was in leven balliu van Sint-Pieters, oud-schepen van Izegem en voorzitter van de kerkraad. (1764-1859).
- (4) : JOANNES BAPTISTE VANDE WALLE : (1703-1771), Prins van de rederijderskamer van Izegem. Zie T.M. nr. 31 (XI/3).
- (5) : PIETER JOSEPH VANDE WALLE, (1700-1760), broeder van (4) Zie ibid.



# PIETER JOZEF en PIETER FRANS VERHEEDE

een halve eeuw notariaat te Izegem. (1721-1769)

---

Kurt PRIEM, Henri Dunantstraat, 33, 8700 IZEGEM

**I**n de overlijdensregisters van de oude Sint-Hiloniusparochie vonden we volgend doodsbericht, gedateerd 19 februari 1728 :

*"Obiit petrus josephus verheede maritus mariae catharinae van houtte  
custos huius templi aet. circiter 32 annor."* (1)

Het is eerder uitzonderlijk wanneer, zoals in deze acte, de kerkregisters het beroep van de persoon in kwestie vermelden, hier meer bepaald kerkbaljuw. Daarnaast oefende Pieter Jozef Verheede echter nog een ander, meer profaan beroep uit : dat van notaris, welk ambt na zijn vroege dood overgenomen werd door zijn zoon Pieter Frans.

## 1. PIETER JOZEF VERHEEDE (ca 1696-1728)

Waar en wanneer precies Pieter Jozef Verheede geboren is, hebben we niet kunnen achterhalen. In geen geval was hij van eigen bodem, want we treffen hem voor het eerst te Izegem aan in 1721 : op 25 februari van dat jaar huwde hij in de Sint-Hiloniuskerk met Maria Catharina Vanhoutte. De huwelijksacte bestempelt hem als "*clericus*" (2).

Dit zou er op kunnen wijzen dat Pieter Jozef Verheede de kruinschering had ontvangen maar voor de eigenlijke priesterwijding (of professie) het geestelijk leven de rug had toegekeerd, zij het niet helemaal, aangezien hij kerkbaljuw werd. Dit is evenwel slechts een hypothese, want over de jaren die aan zijn huwelijk voorafgingen weten we van P.J. Verheede niets met zekerheid. Het is ook mogelijk dat P.J. Verheede gewoon clericus werd genoemd omdat hij op dat moment al kerkbaljuw was.

In tegenstelling tot haar echtgenoot was Maria Catharina Vanhoutte wel te Izegem geboren. Ze was de dochter van Pieter Jan en Maria Anna Vandemaele, die haar lieten dopen op 20 oktober 1698. Aan P.J. Verheede schonk zij drie kinderen :



- 1° Maria Francisca, gedoopt op 27 november 1721. Als peter fungeerde Petrus Franciscus Le Loup, een telg uit de bekende familie van de plaatselijke hoogbaljuws. Maria Francisca stierf reeds op 20 december 1721, enkele dagen na de dood van haar tweelingzusje :
- 2° Anna Fernandina, eveneens gedoopt op 27 november 1721. Haar peter was Ferdinandus Hamerlynck, burgemeester van Izegem. Anna Fernandina overleed op 27 december 1721.
- 3° Petrus Franciscus Josephus Norbertus, gedoopt op 7 juli 1723. Het was de bedoeling dat Petrus Franciscus Josephus Le Loup, de hoogbaljuw die wij al eerder vernoemden, ook peter zou worden van de jongen; hij kon evenwel niet bij het doopsel aanwezig zijn, zoals blijkt uit de doopacte : "Loco dni petri francisci josephi le loup pretoris nostris in sua absentia" (3). Niettemin werd de kleine wel degelijk naar hem genoemd, en niet naar de eigenlijke peter, E.H. Mattheus Vandeputte, deservitor. Meter werd Maria Norberta de Moucheron, wiens naam ook een hoge afkomst verraaft.  
Pieter Frans Verheede, zoals hij gewoonlijk genoemd werd, volgde zijn vader op als notaris te Izegem. Over hem volgt straks meer.

Om een idee te krijgen van de activiteiten van een notaris uit die tijd laten we hier de tekst volgen van een pachtcontract van de hand van notaris Pieter Jozef Verheede :

*"Compareerde voor mij Pieter Joseph Verheede nottaris publijck der Residentie van Iseghem tot Exercitie van dien gheadmitteerd bij hooghe ende moghende heeren vanden Raede in vlaenderen ende ter presentie vande naergenoemde ghetuijgen, In Persoone Joannes van haverbeke den welcken verclaerde in Cheinse gegheven t'hebben aen ende in profijt van niclajis fattou den welcken bekende ende verclaerde in cheinse genomen t'hebben een weinigh erfue groot omtrent ... makende een deel van s' eersten Comparants erfue die Light tusschen d' erfue van Lucas Baert ten suytsijde ende ter noordzijde d' erfue vanden tweeden Comparant, wanno<sup>o</sup> de Lantsmate met de Canten ende abouten sal ghedaen worden door S.<sup>r</sup> Lowijs mulle die daervan acte in forma ten Coste vanden tweeden Comparant sal verleenen inde welke oock moet begrepen Sijn de Breede ende quantiteijt van erfue waerop den tweeden Comparant ten deele Emmers tot omtrent vijf voeten inde breedte heeft laeten Timmeren ende metsen, Ghevende den eersten Comparant desen Cheins voor den tijdt van negenentwintigh Jaeren naereenvolgende dies het eerste ingegaen is eersten meije 1724 ende alsoo sal vervolgen van Jaere te Jaere tot het Expireren vande voorn<sup>e</sup> negenentwintigh Jaeren, omme ter gode seven groote ter tafele naer discretie ende voor Jaerluksche Cheins somme de somme van vier ponden pars \* bij Jaere te betaelen t'elcken valdaghe precijs, boven de pointingen ende settingen daervuyttegaende met d'heerliche rente daervuytte volgende pro quota, in onderhout van al welcken de*



Bij Jaare te betaalen welken  
 valdagse prijs; Boura de  
 pointingen ende settingen daerw<sup>ij</sup>  
 gaende met d'fuerlike rente  
 daerw<sup>ij</sup>te volgende pro ~~gato~~  
 quotagen onderfent van al  
 welken de respectue Comp<sup>u</sup>ten  
 sig<sup>h</sup> verobigderden met f<sup>u</sup>ntel  
 respectue gaderen alsmede  
 de gonne van Grinne Soors ende  
 naercommers elck in-soludum  
 onder de voordere obligatie u de  
 verbant als naer rechte, aldus  
 gelyksoort binnen voors.

Gesceen ter presentie van Maertje  
 Gellinck ende Louis Jacobus verheede getuyg<sup>h</sup>  
 hier ouer geboden Diefen 20. July 1724  
 Joannes van haverbeke  
 Ameriq Maerten  
 Gellinck

uytolay<sup>h</sup> Sattou  
 L. Verheede 1724  
 B. J. Verheede 1724  
 20. 24

Laatste bladzijde van het pachtcontract van de hand van notaris Pieter Jozef Verheede. De tekst begint daar,  
 waar je op de vorige bladzijde een \* gevonden hebt.  
 Let wel op de ineenstrengeling van de initialen van de diverse voornamen die in de handtekeningen van de beide  
 ondertekenaars Verheede te vinden zijn.

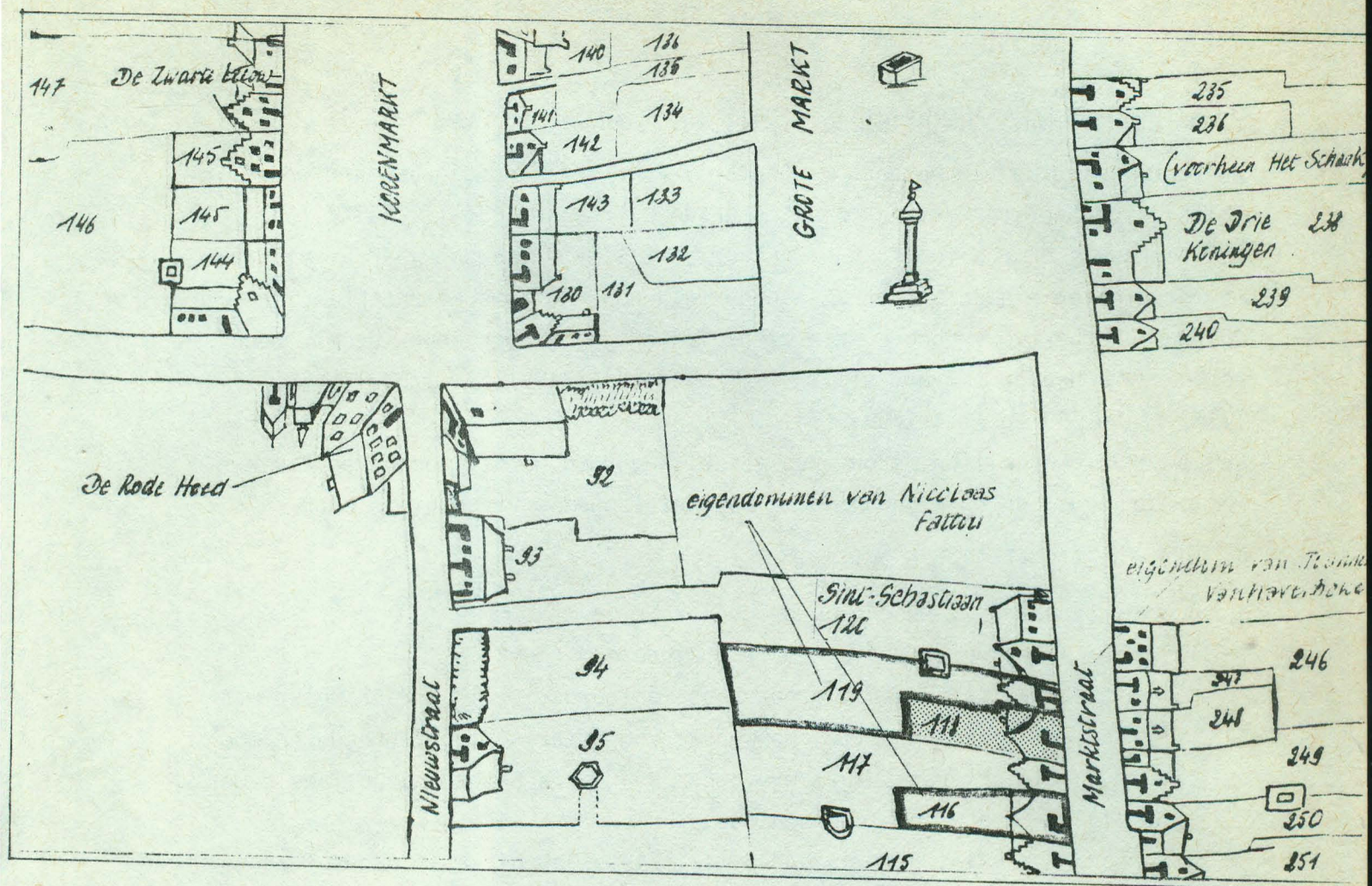


*respective Compnten sijn verobligeerden met hunne respective goederen alsmede de gonne van hunne hoors ende naercommers elck in solidum onder de voordere obligatie ende verbant als naer rechte, aldus ghepasseert binnen t' voors. Iseghem ter presentie van maerten Gellinck ende Louis Jacobus verheede getuijgen hier over gebeden Desen 20. Julij 1724"*

*(get.) "joannes van haverbeke - Tmercq maerten Gellinck - nijcolays fattou - L.J. verheede 1724 - P.J. Verheede 1724" (4)*

De oplettende lezer heeft vastgesteld dat de gehele acte slechts één enkele volzin beslaat. Voor een goed begrip vatten we dan ook nog even de inhoud kort samen : Joannes Van Haverbeke verhuurt aan zijn buurman Nicolaas Fattou een deel van zijn erf, waarop Fattou reeds timmer- en metselwerken heeft laten uitvoeren. Op kosten van Fattou zal de heer Louis Mulle de maten nemen. De duur van het contract belooft 29 jaar, ingegaan op 1 mei 1724; de huurprijs bedraagt 4 pond parisis per jaar, waarbij dan nog de voor het Ancien Régime gebruikelijke lasten dienen opgeteld te worden. De betrokkenen stellen zich met hun bezittingen en die van hun erfgenamen borg voor de naleving van de overeenkomst, die getekend werd op 20 juli 1724, in het bijzijn van Maerten Gellinck en Louis Jacobus Verheede. Deze laatste getuige was ongetwijfeld nauw verwant met P.J. Verheede : zo was diens weduwe meter van Ludovicus Maximilianus Verheede, de zoon van Louis Jacobus, die gedoopt werd op 22 april 1730. De handtekening van Louis Jacobus, die een grote gelijkenis vertoont met die van P.J. Verheede, laat vermoeden dat beiden opgevoed werden in hetzelfde milieu. Misschien was Louis Jacobus een jongere broer van de notaris. Hij was in elk geval ook van buiten Izegem afkomstig. Op 18 juni 1729, ruim één jaar na de dood van P.J. Verheede, trouwde hij te Izegem met Barbara Theresia Pesant. Hij stierf op 8 april 1734, 28 jaar oud. Zijn enig kind, Ludovicus Maximilianus, heeft blijkbaar Izegem verlaten. Het landboek van 1746, opgesteld door François De Bal, laat toe de betrokken "erfue" precies te situeren : het betreft een klein eigendom in de Marktstraat (zie kaartje). De bouwlustige huurder, Nicolaas Fattou, bezat in dezelfde straat twee huizen. Eén ervan wordt ook in de acte vernoemd : *in dit huis, gelegen naast de herberg "Sint-Sebastiaan", die later dienst deed als stadshuis, werd in 1754 Petrus Josephus Fattou, kleinzoon van Nicolaas, geboren. Deze trad in de O.L.V.abdij van Zonnebeke (C.R.S.A.) en werd in 1812 Stevenist* (5).





Hier een detailkaart naar François De Bal (1746), waar de eigendommen van - Nicolaas Fattou (nr. 116 en 119) en deze van - Joannes Vanhaverbeke (nr. 118) alsmede - "Sint-Sebastiaan" (120) duidelijk terug te vinden zijn.

S.A.I. - Landboek van 1746.



## 2. PIETER FRANS VERHEEDE (1723-1770)

De bundel minuten van de hand van notaris P.J. Verheede die bewaard wordt in het Rijksarchief te Kortrijk bevat stukken uit de periode 1721-1724 (6).

Vervolgens is er een leemte van 25 jaar, tot 1749. Van dat jaar af vinden we terug notariële acten; ze zijn opgesteld door notaris Petrus Franciscus Josephus Norbertus Verheede, die zichzelf kortweg Pieter Frans noemt, zoon van P.J. Verheede, en verdeeld in vijf bundels (1749-1751, 1752-1754, 1755-1758, 1759-1763 en 1764-1769) (7).

Achtereenvolgens willen we nu even een blik werpen op het gezin van Pieter Frans Verheede, en op zijn deelname aan het Izegemse verenigingsleven.

### A. HET GEZIN PIETER FRANS VERHEEDE

Notaris Pieter Frans Verheede huwde drie keer :

1° met *Maria Agnes Demets*, die hem twee kinderen schonk :

- 1) Maria Catharina Juliana, geboren op 16 februari 1747. Haar meter was Maria Catharina Vanhoutte, de weduwe van notaris P.J. Verheede en moeder van Pieter Frans. Wat er verder van Maria Catharina Juliana geworden is, hebben we niet kunnen achterhalen.
- 2) Barbara Theresia, geboren op 12 mei 1749. Ook bij haar doopsel fungeerde Maria Catharina Vanhoutte als meter. Ze stierf daags nadien op 13 mei 1749.

Maria Agnes Demets stierf op 16 mei 1749; ongetwijfeld werd haar tweede zwangerschap haar fataal.

In die jaren huurde Pieter Frans Verheede een huis in de Nieuwstraat dat eigendom was van het klooster van Izegem.

Op een lijst van de jaarlijkse pachten te Izegem, die dateert van 1746, lezen we : "*(pachter) Sr Verheede (propriëtaris) t' clooster van Iseghem (pacht) 56 (pond parisis)*" (8).

Over het eigendom zelf geeft de lijst dus geen andere gegevens dan de pacht-som, maar toch kunnen we de ligging ervan precies situeren wanneer we het landboek van 1746 raadplegen. Dan stellen we immers vast dat het in de pachtlijst gaat om eigendommen uit het centrum van Izegem, vermits de opsteller van de lijst, griffier Boudewijn Clement dict Fiefvez, de pachters







blijkbaar niet willekeurig heeft opgetekend, maar gegroepeerd per straat, wat het mogelijk maakt de ligging van de meeste eigendommen te bepalen. Zo gaat het in het geval van Pieter Frans Verheede om een tweewoonst in de Nieuwstraat, waarvan hijzelf het deel betrok, dat dichtst bij de Korenmarkt gelegen was, terwijl de andere helft bewoond werd door Antonius Fattou, zoon van Nicolaas en vader van de Stevenistenpriester Petrus Josephus Fattou, die inderdaad ook dezelfde huur betaalde : 56 pond parisis (9). Het is wel opmerkelijk dat griffier Clement nu al spreekt van "*S(ieu)r*" Verheede, hoewel de minuten van de hand van Pieter Frans Verheede pas in 1749 aanvangen. Of was hij toen ook al notaris en zijn de stukken uit die tijd misschien verloren gegaan ? Vermoedelijk is Pieter Frans Verheede in dit pand gaan wonen na de inzegening van zijn huwelijk met Maria Agnes Demets en zijn zijn twee dochters daar geboren. Allicht is het ook in dit huis dat Barbara Theresia Verheede en haar moeder zijn overleden. Notaris Pieter Frans Verheede is er evenwel niet blijven wonen, want in 1754 lezen we in een register : "*item een aendere erfve commende van der brugghen, ende joos du fort houdende west aen't voorgaend waer op gebouwt is een huys wesende twee wevers woonsten gebruikt bij françois mouck ende jaecques coopman*" (10).

Notaris Verheede en zijn buurman moeten dus vóór 1754 verhuisd zijn.

2° met Maria Joanna Demey. Dit huwelijk bleef kinderloos, evenals het volgende. Maria Joanna Demey overleed op 24 oktober 1766 en werd de 27e in de kerk begraven.

3° met Maria Catharina Vanhoutte, geboren op 28 februari 1742, dochter van Jacobus Laurentius en Maria Catharina Hostekint. Dit keer zocht notaris Verheede een bruid in eigen stad : hij huwde haar op 26 mei 1767, in het bijzijn van Hilaria Francisca Vandewalle en Franciscus Clement, en van Petrus Josephus Coucke, die in 1783 de laatste hoogbaljuw van Izegem werd (11) en met wie Maria Catharina Vanhoutte na de dood van Pieter Frans Verheede zou hertrouwen.

Voor zijn derde huwelijk had notaris Verheede dispensatie nodig want hij was reeds twee keer getrouwd geweest en bovendien waren Maria Catharina Vanhoutte en hij verwant in de vierde graad (12).

We konden evenwel deze nauwe verwantschap niet volledig ontsluiëren, maar we durven vertrouwen op de juistheid van de huwelijksacte, temeer daar we



weten dat bruid en schoonmoeder dezelfde naam droegen. Deze laatste stierf op 12 juli 1773 en werd de 15e in de kerk begraven, meer bepaald in het O.L.V.-koor. Op 21 februari 1775, vijf jaar na de dood van notaris Verheede, hertrouwde Maria Catharina Vanhoutte zoals hoger vermeld met Petrus Josephus Coucke, die uit Harelbeke kwam en die behalve hoogbaljuw ook nog van 1770 tot 1794 notaris, en nadien ontvanger der belastingen was. Bleef haar huwelijk met Pieter Frans Verheede kinderloos, aan Pieter Coucke schonk Maria Catharina Vanhoutte zeven kinderen, onder wie Petrus Antonius (° 1776), die het notariaat van zijn vader overnam en burgemeester van Izegem werd, en Josephus Antonius (° 1783), die politiecommissaris werd. Maria Catharina Vanhoutte overleed op 17 maart 1815.

## B. PIETER FRANS VERHEEDE IN HET IZEGEMSE VERENIGINGSLEVEN

Een vooraanstaand persoon als notaris Pieter Frans Verheede viel natuurlijk niet weg te denken uit het Izegemse verenigingsleven : we vonden hem terug in de Broederschap van het Allerheiligste Sacrament, de Confrerie van de H.-Tobias en de Bosseniersgilde van de H.-Barbara.

### 1° PIETER FRANS VERHEEDE EN HET GODSDIENSTIGE VERENIGINGSLEVEN

In 1747 trad Pieter Frans Verheede toe tot de Gilde van de Heilige Tobias, die zorgde voor lijkdragers bij begrafenissen (13). In het Gildenboek lezen we :

*"Op date voorseijt (nl. 17 november 1747) is ontfanghen voor Confrere Sr. petrus franciscus norbertus Verheede, belovende t' onderhouden als vooren (nl. de regels van de Confrerie)"*  
(get.) "Silvester Vincke - P.F.J.N. Verheede 1747" (14).

Silvester Vincke was één der eerste presidenten van de Gilde van de Tobiasen. Hij overleed in 1758.

Enkele maanden na zijn toetreding tot de Confrerie van de H. Tobias werd Pieter Frans Verheede ook lid van de Gilde van het Allerheiligste Sacrament, die in 1718 was opgericht door pastoor Henricus Commacen met als doel de verering van het Allerheiligste en poëzie en toneel als rederijkerskamer onder de naam 'VERWINDERS IN EENDRACHTIGHEID' (15). We laten opnieuw de griffier aan het woord :



*"Ingevolge van alle voorenstaende regels is aenveert voor Confrere deser Confrerie St. Pieter francis verheede den 21 april 1748"*  
(get.) "P.F.J.N. Verheede 1748" (16).

Telkens wordt Pieter Frans Verheede dus "S(ieu)r" genoemd, hoewel uit die jaren geen notariële stukken bewaard zijn gebleven.

In 1764 werd notaris Verheede hoofdman van de Gilde van het H.-Sacrament.

Enkele jaren later trad ook zijn vrouw tot deze broederschap toe :

*"Op den 22 8<sup>bre</sup> 1769 is aenveert voor confreresse deser confrerie jouf-vrouw marie catharine van houtte weduwe van Siuer pieter francois verheede onder belofte van te onderhouden alle de regels deser confrerie date als vooren"*  
(get.) "mari catharine vanhoutte" (17).

In de toetredingsacte is blijkbaar een fout geslopen : gezien Pieter Frans Verheede eerst in 1770 overleed, zijn de datum (22 oktober 1769) en het woord "weduwe" met elkaar in strijd.

Ofwel moet het dus 22 oktober 1770 zijn, ofwel klopt de datum en is notaris Verheede nog in leven. Men zou ook kunnen denken dat hier misschien de moeder van Pieter Frans bedoeld werd, die inderdaad toen al geruime tijd weduwe was; in dat geval zou alleen de voornaam "francois" niet op zijn plaats zijn. Maar zo hier inderdaad de weduwe van Pieter Jozef bedoeld werd, zouden we de naam van haar tweede echtgenoot (Guillielmus Vandermoere) moeten vinden. Bovendien neemt de handtekening onder de acte alle twijfels weg : het is wel degelijk die van de derde vrouw van Pieter Frans Verheede. Verwarring is dus uitgesloten.

De volgende hypothese is ook het overwegen waard : de toetredingsacte werd in het Gildeboek ingeschreven op een tijdstip waarop Maria Catharina Vanhoutte reeds weduwe was, maar geantidateerd op 22 oktober 1769, waarbij de griffier over het hoofd zag dat notaris Verheede toen nog in leven was. Misschien moest een dergelijke kunstgreep een vroegere nalatigheid van de griffier verdoezelen.

## 2° PIETER FRANS VERHEEDE EN DE BOSSENIERSGILDE VAN DE H.-BARBARA

In het Gildeboek van de Bosseniers van 1615, dat we even konden inkijken door de bemiddeling van de heer Jozef Vermaut, griffier van de Bosseniers, waarvoor we hem zeer erkentelijk zijn, lezen we :



1770  
 op den 23<sup>en</sup> meey 1754 heeft  
 den Laeten Doopen inde Confrerie  
 vande Gilde vande St. maghet  
 ende martelareffe Barbara die  
 Persoon van ~~St~~ Mr. Pieter  
 Francois Verheede notaris  
 van Haere Konincklycke  
 Majestayt de Coninginne van  
 Hongarije ende Selsch. t. Synen  
 Doet. Ceneit. Doot. op. pont. (par)  
 boven een pont tot Waas  
 Voor de St. maget Barbara

P. Verheede  
 1770

Aanvaarding van Mr. Pieter Fransois Verhee(r)de, notaris van  
 Haere Konincklycke Majestayt de Coninginne van Hongarien, tot  
 confrere in de gilde van Sint-Barbara.

Let wel vooraan in de handtekening van het nieuwe lid, zijn alle  
 initialen van zijn diverse voornamen in een monogram samengevat.  
 Pieter Frans Joseph Norbert.

Gildeboek van St. Barbara Izegem.



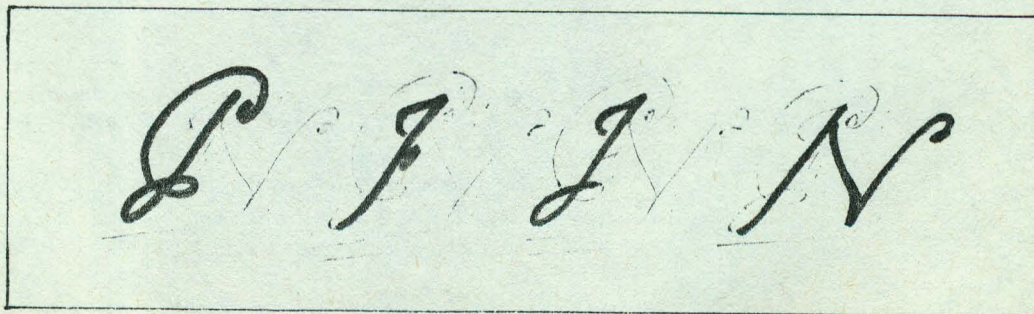
1.487

Op den derde Jering 1553 naer voornemen  
 vololike & consent van Theus Hoogh  
 Baillin. Burchmeester Lode Scheepman  
 dier prochie & priusdame gelyk  
 op regt daer toe gepresenteerz werdz  
 geschoten des papegay van Sres als wanner  
 niet siet vrymes vande gheschieding  
 gervordes is des molaris pieter frans  
 Verheede & niet het afstuten van het  
 eerste stuk Baillin gervordes is  
 Joannes anseijde f. guilliaene

*P. F. J. N.*  
 Verheede & anseijde

We willen hier nogmaals wijzen op het bijzonder monogram van de  
 initialen van de vier voornamen : Pieter, Frans, Jozef, Norbert.

Gildeboek van St. Barbarā, Izegem.



Verduidelijking van de vier initialen die verborgen zitten in  
 het monogram dat voor de familienaam VERHEEDE te vinden was.



"Op Den 23<sup>en</sup> meye 1751 heeft hem Laeten Doopen inde Confrerie vande gulde vande H. maghet ende martelaressse Barbara Den persoon van Den (?) m<sup>te</sup> pieter francois Verheerde (!) notaris van haere Koninckelijcke Majesteyt de Conninginne van hongariën ende belooft t' Synder Doodt Eenentwintig pont pars boven Eene pont uit waesch voor de H. maget Barbara" (get.) "P.F.J.N. Verheede 1751" (latere toevoeging boven de acte : "obiit 14 + febre 1770) (18).

Een jaar later, op de gebruikelijke vergadering van keizer, koning, deken en hoofdmannen der gilde op 4 december, "wesende den feestdagh vande h. maeght ende martelaeresse Barbara" (19), nam deken Francois Ignatius Strobbe ontslag uit het bestuur van de gilde omdat hij op het punt stond zich te Gent te vestigen om beter zijn zaken te kunnen behartigen. Als zijn opvolger werd burgemeester Joost Renier gekozen, die 18 van de 36 stemmen behaalde. Het verslag van de vergadering is opgesteld en ondertekend door Pieter Frans Verheede, "greffier" (20).

Het jaar daarop werd opnieuw een koningsschieting georganiseerd. Griffier Verheede stelde, ongetwijfeld niet zonder trots, volgend verslag op :

"Op den derden Junij 1753 naer voorgaende resolutie ende consent van d' heeren hoogh Bailliu Burghmeester Ende Schepenen deser prochie ende prinsdomme gevolght op reg<sup>te</sup> daer toe gepresenteert wierdt geschoten den papegay van Eeren als wanneer met het ruijmen vande persse coningh geworden is den notaris pieter frans Verheede ende met het afschieten van het Eerste Stuck Bailliu geworden is Joannes ameije f<sup>s</sup> guilliamme" (get.) "P.F.J.N. Verheede coningh" (21).

Na 11 mei 1755, datum waarop Joannes-Baptiste Renier de nieuwe koning en Joris Vandommele de nieuwe baljuw wordt, laat notaris Verheede niets meer van zich horen, tot op 31 mei 1767, vijf dagen na zijn derde huwelijk :

"Op den 31<sup>en</sup> mey 1767 is voor confreresse aenveirt jo<sup>e</sup> marie Catharine van houtte huijsv<sup>e</sup> vanden notaris pieter frans verheede modernen griffier deser gilde de welcke Belooft heeft thaerder doodt twee ponden uit wasch voor het Beelt vande h. maeght ende martelaeresse barbara voorts thien ponden thien Schelen pars op donderdagh toecommende tot recreatie vande confreers ende thien ponden thien Schelen pars ten daege van haere uijtvaert voor de aldaer presente confreers ende van voorder te sullen onderhouden alle de regels deser confrerie actum date ut Supra"

(get.) "Marie catharina van houtte - 't mercq van joseph merlin conijng - joannes gellynck - Emanuel Storme - Verheede griff. 1767" (latere toevoeging in de marge : "obiit Mary C. vanhoutte op Den 17 Maerte 1815") (22).

Joseph Merlin, hoofdman sedert 4 december 1765, was koning geworden in 1766.



1578

⊕  
 obijt Mary  
 C. Vanhoutte  
 op Den 14 Maende  
 1415

op den 31. may 1767. is naar confreerſſe  
 aenſicht Jo. Marie Catharine van Houtte  
 Prins van den notaris pietus Frans  
 Verheede indermen gelyk den gilde  
 de welke ſelboſt heeft thaerden doot  
 twee ponden wit wasch naar het oerſt  
 vande S. maeght C. martelaerſſe barbara  
 goorts thies ponden thies schels jaers op  
 donderdagt twaem mende tot vercrete  
 van confreers C. thies ponden thies  
 schels jaers ten daege van Paere nijt daers  
 voor de adae inſtate confreers C. van  
 voerder te sulke onderhonden alle De  
 legels deser confreerſſe actien date ut ſupra  
 Marie Catharina van Houtte  
 f. m. e. q.

⊕ van  
 Joſeph martinouijng Joannes g. L. ynd  
 C. m. m. J. toring Verſeidelg  
 1767

De aanvaarding van Marie Catharina Vanhoutte als confreresse van  
 de Gilde van St. Barbara.  
 Bij de ondertekening van Verheede is het vroegere monogram voor-  
 aan zijn naam weggevallen.

Gildeboek van St. Barbara, Izegem.



Joannes Gellynck en Emanuel Storme waren respectievelijk deken en hoofdman van de gilde sedert 4 december 1765, toen de gilde haar 150e verjaardag vierde. Op 3 juni 1767 tekende griffier Verheede de volgende personen in als leden van de Confrerie :

- Maria Joanna Seynaeve, die 1 pond witte was en een halve ton bier belooft
- Livinus Vandenbogaerde, zoon van Michiel, en zijn vrouw Maria Catharina D'Artois (elk 1 pond witte was en 12 pond parisis)
- Pieter Jozef Pillaert, zoon van Joannes, met toestemming van zijn ouders (1 pond witte was en 12 pond parisis)
- Gregorius Blondeel en zijn vrouw Barbara Theresia Smeecke (elk 1 pond witte was en 9 pond parisis).

Telkens wordt de doodschuld vermeld, dit is een bepaalde hoeveelheid was voor het beeld van de H.-Barbara, patrones van de Confrerie, en een tractatie voor de gildeleden die de rouwdienst bijwonen. (23).

Hier vinden we voor het laatst de handtekening van notaris en griffier Pieter Frans Verheede in het Gildeboek terug. Hij stierf enkel jaren later, op 14 februari 1770, en werd de 16<sup>e</sup> bijgezet in het familiegraf op het kerkhof, na een lijkdienst "cum majori servitio"; zijn overlijdensacte besluit : "fuit notarius Regius" (24).



## NOTEN :

- (1) Stadsarchief Izegem, parochieregisters, overlijdens, p. 2.590.
- (2) S.A.I., parochieregisters, huwelijken, p. 807.
- (3) S.A.I., parochieregisters, dopen, p. 1.106.
- (4) Rijksarchief Kortrijk, notariaat, depot Donck, bundel 1 (1721-1724), los blad.
- (5) Zie onze bijdrage over Petrus Josephus Fattou in een volgend nummer van Ten Mandere.
- (6) R.A.K., notariaat, depot Donck, bundel 1.
- (7) Zelfde verzameling, bundels 2-6.
- (8) E. SEYNAEVE, *Jaarlijkse pachten te Izegem, 10 juni 1746*, - art. in T.M. 54 1979, p. 136.
- (9) *Ibidem*.
- (10) R.A.K., kerkarchief Izegem, nr. 262 (register van geamortizeerde onroerende goederen van het klooster der Grauwe Zusters, 1682'vv) p. 60.
- (11) G.F. TANGHE, *Parochieboek van Iseghem, 1862-1863*, p. 422.
- (12) S.A.I., parochieregisters, huwelijken, p. 2.512.
- (13) J. GELDHOF, *Bij het honderdjarig bestaan van Sint-Hiloniuskerk Izegem, 1955*, p. 117.
- (14) R.A.K., kerkarchief Izegem, nr. 118 (gildeboek van de Confrerie van de H.-Tobias), ad annum.
- (15) J. GELDHOF, o.c., p. 113.
- (16) R.A.K., kerkarchief Izegem, nr. 117 (gildeboek van de Broederschap van het H.-Sacrament), ad annum.
- (17) *Ibidem*, ad annum.
- (18) Oud Gildeboek van de Bosseniers van 1615 (eigendom van de Gilde), p. 164.
- (19) *Ibidem*, p. 167.
- (20) *Ibidem*.
- (21) *Ibidem*, p. 169.
- (22) *Ibidem*, p. 213.
- (23) L. BILLIOUW & R. VERHOLLE, *Catalogus bij de Tentoonstelling ingericht door de Koninklijke Gilde de Bosseniers van de H. Barbara en de Heemkundige Kring "Ten Mandere" in de feestzaal van het Stadhuis te Izegem 4-12 september 1965*, Brussel, Algemeen Rijksarchief, 1965, p. 9.
- (24) S.A.I., parochieregisters, overlijdens, p. 2.350.



## BRONNEN : \_\_\_\_\_

### (1) ONUITGEGEVEN BRONNEN :

#### (a) Stadsarchief Izegem (S.A.I.) :

- Landt Bouck Ende Beschryvinghe Vande Grootten Nieuwe Canten Ende Abouten Vande hofsteden Boomgaerden Landen Bosschen ende Meerschen Der Prochie Ende Prinsdomme Van Iseghem (1746)

- Parochieregisters

- Registers van de Burgerlijke Stand

#### (b) Rijksarchief Kortrijk (R.A.K.) :

- Notariaat, depot Donck, bundels 11 (1721-1724)

- Kerkarchief Izegem, nr. 117 (gildeboek van de Gilde van de H.-Tobias)  
nr. 118 (gildeboek van de Gilde van het Allerheiligste Sacrament)

nr. 262 (register van geamortizeerde onroerende goederen van het klooster van de Grauwe Zusters, 1682 vv)

#### (c) Oud Gildeboek van de Bosseniersgilde van 1615 (eigendom van de Gilde)

### (2) UITGEGEVEN BRONNEN :

BILLIOUW, L. &  
VERHOLLE, R.

*Catalogus bij de Tentoonstelling ingericht door de Koninklijke Gilde de Bosseniers van de H.Barbara en de Heemkundige Kring "Ten Mandere" in de feestzaal van het Stadhuis te Izegem 4-12 september 1965, Brussel, Algemeen Rijksarchief, 1965.*

GELDHOF, J., pr.

*Bij het honderdjarig bestaan van Sint-Hiloniuskerk Izegem, Izegem, Strobbe, 1955.*

SEYNAEVE, E.

*Jaarlijkse pachten te Izegem, 10 juni 1746 - art. in : Ten Mandere XIX (1979) 2, pp. 128-140.*

TANGHE, G.F., kan.

*Parochieboek van Iseghem, gevolgd door de levensbeschrijving des Heiligen Hilonius, patroon, eersten apostel en pastor dezer plaats, Brugge, Wed. De Schryver-Van Haecke, 1862-1863.*



# Grenswijziging voor Izegem

Andre Demeurisse, Baronielaan, 45, 8700 IZEGEM

**D**e grenscorrectie Izegem-Roeselare werd beslist bij K.B. van 30.11.1982 bekrachtigd bij wet van 23.12.1982. Zij had uitwerking voor onze stad op 02.11.1983, datum waarop de nieuwe gemeenteraad werd geïnstalleerd.

In de administratieve procedure die de grenscorrectie voorafging was de gemeenteraad tweemaal in de gelegenheid om tussen te komen, nl. :

- op 09.05.1977, waarbij voorstellen tot grenscorrectie konden geformuleerd worden en
- op 15.03.1982, waarbij de door de hogere overheid voorgestelde correctie van de gemeentegrens Izegem-Roeselare, gunstig werd geadviseerd.

Deze grenscorrectie bestond uit een omwisseling van de gebiedsdelen ten westen en ten oosten van de A 17, met als nieuwe grens de as van de autoweg A 17.

Hierdoor werden :

- 1) de door de A 17 afgesneden (en soms moeilijk te bereiken) gebiedsdelen respectievelijk bij het grondgebied van Izegem en Roeselare gevoegd;
- 2) alle verbindingswegen gelegen tussen de Izegemse industriezone en de ambachtelijke zone bij het grondgebied Izegem gevoegd.

Deze grenscorrectie bracht voor onze stad, qua bevolking en oppervlakte enige winst op :

- werd afgestaan aan Roeselare : 80 HA, waarop zich 29 huizen en 7 bedrijven bevonden, bewoond door 75 personen;
- door Roeselare werd afgestaan : 145 HA, met 59 huizen en 15 bedrijven bewoond door 185 bewoners.

zodat de oppervlakte van onze stad 65 HA groter werd en de bevolking aangroeide met 110 inwoners.

Nog een ander gevolg van deze grenscorrectie was de wijziging van enkele straatbenamingen :

- de vroegere Izegemsestraat en Oude Abelestraat, zijnde het verlengde van respectievelijk de Roeselaarsestraat en de Oekensestraat, werden gewijzigd in Roeselaarsestraat en Oekensestraat;



# STAD IZEGEM



ARDOOIE

MEULEBEKE



INGELMUNSTER

ROESELARE

LENDELEDE

LEDEGEM

LEGENDE :

⊕ KERK    □ KASTEEL    ○ SCHOOL

SCHAAL

- ..... GEMEENTEGRENS
- STEENWEG OF MACADAM
- - - - - SECUNDAIRE WEG
- ..... VOETWEG OF PRIVATE WEG
- ~~~~~ WATERLOOP
- SPOORWEG

1:25,000

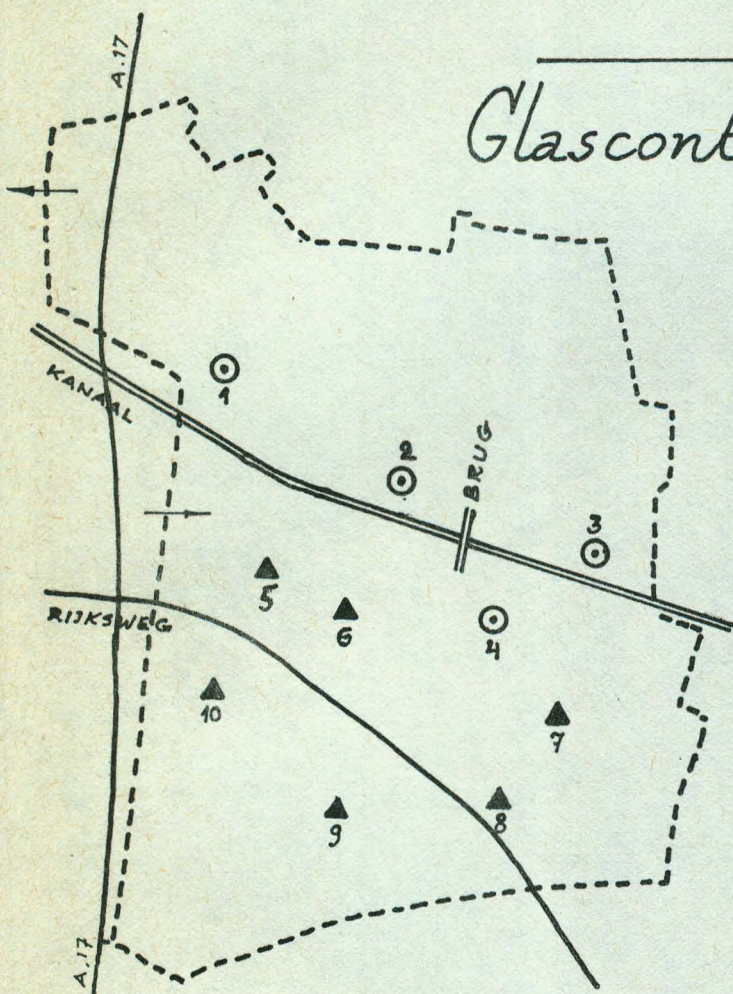
ANTOON VANDROMME - 1922



- de vroegere Molstraat op het grondgebied Rumbeke (Roeselare) werd gewijzigd in Weststraat.

De benamingen van de andere straten die bij de overheveling betrokken waren (Brielstraat - Sasstraat - Kanaalstraat - Potaardestraat) bleven behouden.

## Glascontainers te Izegem.



Op diverse plaatsen in onze stad heeft het stadsbestuur GLASBAKKEN LATEN PLAATSEN, die de terugwinning van GLAS ALS GRONDSTOF bevorderen. Er werd geopteerd voor twee soorten containers:

A/ CONTAINERS van 10 m<sup>3</sup>

B/ CONTAINERS van 4 m<sup>3</sup>.

WAAR VINDEN WE DIE GLASCONTAINERS IN ONZE STAD ?

Containers van 10 m<sup>3</sup> -----

Containers van 4 m<sup>3</sup>. -----

- |                                       |                                       |
|---------------------------------------|---------------------------------------|
| 1. Kachtem ( Parking begraafplaats)   | 5. Lindewijk                          |
| 2. I.V.I.O. (Verbrandingsoven)        | 6. Bellevuestraat (Bij R.I.S.O.)      |
| 3. Emelgemsplein                      | 7. Henri Dunantstraat (Parking)       |
| 4. Dirk Martenslaan ( Politieparking) | 8. Delhaize.                          |
|                                       | 9. Bosmolens (Parking Ter Beursplein) |
|                                       | 10. Wijk "De Mol" (Begin Molstraat)   |



Willem,

Pastoor van Izegem,

getuige in een middeleeuws geschil

---

Kurt Priem, Henri Dunantstraat. 33. 8700 IZEGEM

Met een zekere ontsteltenis moesten wij bij het verschijnen van ons vorig nummer vaststellen, dat bij het artikel over "WILLEM, pastoor van Izegem, getuige bij een middeleeuws geschil." (p. 140) door Kurt Priem, tussen de pagina's 147 en 148, het slot ontbrak.

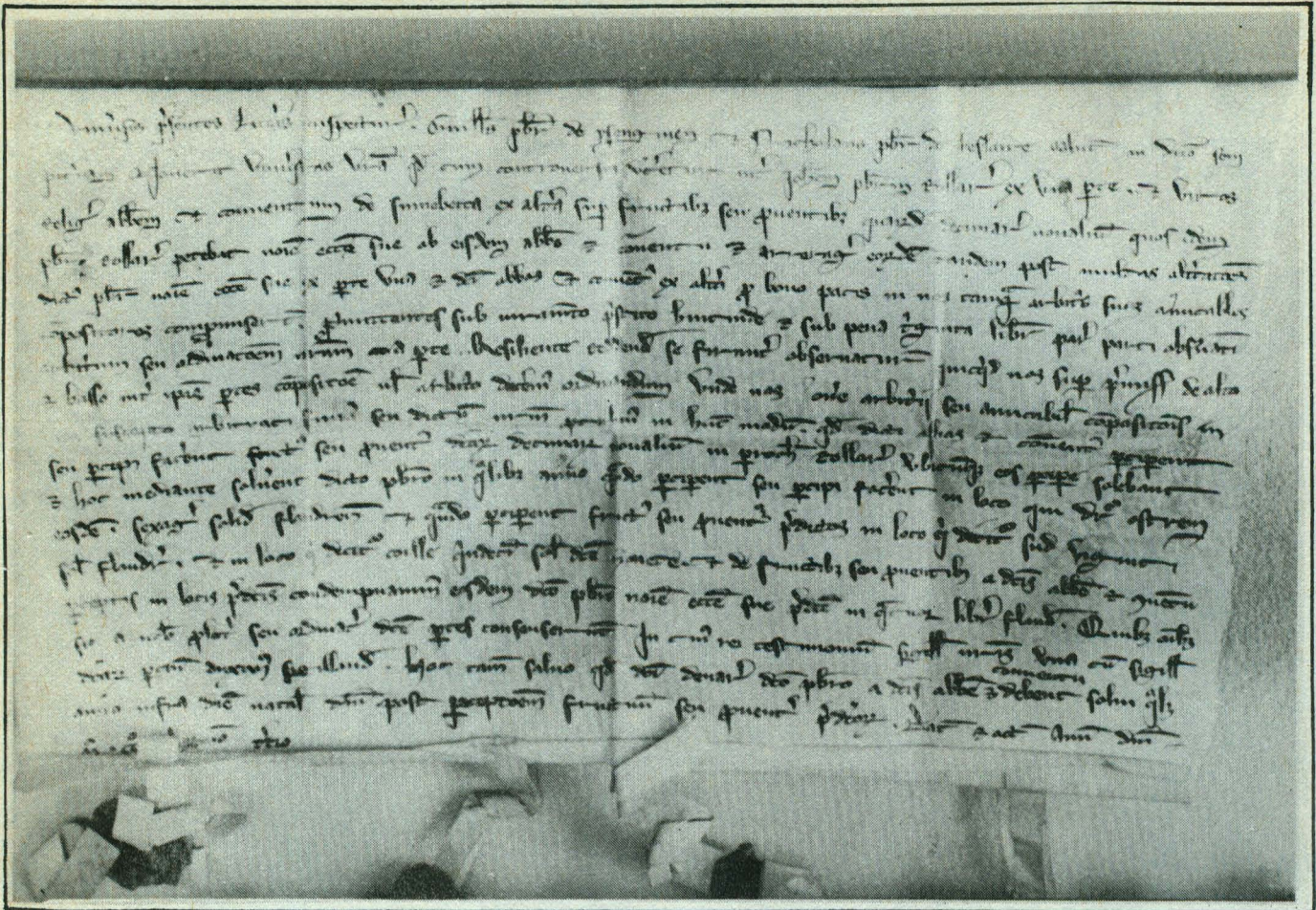
Door onvoorziene omstandigheden was dat geschied en het tekort was zelfs nog kleiner dan eerst voorzien was.

Hierna geven wij U dan het korte ontbrekende slot samen met :

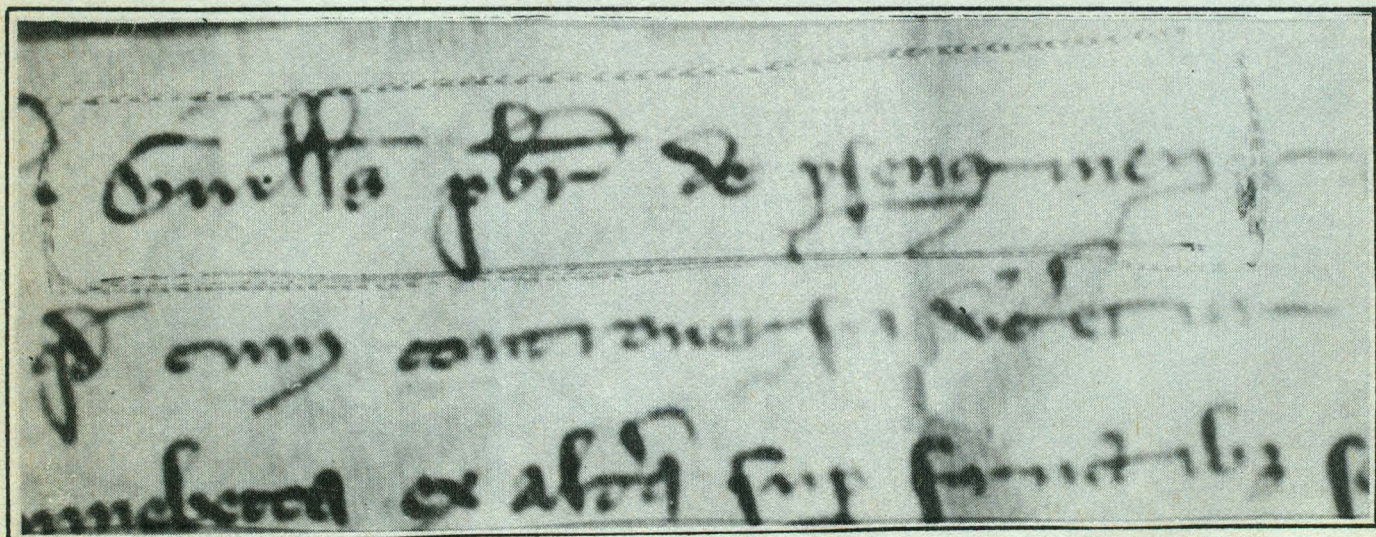
- de brief uit 1263,
- een detail van deze brief met de naam van de Izegemse pastoor;
- het zegel van Nicolaus, de toenmalige abt van de abdij van Zonnebeke en medeondertekenaar in dit geschil.

De Redactie,





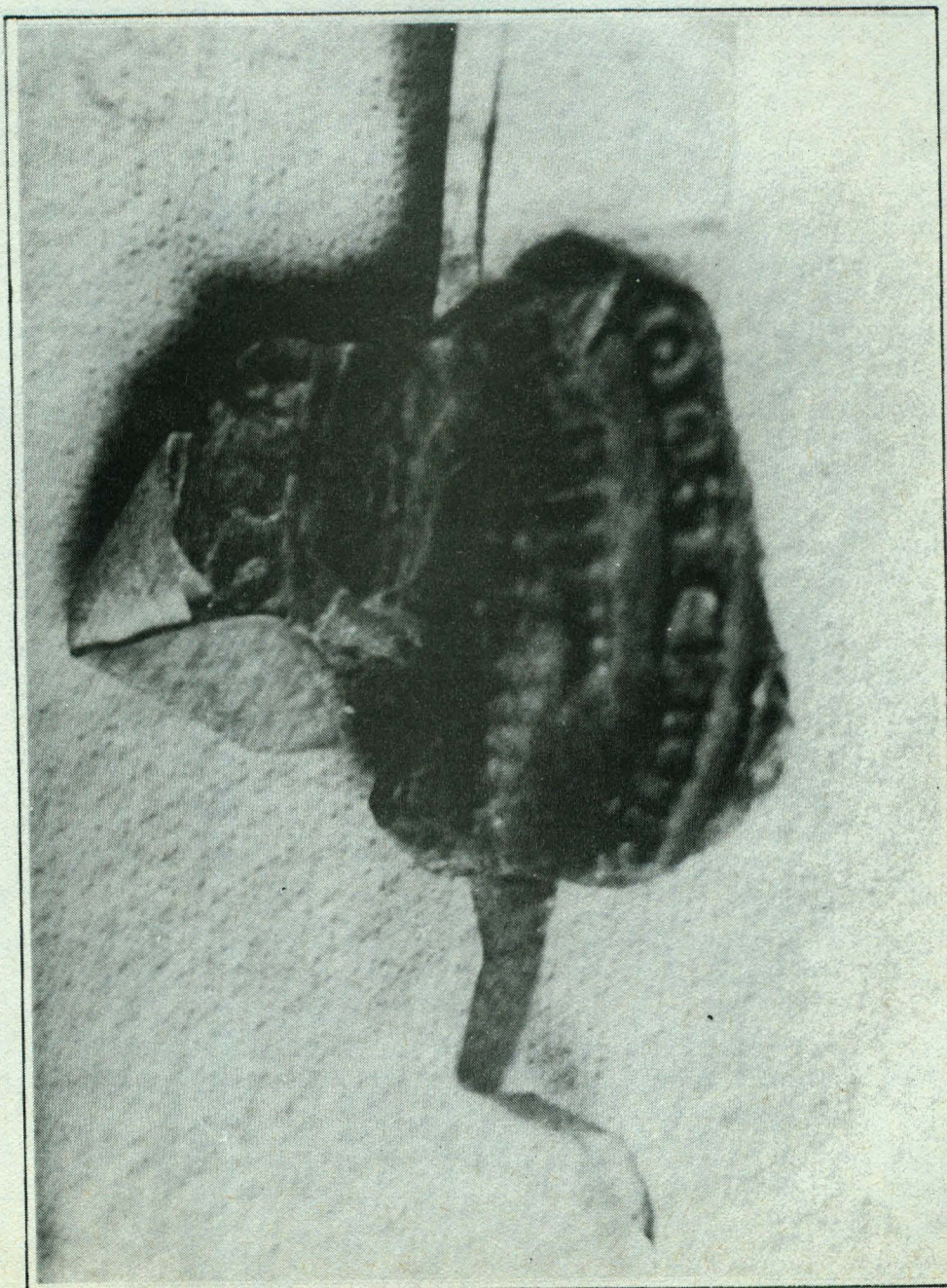
De keure waarin Willem (= Guillelmus) vermeld wordt.



Vergroting : Guill(eltu)s p(res)b(yte)r de Ysengmen.



er te Izegem een plek was, "waer vier gemyterde hoofden, elk op zyn grondgebied blyvende, malkander konden spreken. De bisschoppen van Doornik, Brugge en Gent, konden, met den abt van Oudenburg, byeenkomen, zonder de palen hunner heerschappy te verlaten." (32).



*Zegel van Nicolaus, abt van Zonnebeke en medeondertkenaar in dit geschil.*



# Actueeljes nr. 45

De nummers gemerkt met een \* verwijzen naar de bijgaande illustratieblz.

- Robert Leroy, Boomforeeststraat 51 - 8700 IZEGEM.

- 1270. - In het weekend van 6-7 maart 1982 werd *Joke Lefebvre* van Bellegem als nieuwe en achtste Sportprinses van Vlaanderen gekroond in zaal Iso.
- 1271. - De Izegemse Jeugdraad kreeg, na respectievelijk Herman Debacker, Filip Sintobin en Erik Vantomme nu *Marleen Eeckhout* uit Kachtem in de voorzitterszetel. Als verpleegster op de pediatrie van onze Stedelijke kliniek, spelend lid van de Kachtemse toneelgroep "De Lanteern" en reeds 7 jaar lid van de jeugdraad, kent zij het knallen van de zweep !!! (W.N. 12.03.82)
- 1272. - Stadsgenoot *Jan Michiels* behaalde de eerste prijs in de driejaarlijkse pianowedstrijd van de Stephan De Jonghe-stichting te Aalst. Van de 24 kandidaten kwamen er 6 in finale ! (W.B. 19.03.82)
- 1273. - Op 27 maart vierde de K.S.A.-Izegem zijn proost : *E.H. Lutg.Decroos*. Twintig jaar precies leefde hij tussen heel wat Izegemse jongeren, was hij hun toeverlaat en steun, de brug tussen ouders en jongeren, de priester die de jonge mensen in deze vermaterialiseerde wereld nog iets meer wist mee te geven dan spel, pret, gezelligheid en louter ontspanning. (W.N. 26.03.82)
- 1274. - Op donderdag 18 maart was *Vic Anciaux*, V.U.-partijvoorzitter te gast bij de Vl.Studie- en Vormingskring. Hij had het over de rol van zijn partij in het huidige tijdsbestel.
- 1275. - 45 Jaar geleden werd de *Izegemse Vrije Syndikale Kamer* gesticht. Dit belangrijk feit werd herdacht en daarbij hoorde een plechtige ontvangst op het Stadhuis. (W.N. 26.03.82)
- 1276. - Zaterdag 20 maart trokken de Izegemse kinderen voor de 7-de maal in hun *Jeugdkavalkade* door de Stad. Het weer viel niet mee maar de opkomst bleef goed en de belangstelling eveneens.
- 1277. - *Patrick Samyn* uit de Bellevuestraat turnde zich nationaal kampioen in zijn reeks der 15-jarigen. Voor hem zelf, onze stad en zijn club : de Rode Ster, alvast een reden tot fierheid !
- 1278. - Op 27 maart had de 13-de boomplanting plaats. De ingekokerde Gistelbeek werd opgefleurd met elzen en sleedoorn. Een nieuwe wandelzone werd gecreeerd.



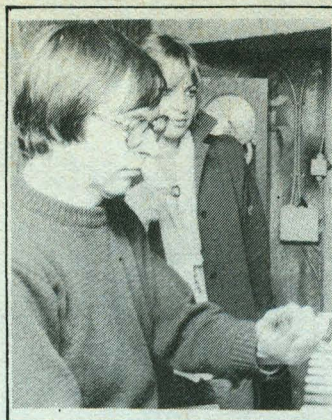
1279. - De *nieuwe brandweerkazerne* op het Administratief Centrum schiet flink uit de grond. Burgemeester Vandenberghe metselde op zaterdag 3 april 1982 de eerste steen in.
1280. - 3 en 4 april waren opnieuw toneelfeestdagen voor onze stad. *Hermes* kende met zijn "GEEN SEX IN SUSSEX" heel wat succes en belooft als groep voor de toekomst.
1281. - Maandag, 19 april vierde K.A.V.-Izegem haar *60-jarig jubileum*. Oud-proosten en oud-voorzitsters : E.E.H.H. De Jaeghere, Dupon en Leys alsmede Mevr. Maria Allewaert en Andrea Geldhof waren in hun nopjes. Proost H. Lecluyse, voorzitter Lisette Vens-Delaere, samen met vele feestvierende leden, rukken nu op naar de drie-kwart-eeuw-viering !
1282. - Op de Bosmolens werd de *4de Hobby-expo* gehouden in de parochiale zaal.  
\* Het werd een voltreffer qua inhoud en opkomst. De 33 deelnemers verdienen alle lof ! (W.B. 23.04.82)
1283. - Een eeuw stierf de Z.E.H. *Joseph de Pélichy*. Dit feit werd herdacht door de directies van het Inst. en Lyc. de Pélichy en het Sint-Jozefs-college. Deze "oetmoedigste en liefdadigste weldoener van Izegem" werd ook door de Vl.Bond van Postzegelverzamelaars in de kijker gezet; voorzitter Alb. Van der Haeghen lichtte dit even toe en opende dan de filatentoonstelling die met dit herdenken gepaard ging. Voor deze gelegenheid werd er een bijzondere afstempeling ontworpen. (cfr. T.M. nr. 64, XXII/3 p. 239).
1284. - De jaarlijkse *Bloemenmarkt* kende dit jaar een matig succes. Het traditioneel slecht weer was weer van de partij, en er werd besloten naar een andere datum en zelfs naar een andere plaats uit te kijken ...
1285. - Zondag 25 april bracht de *Koninklijke Harmonie van de Kongregatie* haar Lenteconcert. Gans de dag stond in het teken van de al te vroeg gestorven dirigent *Frans Soete*. De H. Mis in de voormiddag werd voorgegaan door de oud-proosten E.E.H.H. Outtier en Vergote samen met de huidige directeur E.H. Jacob. 's Avonds had het herdenkingsconcert plaats voor een bomvolle zaal "Tijl" in aanwezigheid van de familie Soete. Het werd een grootse uitvoering maar met getemperde vreugde...
1286. - In de boekhandel verscheen een boek : "*Frans-Vlaanderen*" waaraan onze stadsgenoot Erik Vandewalle heel wat heeft meegewerkt. Een boek geschreven met een warm hart voor die prachtige streek en haar bewoners.
1287. - Dicht bij de verbrandingsoven liet het Stadsbestuur twee mooie *loodsen* bouwen waarin alle stedelijke technische diensten zullen kunnen ondergebracht worden. Gedaan binnenkort met de miserie van het vroegere "Wit Paard".
1288. - Vrijdag, 7 mei vierde het wijkcomité van *de Mol* zijn eerste lustrum.  
\* Dit ging gepaard met een expo over het verleden en de werking van deze actieve wijkgroepering. R. Leroy schetste doel, werking en behaalde resultaten, en schepen A. Bourgeois opende de expo die druk bezocht werd. (W.N. 14.05.82)



1289. - Het *Tuinfeest* in "*Maria's Rustoord*" en "*Ten Bos*" op 15 en 16 mei 1982 werd een treffer van formaat ! Alles stond in het teken van 100 jaar bejaardenzorg te Izegem. Een massa mensen betuigden hun sympathie en aalmoezenier Noë Clarys met zijn staf medewerk(st)ers mogen fier zijn !
1290. - Van vrijdag 28 mei tot zondag 6 juni ging te Izegem de eerste "*Groene week*" door. Dit initiatief van Dan. Gryspeerdt, voorzitter van de Velt werd door alle groen-minnende verenigingen gesteund en kreeg de zegen, steun en medewerking van het Stadsbestuur. Kruidentuin, Mandelhoek, Dauwtrip, allerlei voordrachten en bezoeken vulden het barstensvolle programma. Een unieke en een uiterst interessante week.
1291. - Bij de *Paters Capucijnen* roert entwat ! We vernamen dat de kloosterge-meenschap een burgerwoning in de Roeselaarsestraat gekocht heeft en nu, we zijn einde mei, vertrekken twee gekende paters, E.P. Govaar, de ge-vierde predikant en 3de Ordeleider reist terug naar zijn geboortestreek Brugge. E.P. Pascal, gardiaan, jeugdwerker in 't Koordeke en Jado, jeugdclubleider van La Verna, reisleider en medepastoor op de H.Hart-parochie, keert ook terug naar zijn geboortestreek, Meerseldreef om er pastoor en gardiaan te worden.
1292. - De Kachtemse fanfare "*Vrede en Eendracht*" promoveerde te Gistel op het 35ste prov. muziektornooi naar de klasse Uitmuntendheid. Voor dirigent Coppé, de leden en het Bestuur een enig mooie beloning voor hun noeste werk en inzet ! Uiteraard ging deze promotie gepaard met een ontvangst op het Izegemse Stadhuis ! (W.B. 11.06.82)
1293. - *Die Boose* hield haar 7de Internat.Lentefestival. Het werd een met zon, mensen en succes overgoten manifestatie. Jammer dat de Poolse groep ontbrak...
1294. - Te Emelgem kenden de *5de Hoevefeesten* opnieuw een grote bijval. Vinken-zetting, zoektocht, kaarting, varken aan het spit : alles kende een reu-ze-succes.
1295. - De restauratie van de Emelgemse *Sint-Pieterskerk* vordert bestendig. De nieuwe haan voor de torennaald is al gereed om over enkele dagen de wind-richting aan te duiden voor elke Emelgemnaar. (W.N. 04.06.82)
1296. - De 14de *Izegemse Batjes* kenden een enorme bijval : extra goed weer, heel wat animatie, een zee van volk en een flinke verkoop.
1297. - Onze stadsgenoot en kunstenaar *Eric Bruyneel*, alias ERBRU laat zijn in-spiratiebronnen niet opdrogen ! Twee expo's staan bij hem op het getouw : een in San Francisco, de "Art Expo California '82" en een in New-York, de "Art Expo New-York". Daarbenevens verschijnt van hem weldra een poëziebundel "*In de achterbuurt van de lente*", maar niet te koop ... enkel als relatiegeschenk te bekomen ! (W.N. 11.06.82)
1298. - De Kon. Harmonie van de Kongregatie heeft een nieuwe dirigent : de heer  
\* *André Waignien*, afkomstig uit de streek van Moeskroen en nu woonachtig in het Doornikse, directeur van het Conservatorium aldaar. De Hr. Waig-nien drukt zich perfect uit in het Nederlands en won reeds de harten van de muzikanten ! (W.B. 09.07.82)



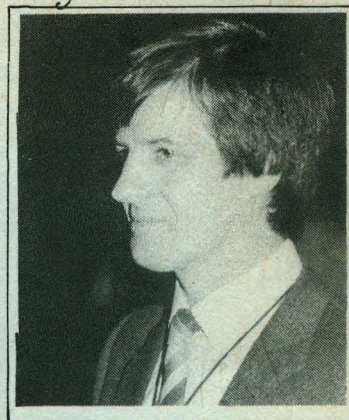
Foto's : TERMA - Izegem.



Frank Deleu.



Jeanne Wagnien



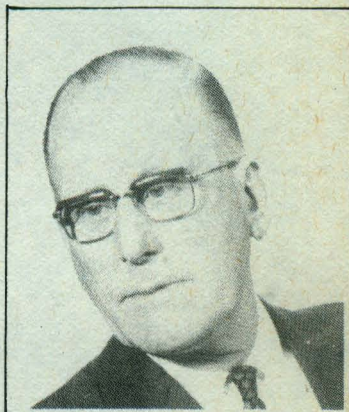
E.H.L. Decroos



Nijk "DE MOL" - Even klinken op 1ste Iustrum



Gustaaf Nyffels.



Pierre Van Staay



E.H. Michel Doom



Nijk "DE MOL" - Zicht op de tentoonstelling.



Bijzondere afstempeling  
te Izegem in verband  
met SPOORWEG en DRUK-  
KERIJEN.

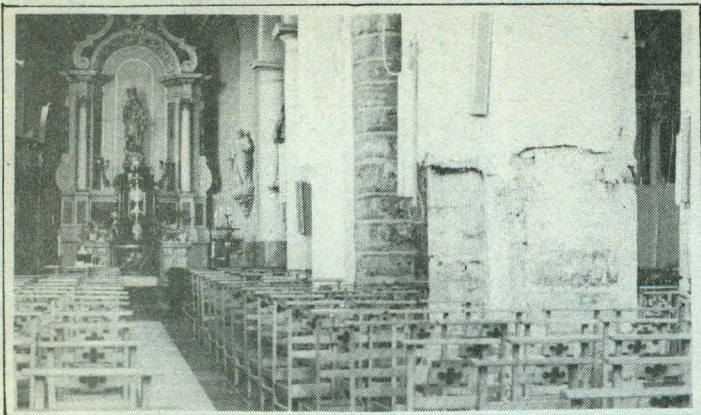


10j Verbroedering KACHTEM-HILDERS.

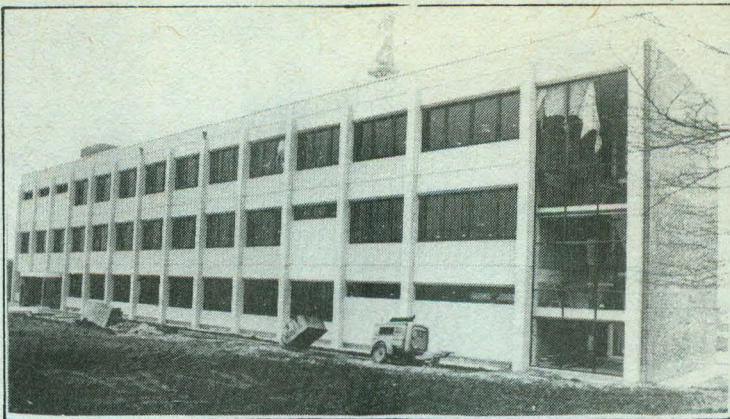


Op de BASMOLENS werd de jaarlijkse HOBBYTEN-  
TOONSTELLING een succes.





Een deel van de restauratie in O.L.Vr.-kerk te Emelgem.



't Gebouw v.d. FINANCIËN dat zyn voltooiing nabij is.



Jan Michiels.



Geslaagde EXPO v.h. jaarwerk v.d. Sted. Leergangen.



Hendrik Willaert.



Slotscene van "HET OINKBEEST" - 20j. B.L.O.



't Geinhuys dat verdwijnt. Werner Vens

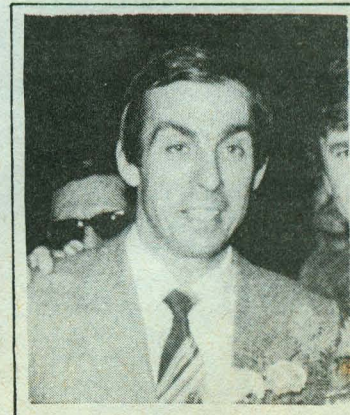


Zr. Anastasie (Maria Devos)

309.



Beszoek aan het BORSTELMUSEUM t.g.v. de BORSTEL- & PENSEELDAG. 30 sept. 1982.



Patrick Sercu.



1299. - Op 20 juni vierde "*Maria's Rustoord*" zijn 150ste verjaardag. Aalmoezener Noë Clarysse kwam een en ander op het spoor en de wagen ging aan het rollen. Mgr. De Smedt ging voor in een plechtige eucharistieviering waarna een receptie werd aangeboden aan al de rustoordbewoners. Om 11.30 uur sprak Minister Mevr. Steyaert op de academische zitting. Het werd een memorabele dag in de geschiedenis van het Izegems bejaardenbeleid. (W.N. 18.06.82 - W.B. 25.06.82)
1300. - Te Kachtem had een "hart"-elijk feest plaats : *de oude sasbrug*, 3 jaar geleden afgebroken, werd dank zij Ten Mandere gered en werd nu terug opgebouwd dichtbij het lokaal van de Izegemse Watersportvereniging. Gewezen sasmeeester Abel Vercruysse mocht ze weer eens "open" en "toe"-draaien ! (W.N. 28.06.82 - W.B. 02.07.82)
1301. - E.H. Omer Hommez, leraar aan het V.T.I. te Izegem werd benoemd tot medepastoor op de Sint-Salvatorsparochie te Harelbeke. "Happy People" en de Jongerenkerk zagen hem node vertrekken ! (W.N. 02.07.82)
1302. - *De Kachtemse fanfare* doet het goed na haar promotie ! Op zondag 04.07.1982 trok ze naar Sint-Pol-sur-Mer om er voor 't eerst deel te nemen aan een internationaal muziekfestival. Het werd een voltreffer : "Vrede en Eendracht" kwam met de eerste prijs naar huis ! (W.N. 13.08.82)
1303. - Ook voor de "*Overwinders in Eendrachtigheid*" was 3 juli 1982 een heuglijke dag. Ze werden op het Stadhuis ontvangen wegens hun promotie van tweede naar ere afdeling en dit in één keer ! Tevens werd hun boegbeeld, Mevr. *Antoinette Vanbesien* gelauwerd met de Gouden Palmen van de Kroonorde en kreeg de immer jeugdige actrice de gulden medaille van stad Izegem plus een waardevolle schaal.
1304. - Op 21 juli 1982 overleed de heer *Pierre Van Staay*, S.P.-Gemeenteraadslid gedurende 30 jaar (waarvan 6 als Schepen), 27 jaar provinciaal raadslid. De overledene was iemand die kon relativeren, die spanningen met een kwinkslag kon doorbreken en die door vriend en (politieke) tegenstander werd geeerd. Een zee van bloemen, een uurlange rij rouwende vrienden en een diep doorvoelde lijkrede uitgesproken door de Hr. R. Vanlerberghe troostten de beproefde familie en getuigden hoezeer de Hr. Van Staay geliefd was. Als raadslid wordt hij opgevolgd door de Hr. W. Vanpachtebeke. (W.B. 06.08.82)
1305. - In het klooster Ave Maria, overleed op 3 augustus 1982 de Z.E. *Zuster Anastasia* (geb. Maria Devos). Jarenlang was de overledene werkzaam in het onderwijs als onderwijzeres en directrice : "Kotjes"-school, Ave Maria en Sint-Rafaëlsschool waren de mijlpalen in haar loopbaan. Heel Izegem kende deze gulle, ingoede en bezorgde zuster. 92 Jaar oud keerde zij naar haar Schepper terug.
1306. - De Izegemse B.G.J.G. vierde zijn 60-jarig bestaan. Prof. Vanmechelen, nationaal voorzitter hield de feestrede. Veteranen Julien Demeurisse en Raymond Werbrouck werden speciaal om hun trouw gehuldigd samen met Achiel Demuynck, Henri Buyse en Jaak Vanbekkevoort.



1307. - *Het Stedelijk Groenkomitee* werd door het Stadsbestuur gehuldigd en in de bloemetjes gezet. De H.H.Jozef Tytgat, Albert Vandommele, Richard Timperman, Robert Leroy en posthuum Odriel Debackere werden gehuldigd op een academische zitting ten Stadhuize op 25.09.82.
1308. - Vandalisme en diefstal gaan nogal dikwijls eens samen. De *Sint-Pieterskerk* werd nu beroofd van twee engelenkopjes behorend tot het tabernakel en van twee beelden, Johannes en Lukas, die bij de preekstoel hoorden...
1309. - Het jaarlijks weerkerend *Musiekherfstfestival* kende prachtig weer, zeer veel volk en was van goed gehalte. Voor de harmonies werd de eerste prijs behaald door de Kon.Harmonie "De Jongelingenkring" uit Torhout, onder leiding van Willy Verhellen, bij de fanfares ging de eerste prijs naar de Kon.Fanfare Ridder Jans Zonen uit Moorslede, gedirigeerd door Walter Bekaert.
1310. - Maandag 20 september werd het *nieuwe Vredegerecht* officieel ingewijd en opengesteld. Voor vrederechter P. Denys betekende dit het einde van een lange lijdensweg alover Hulste, Ingelmunster (1796), Izegem (1866) : Den Hert, Melkmarkt, Stadhuis, Huis Vandeputte en eindelijk het Administratief Centrum. (W.B. 08.10.82)
1311. - Na de diefstal in de Sint-Pieterskerk gaat de rij verder : In *Sint-Tillokerk* werden 2 beeldjes (Maria en Johannes) gestolen. Die beeldjes behoorden tot de kruisgroep van het zijaltaar gewijd aan de familie de Péligny. (W.N. 01.10.82)
1312. - Kachtem heeft het maar weer eens gepresteerd ! DE LANTEERN samen met het Sint-Janskoor brachten driemaal de operette "Hoger Op" voor het voetlicht en dit telkens voor een volle zaal. (W.B. 01.01.82)
1313. - Voor de derde maal ging de *Izegemse massaloop-wandeltocht* door. Ongeveer een zevenhonderd deelnemers zorgden ervoor dat dit sportieve gebeuren weerklank vond en een echte propaganda vormde voor toekomstig jaar.
1314. - Te Pittem overleed de gewezen algemene overste der Zusters van Maria : *Zuster Margareta Storme*. Zij was geboren te Ruislede op 11.01.18 en kwam te Izegem in augustus 1959 om er, een jaar later, plaatselijke overste te worden. Haar bestuur sloeg een stempel en haar wijze, vriendelijke raad werd door iedereen op prijs gesteld. Op 24.07.71 werd zij terecht verkozen tot algemene overste, taak die zij 12 jaar gewetensvol wist te dragen. (W.B. 08.10.82)
1315. - Het Christelijk Vlaams Kunstenaarsverbond vierde onlangs (25-26 sept.) zijn dertigjarig bestaan. Thans telt dit verbond 1.600 leden en vertegenwoordigt alle Vlaamse gouwen. Als nieuwe voorzitter werd, in opvolging van de overleden Jozef Storme verkozen : *Werner Vens*, oud-burgemeester van Izegem en voormalig Bestendig Afgevaardigde, nu verbonden aan het Kabinet van Minister Lensens.
1316. - De Belg.Federatie der Ondernemingen van de Houtbewerking (Febelhout) organiseerde in onze stad een *Borstel- en Penseeldag* die flink wat succes kende. Een bezoek aan onze beide musea, de ontvangst ten Stadhuize en het bezoek aan de firma Boucherie vormden de hoogtepunten van deze heuglijke dag.



1317. - Toen de verkiezingsroes haar hoogtepunt bereikte werd op 09.10.82 in het Izegemse Rustoord een niet alledaagse gebeurtenis gevierd : JOZEF VANNIEUWENHUYSE en IRMA RAES beleefden hun *briljanten bruiloft*. Het Stadsbestuur en het Hof bedachten de jubilarissen met passende geschenken.
1318. - Het 75-jarig bestaan van de *H.Hartparochie* werd plechtig gevierd. Zondag 17 oktober 1982 begon het met een plechtige eucharistieviering voorgedaan door de bisschop samen met 30 priesters ooit verbonden aan de parochie. Tijdens de ontvangst op het Stadhuis overhandigde Gaston Pauwels het eerste exemplaar van zijn door hem geschreven GEDENKBOEK DER H.HARTPAROCHIE aan de Burgemeester. (W.N. 22.10.1982)
1319. - In het Stedelijk Muziek auditorium vierde de *Kon. Harmonie Leo XIII* haar 60-jarig bestaan alsmede het 30 jaar "stokje hanteren" van dirigent Leop. Maertens. Voor een bomvolle zaal bracht de Harmonie een zeer geslaagd concert. Leon Vanhauwaert; Georges Rommel en Leopold Maertens werden om hun lange muzikale loopbaan in de harmonie en om hun vele verdiensten in de bloemen gezet en vereremerkt.
1320. - De *Zesde Izegemse Boekenbeurs* kende een flink succes. Ook de daaraan verbonden 2de Poëzieprijs van de stad Izegem kende heel wat bijval. Laureaten hiervan werden : G.Florizoone uit Brugge (Pastoor Magdalena- en Katharinaparochie) en voor de lokale poëten : Dirk Vanwalleghem. (W.N. 19.11.82)
1321. - Vrijdag 19.11.82 kende het *Kantateconcert* in de dekenale Sint-Tillokerk een groot succes. De uitgevoerde kantaten van Bach en Telemann werden begeleid door authentieke barokinstrumenten. Een instrumentaal intermezzo "Concerto voor natuurhoorn" zorgde voor de afwisseling. Alles samen een hoogstaand cultureel evenement.
1322. - *Jan Mihiels*, 16 jaar, uit de Pieter Baesstraat behaalde een eerste prijs  
\* als laureaat van de PRO CIVITATEWEDSTRIJD te Namen : 98 % !!! (W.B. 19.11.82)
1323. - Izegem, muzikale stad : het blijft waar ! De *Kon.Harmonie van de Kongregatie*, onder leiding van haar nieuwe dirigent, de Hr. Wagnien, bracht een najaarsconcert van de bovenste plank ! De ruim 450 aanwezigen in het Auditorium waren eensgezind vol lof en betuigden dit met hun warm applaus.  
- Ook de *Kon. Stadsfanfares* vierden hun patrones en brachten een uigelezen programma ten gehore.
1324. - De IZEGEMSE PERSMENSEN kennen regelmatig hun prijs toe : een politicus  
\* (Gaby Eeckhout), een vereniging (Dynamika), nu een sportman. Groot laureaat werd *Patrick Sercu*. Bij 't einde van zijn actieve, rijk gevulde rennersloopbaan, een mooie prijs, een Izegemse prijs erbij !
1325. - De Sint-Rafaëlsparochie weet te teren en te danken ! Haar pastoor, de  
\* Z.E.H. *Michiel Doom*, was op zondag 26.11.72, dus precies 10 JAAR geleden als tweede pastoor van de parochie aangekomen en dit werd gevierd met een plechtige H.Mis waarna een receptie met schrikkelijk veel volk volgde in de parochiezaal Uilenspiegel. (W.B. 03.12.82)



1326. - *Lut Vandommele* stelt weer ten toon. Buiten haar traditioneel genre zijn er deze maal enkele menselijke figuren bij : kinderkopjes en een paar volwassen figuren. Er steekt evolutie in haar werk !
1327. - Toneelkring "HERMES" bracht met "*De Wurger windt zich op*" van Erik Nagger, een stuk vol spirituele humor en vooral met een degelijke inhoud. De vertolking was prima en het succes verdient !
1328. - Dinsdag 30 november zijn de *Paters Capucijnen* definitief verhuisd. Zij wonen nu in de Roeselaarsestraat 277 (oud huis J.Quaeghebeur-Mortier). Voor de paters een felle verbetering en een geruststelling voor de Izegemse bevolking : de Paters blijven ! Ook het oude klooster blijft en zal mits wat aanpassingen voor heel wat doeleinden kunnen gebruikt worden.
1329. - *Mandelgalm*, de Emelgemse toneelgroep, bevestigde zijn reputatie met : "*Een meisje om te stelen.*" Regisseur R. Dewaele waagde het met jong talent en met succes !
1330. - Onze *beide musea* zijn voortaan begiftigd met het epitheton "NATIONAAL" ! Ons nationaal borstelmuseum schijnt zelfs uniek te zijn in de wereld !
1331. - Is Izegem bij uitstek de stad van muziek, dan speelt toneel in onze stad toch ook een grote rol. De "*OVERWINDERS IN EENDRACHTIGHEYDT*" brachten op 11.12 en volgende dagen een flitsende komedie : "*Wanneer trouw je met mijn vrouw ?*". Een flink succes.
1332. - Zaterdag 18 december was een feestdag voor Mevr. *Andrea Devos-Geldhof*.  
\* Jarenlang had zij zich ingezet om onze *stadsbeiaard* opnieuw speelbaar te krijgen. Eindelijk was het zover. *Frank Deleu* uit Kortrijk speelde de vernieuwde beiaard in. De sprankelende klanken deden heel wat inwoners opkijken naar de Sint-Tillospits ! (W.N. 24.12.82)
1333. - *Michel Kesteloot*, de "witte" Michel, is met pensioen gegaan. Een rijk gevuld en actief leven is afgesloten. Via snijder en patroonmaker, de K.A.J. en weggevoerd zijn in Duitsland, alover "onderduiker" zijn, geld omhalen voor het A.C.V., propagandist zijn en onderhandelaar voor de textielcentrale werd hij een geziene figuur in Izegem. Voeg daarbij 12 jaar gemeenteraad en 12 jaar O.C.M.W. + 33 jaar voorzitterschap van Vacantiegenoegens en nog 10 jaar voorzitter van Leo XIII en iedereen beseft dat Michel een "wroeter" is die ook nu nog niet zal stilzitten ! (W.B. 17.12.82)
1334. - Op de valreep van 1982 kende Izegem nog een *diamanten bruiloft* : FRANS LINSEELE en GOEDEL. SINTOBIN uit de Klijtstraat ontvingen de traditionele geschenken van het Hof en de Stad.
1335. - Op dinsdag 28.12.82 legde de heer *Gustaaf Nyffels* in handen van de provinciegouverneur de eed af van Burgemeester. Hiermede kan de heer Nyffels zijn 2de periode als Burgemeester van Izegem inzetten, nu echter in coalitie met V.U. en G.B. (W.B. 31.12.82)  
\*
1336. - *De Stedelijke Bibliotheek* vond een nieuw passend onderkomen in de gebouwen van de Stedelijke Leergangen. De verhuis is achter de rug en alles staat gereed om de honderden trouwe lezers weer te ontvangen.



1337. - Opnieuw slaagde *Cyr. van Vsenheim* (alias Georges Lapeire) erin een nieuwe dichtbundel uit te geven : "VANAVOND VERZEN VAN MIJ VOOR JOU." Het werd een fraaie uitgave verzorgd door de drukkerij Strobbe met omslagtekening van Georges Corneillie en illustraties van Raf Werbrouck.
1338. - De Ruiseleedse Izegemnaar *Henrik Willaert*, leraar aan onze Stedelijke Muziekacademie, tevens bestuurslid van "Ten Mandere", kreeg vanwege de Sabam de "FUGA"-PRIJS en dit om al het goede werk dat hij verrichtte in "AUTOCHTOON" een B.R.T.-3-radioprogramma. Een receptie ten Stadhuize werd hem aangeboden. (W.N. 11.03.83)
1339. - De Izegemse priester *E.H. Joseph Bourez* werd deken benoemd te Moeskroen. Deze schoonbroer van Dr. Firmin Verbeke is geen onbekende. Na zijn studies aan de H.Hartschool en het Sint-Jozefscollege volgde hij de Seminaries te Roeselare en te Brugge om dan te starten als jong priester-leraar in het college te Moeskroen. 30 Jaar onafgebroken bleef hij in die stad werkzaam, die ondertussen Henegouws gebied geworden is.
1340. - V.S.V.K.-Izegem weet steeds interessante voordrachten en onderwerpen te plannen. Donderdag 3 februari hield de *Hr. F.J. Verdoodt* een zeer gesmaakte spreekbeurt over het DAENSISME. Samen met deze voordracht werd ook een tentoonstelling, over hetzelfde onderwerp, in het Stadhuis ingericht.
1341. - De Kachtemse "LANTEERN" slaapt niet op zijn lauweren ! Op 06.02.83 brachten ze het blijspel "Nog 3 keer op huwelijksreis" voor het voetlicht. Hiermee dongen ze mee in de provinciale wedstrijd. Wat zal het worden ?
1342. - Maandag 07.02.83 gingen de slopershamers te keer tegen het oud politiebureel en het "Wit Peerd". Izegems aangezicht verliest er wel bij maar wellicht brengt de toekomst nieuwbouw, schoonheid en leven.
1343. - DE SCHOLEN DE PELICHY pakten uit met leerlingentoneel : "Dansen op de slappe koord" van R.Deforce, leraar aan het lyceum. Het werd een zeer behoorlijke prestatie van een pittig stuk en dat de bijval ontving die het verdiende.
1344. - Izegem telt nog bloeiende bedrijven. Eén daarvan is "Serres Deforche". 50 JAAR reeds draagt deze firma de naam Izegem heel Europa en nog verder door. Op 27.02.83 was de firma in feest : patroons, personeel en Stadsbestuur maakten er een evenement van. E.H. Pastoor Doom en het Koor "De Kerels" zorgden voor de geestelijke toets. (W.B. 04.03.83)
1345. - Van 01.04 tot 12.04 was de Poolse volksdansgroep *Poloniny* te gast in onze stad. Hun optreden was iets enigs en de banden die met de pleeggezinnen gesmeed werden geven de indruk lang, zeer lang te zullen meegaan !
1346. - De school "Zonnebloem" vierde 20 JAAR B.L.O.-ONDERWIJS TE IZEGEM en voerde met overdonderend succes "De avonturen van een Oinkbeest" op. Het werd een feeërieke vertoning die een barstensvolle zaal geestdriftig deed reageren ! - zie uitvoerig het artikel op p. 187 e.v.



1347. - De nieuwe SPORTPRINSES van Vlaanderen werd op 5 maart verkozen in zaal Iso, het was *Christine Van Vynckt* uit Machelen-Zulte.
1348. - De *verkoopactie* georganiseerd door het N.C.M.V.-Izegem liep gesmeerd; 3 weken lang was er animo met als hoogtepunten de halfvastenfoor, de jeugdkavalkade en de avondmarkt. Alles startte na een ontvangst in het Stadhuis en dan begon de actie. Duizenden vonden wat ze zochten in de loop van die drie "koop-weken".
1349. - Zaterdag 19.03 ging de *14de Boomplantingsdag* door. Sedert in 1970 enkele treurwilgen werden geplant in de omtrek van het Blauw Kapelleke is terzake in onze stad al heel wat veranderd. Nu werden notelaars geplant aan de JACHTHAVEN en de HERPLAATSTE SASBRUG.
1350. - De creatieve *hobbyclub van de Bosmolens* vierde zijn EERSTE LUSTRUM. Pastoor Steyaert en Leo Belaen werden beloond om hun inzet en weerom bewezen de Bosmolens dat op die wijk heel wat artistiek en creatief leven bruist en borrelt ! (W.B. 15.04.83)
1351. - De "OVERWINDERS IN EENDRACHTIGHEYDT" leverden weer een prachtprestatie. Met "*Eén vloog over het koekoeksnest*" schoten zij in de roos. Regisseur Jan Vercruysse en zijn spelersarsenaal mogen gefeliciteerd worden om hun kunnen. (W.N. 15.04.83)
1352. - En ook "MANDELGALM" bracht met "*Eindelijk over de vloer*" een uitstekende opvoering. Iedereen kweet zich prima van zijn rol en taak. Een warm applaus vanwege een dankbaar publiek toonde dit klaar aan. (W.B. 15.04.83)
1353. - We schreven het de laatste jaren herhaaldelijk : het oude vertrouwde  
\* aangezicht van Izegem verandert snel, niet altijd in schoonheid, niet altijd zeer zinvol. Nu verdwijnt het *oude seinhuisje* langs de Brugstraat. Wellicht zullen sommigen nooit merken dat het weg is ! (W.B. 29.04.83)
1354. - *Jeugd en Muziek Izegem* vierde zijn 10 JAAR BESTAAN en dit vond zijn climax in de uitvoering van "*The Messiah*" van Händel door de Scola Cantorum Cantate Domini uit Aalst. Deze hoogstaande realisatie werd gebracht onder leiding van André Vandernoot. (W.N. 22.04.83)
1355. - *Kachtem en Hilders* (D1) verboederden voor de 10de MAAL. Daarom werd  
\* een luxe-brochure uitgegeven (Lannoo-Tielt - '64 blz.), een echt mooi werk dat alle Kachtemmaars en Hildersburgers zullen willen bezitten !
1356. - *Patrick Sercu* zette een punt achter zijn glorierijke rennersloopbaan.  
\* De Izegemse wieler-ambassadeur werd (de hoeveelste maal ?) gevierd en ontvangen ten Stadhuize. Moet gezegd dat een grote schare supporters hem hierbij hun hulde wilden aanbieden ! (W.N. 22.04.83)
1357. - De *Kon.Harmonie van de Kongregatie* bracht op 24.04 haar Lenteconcert ten gehore in het Stedelijk Muziekauditorium. Het werd een topper, een uitvoering van internationale allure en dit voor een overvolle enthousiaste zaal. (W.B. 29.04.83)



1358. - Op zaterdag 23 april kende Izegem een PRIMEUR OP GYMNASIEKGEBIED. De 2 Izegemse clubs : *Rode Ster* en *De Salto's* brachten in samenwerking een enig mooie turnprestatie op de mat. De sporthal leek te klein voor de vele sympathisanten die "het gebeuren" met enthousiasme, sympathie en goedkeuring gadesloegen. - Een goede weg is ingeslagen. (W.N.29.04.83)
1359. - Het SINT-JOZEFSCOLLEGE wil niet achterblijven op toneelgebied en bracht op 30 april en 1 mei, telkens voor een bomvolle zaal, een hoogstaande uitvoering onder de titel "*Golven*". Het was eens anders dan anders, waarin klein en groot, jongen en meisje, leraar en leerling, elk aan hun trekken kwamen en dit op een spirituele, fijne en hoogstaande manier.
1360. - Dat Izegem enkele vaste waarden telt onder zijn industriële ingezetenen werd nog maar eens bewezen door het feest bij de *Firma Winsol*. 50 JAAR geleden startte dit bedrijf onder de leiding van Jozef Van Gheluwe en Gerard Windels. Na de Belgische rolluikenmarkt veroverd te hebben breidde het bedrijf snel uit met bijbedrijven in Aalter, Aartselaar, Zaventem, Zonhoven, Knokke, Ans, Bretagne en Pays de Loire. Ook deze firma hielp de goede faam van onze stad over de wereld verspreiden ! (W.B. 13.05.83)
- 1361.- De Hr. Coghe R.F. (lic.klass.filol.) werd om zijn monnikenwerk, gepresteerd bij het opstellen van de oude GESCHIEDENIS VAN VOLKMARSCH (D1), als eregast uitgenodigd op de feestelijkheden ter gelegenheid van het 750-jarig bestaan van die Duitse stad. De Hr. Coghe is leraar aan het Lyceum de Pélichy. (W.N. 07.05.83)
1362. - De Izegemse Scouts vierden hun 60-JARIG BESTAAN. Op 14 en 15 mei werden het feestelijke hoogdagen met H.Mis, tentoonstelling, spelnamiddag en een smakelijke barbecue. Tevens werden de oud-leiders flink gevierd. (W.N. 13.05.83)
1363. - Een die ook bezeten is van het penseel en van het tekenpotlood is Raaf. Werbrouck. Van 7 tot 14 mei exposeerde hij zijn schilderijen, ikonen en tekeningen in het Izegemse Stadhuis. Werner Vens, voorzitter van Kristen Vlaams Kunstenaarsverbond leidde de exposant in en schepen van Kultuur E.Vandewalle opende de tentoonstelling. (W.N. 13.05.83)





## Lichte maaltijden tijdens W.O.II.

A. Vandromme. Blauwhuisstr. 52. 8700 IZEGEM.

**T**ijdens W.O.II waren de eetwaren schaars en vele van de meest onontbeerlijke, waren zelfs gerantsoeneerd. De gezinsinkomens lagen laag en de voedselprijzen stegen met de dag. De "eetlust" bij de bevolking was permanent aanwezig maar kon niet altijd voldaan worden. Bij schoolkinderen was dat eveneens zo, maar er werd gezorgd dat deze iets "extra" konden gebruiken.

"WINTERHULP" was in die dagen een nationale organisatie die haar vertakkingen had in alle Belgische gemeenten, waar bereidwillige handen, elk op eigen terrein, de toegewezen spijzen bestelden en bedeeden.

De scholen kregen daarvan een vast deel en de bedeling werd dagelijks onder de speeltijd van 10 uur verzorgd door onderwijzers, waar iedere leerkracht voor zijn eigen klas instond.

De "menu's" waren nogal afwisselend. Naast de dagelijkse soepuitreiking kwam er tonijn, bonen in tomatensaus en sardines wat verandering brengen in het menu. In het begin kregen de leerlingen een bord.

Later moest ieder voor een eigen kopje zorgen dat ze na gebruik naar klas terug meenamen en op een keurig rijtje op de vensterbank deponeerden. Van afwas kwam er niets in huis.

Gedurende de wintermaanden was er na de "lichte maaltijden" verder geen enkel spoor van dit dagelijks etentje in klas waar te nemen. Alleen kon gezegd worden dat zo'n rij tasjes wel een zeer zonderlinge verzameling didactisch materiaal was. Er kwam echter een grondige wijziging gedurende de zomermaanden waar de gerijde tasjes op de vensterbank een gratis zonnebad kregen en zodoende voor geruime tijd de geur van de gebruikte "lichte maaltijd" in een mineur-geur ten beste gaven.

Toen in mei 1945 het einde van alle oorlogsgeweld voorbij was, duurde de tussenkomst van WINTERHULP nog een poosje voort. Het was echter een ganse opluchting voor het onderwijzend personeel, toen op een van de volgende personeelsvergaderingen, door Z.E.H. Louwaege gezegd werd : "Voortaan zullen er onder de speeltijd van 10 uur geen lichte maaltijden meer gegeven worden. We hopen immers dat alle leerlingen voortaan thuis zware maaltijden zullen kunnen nemen."





Leerkrachten (v.l.n.r.)

HH. Jozef Seynaeve (1B), Gerard Behaeghe (7A), Gerard Bourgeois (6A), (mevr. O.Seynaeve-Vanneste), Pierre Declercq (2B), Jozef Behaeghe (directeur), André Ostyn (5B), E.H. Gerard Vanhoenacker (Prefect), Leon Deblauwe (3A), Rafaël Verholle (8B).





Leerkrachten (v.l.n.r.)

HH. Gerard Behaeghe (7A), Daniël Vieren (3B), Jozef Seynaeve (1B), Maurits Vandommele (4A), Jozef Behaeghe (directeur), ? , E.H. Gerard Vanhoenacker (Prefect).



# De schijnwerper op Kachtem:



Een gouden jubelfeest.

## 1946 !

De oorlog was nog maar goed zijn rug gekeerd en de laatste Duitse soldaat had nog maar kort geleden de Plaats verlaten of Kachtem moest de feesttoer op. Het echtpaar Victor Cools - Emma Verbrugghe waren vijftig jaar getrouwd en ... dit uitzonderlijk gebeuren diende even uitzonderlijk gevierd te worden. De oorlogsmoeilijkheden hadden wel een domper gezet op zoveel familie- en dorpsfeesten, maar nu die grote miserie voorgoed voorbij was, mocht men nu wel iets meer !

Het gezin V. COOLS-VERBRUGGHE woonde reeds jaren met hun kroostrijk gezin aan de Izegemstraat (nu - 1983 : Kachtemsestraat).

Victor (° 16.10.1873 - + 03.10.1965) oefende het beroep van klompenmaker uit. Er mag gerust aan toegevoegd worden : "Victor was de laatste Kachtemse "kloefkapper". Naast deze dagelijkse bezigheid zorgde Victor ook voor het klokken-geluid. Hij was klokkenluider vóór de elektrische installatie in gebruik werd genomen.

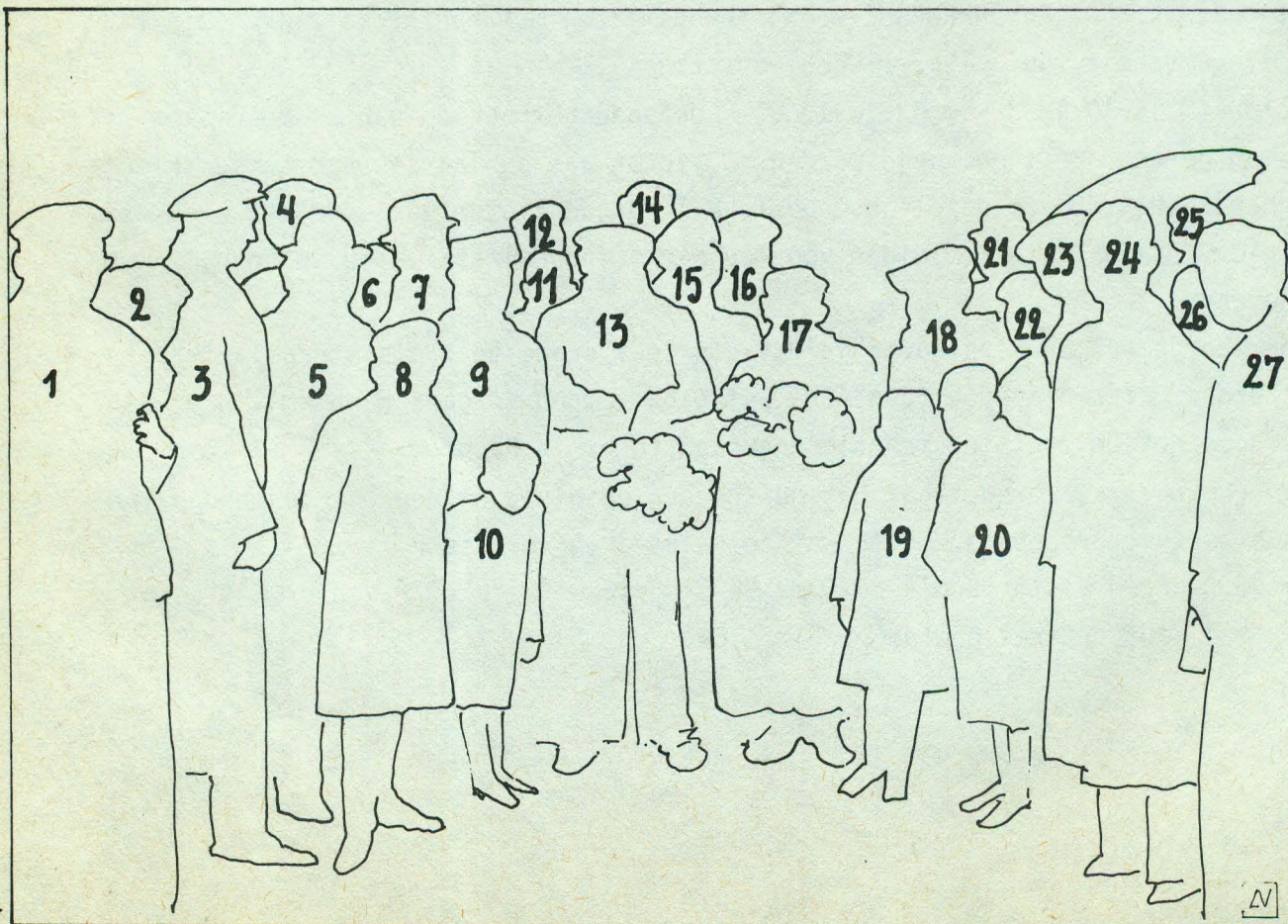
Onder burgemeester Verstraete werd Victor ook aangesteld als straatlantaarn-verzorger. (Er brandden toen ACHT petroleumlampen in gans Kachtem). Zo was V. Cools ook de laatste straatlantaarnaansteker in Kachtem.

Zijn vrouw Emma, zorgde voor het huishouden en hield er nog het bijberoep van "stoelkeszetster" op na. Iets wat ze vele jaren vol hield.

Aan de figuren Victor Cools en Emma Verbrugghe werd in 1979, in nr. 54 van T.M. een kort artikel gewijd op blz. 165.



1946.





- |                          |                                 |
|--------------------------|---------------------------------|
| 1. Jules Reynaert        | 15. Simonne Cinjaert            |
| 2. Maria Doop            | 16. Alex Cinjaert               |
| 3. Baziel Cools          | 17. EMMA VERBRUGGHE             |
| 4. Ernest Hoornaert      | 18. Clara Cools                 |
| 5. Meester Victor Saelen | 19. Veron Cools                 |
| 6. Germaine Lammertyn    | 20. Rafaël Reynaert             |
| 7. Willy Feys            | 21. Meester Octaaf Dewispelaere |
| 8. Simon Cools           | 22. Hermenie Gayse              |
| 9. Marie Hermi           | 23. Gaston Cools                |
| 10. Robert Cools         | 24. Achiel Wisselynck           |
| 11. Mevr. Degezelle      | 25. Clara Vandewalle            |
| 12. Andre Verlinde       | 26. Alois Brimmet               |
| 13. VICTOR COOLS         | 27. ?                           |
| 14. Roger Cools          |                                 |

---

Wij danken de heer ANDRE VERLINDE die zorgde voor de  
aanvulling van de naamlijst.

---





UITGAVEN

Bijzondere werken uitgegeven door of met bijzondere medewerking van de Izegemse Heemkundige Kring "Ten Mandere"

KAARTEN	Antonius Sanderus (1641)	Centrum van Izegem 32 x 35 cm.	50,-fr
	François De Bal (1746)	Centrum van Izegem 40 x 27 cm.	50,-fr
BOEKEN	Ten Mandere Nr. 31	Notitieboekskén van J.B.Vande Walle. Izegemse kroniek 18° en 19° eeuw.	100,-fr uitgeput
	Ten Mandere Nr. 52	Gedenkboek 125 jaar Kongregatie te Izegem. Extranummer, 151 blz.	250,-fr.
	Ten Mandere	Negen eeuwen Izegem. 16 Oude gezichten van stad + tabel met de historische data voor plaatselijke geschiedenis.	250,-fr
	Roger Bekaert	Izegem in de Franse Tijd.	250,-fr
	Jan Vandromme	De 14de- en 15de-eeuwse oorkonden van de Sint-Tillokerk in Izegem. Kritische tekstuitgave - De oorkondentaal.	300,-fr
	Marc Verchruysse	Latijnse keuren in verband met de Middeleeuwse geschiedenis van Izegem. Ten Mandere Nr. 56.	150,-fr

## JAARGANGEN

Jaargang I	1961	nrs. 1-2-3	uitgeput	Jaargang XII	1972	32-33-34	uitgeput
Jaargang II	1962	4-5-6	uitgeput	Jaargang XIII	1973	35-36-37	uitgeput
Jaargang III	1963	7-8	uitgeput	Jaargang XIV	1974	38-39-40	uitgeput
Jaargang IV	1964	9-10	uitgeput	Jaargang XV	1975	41-42-43	uitgeput
Jaargang V	1965	11-12-13	uitgeput	Jaargang XVI	1976	44-45-46	300,-fr
Jaargang VI	1966	14-15-16	uitgeput	Jaargang XVII	1977	47-48-49	300,-fr
Jaargang VII	1967	17-18-19	300,-fr	Jaargang XVIII	1978	50-51-52	300,-fr
Jaargang VIII	1968	20-21-22	uitgeput	Jaargang XIX	1979	53-54-55	uitgeput
Jaargang IX	1969	23-24-25	uitgeput	Jaargang XX	1980	56-57-58	uitgeput
Jaargang X	1970	26-27-28	uitgeput	Jaargang XXI	1981	59-60-61	300,-fr
Jaargang XI	1971	29-30-31	uitgeput	Jaargang XXII	1982	62-63-64	300,-fr

Enkele losse nummers zijn nog in voorraad :

nrs. : 4-7-8-10-20-21-24-26-35-37-38-40-41-53-55-58.

Deze oude jaargangen kunnen besteld worden bij de Archivaris, Stadhuis, Korenmarkt 9, bureau 3.

Wanneer U het nodige bedrag stort op de hieronder vermelde rekening 100,-fr/nr. (+ vermelding van de gewenste jaargangen), worden ze U met de post toegezonden.

AL DEZE WERKEN KUNNEN BESTELD WORDEN

ofwel door storting op Prk. 712-0700260-03 van de Heemkundige Kring "Ten Mandere", Izegem,  
ofwel bij de penningmeester, de Heer Alberic Deprez, Ommegangstraat 69/1, 8700 Izegem.

Telkens wordt de opgegeven prijs verhoogd met 20,-fr. voor de verzendingskosten. Vergeet ook de vermelding niet van de KAART of het BOEK dat U bij ons betaalt





Kaarten	Antonius Sanderus	1641 / Centrum van Izegem	50 fr.
	François De Bal	1746 / Centrum van Izegem	50 fr.

Boeken	Roger Bekaert	Izegem in de Franse Tijd	250 fr.
	Ten Mandere	Notitieboekje van J.B. Vande Walle, Izegemse Kroniek 18e en 19e eeuw, Ten Mandere nr. 31	100 fr.
	Ten Mandere	Gedenkboek 125 jaar Kongregatie te Izegem Extranummer Ten Mandere nr. 52, 151 bladzijden	250 fr.
	Ten Mandere	Negen eeuwen Izegem. 16 oude gezichten van stad + tabel met de historische data voor plaatselijke geschiedenis	250 fr.
	Antoon Vandromme	E. H. Leopold Slosse en het Izegemse Slossefonds	300 fr.
	Jan Vandromme	De 14e en 15e-eeuwse oorkonden van de Sint-Tillokerk in Izegem. Kritische tekstuittgave - De oorkondentaal	300 fr.
	Marc Vercruysse	Latijnse keuren in verband met de middeleeuwse geschiedenis van Izegem. Ten Mandere nr. 56	150 fr.

Jaargangen	Jaargang I	1961	nrs. 1-2-3	uitgeput	Jaargang XIII	1973	35-36-37	uitgeput
	Jaargang II	1962	4-5-6	uitgeput	Jaargang XIV	1974	38-39-40	uitgeput
	Jaargang III	1963	7-8	uitgeput	Jaargang XV	1975	41-42-43	uitgeput
	Jaargang IV	1964	9-10	uitgeput	Jaargang XVI	1976	44-45-46	300 fr.
	Jaargang V	1965	11-12-13	uitgeput	Jaargang XVII	1977	47-48-49	uitgeput
	Jaargang VI	1966	14-15-16	uitgeput	Jaargang XVIII	1978	50-51-52	300 fr.
	Jaargang VII	1967	17-18-19	300 fr.	Jaargang XIX	1979	53-54-55	uitgeput
	Jaargang VIII	1968	20-21-22	uitgeput	Jaargang XX	1980	55-57-58	uitgeput
	Jaargang IX	1969	23-24-25	uitgeput	Jaargang XXI	1981	59-60-61	300 fr.
	Jaargang X	1970	26-27-28	uitgeput	Jaargang XXII	1982	62-63-64-11	300 fr.
	Jaargang XI	1971	29-30-31	uitgeput	Jaargang XXIII	1983	65-66-67-12	300 fr.
	Jaargang XII	1972	32-33-34	uitgeput	Losse nummers			100 fr.

Enkele losse nummers zijn nog in voorraad:

(nrs 4 - 7 - 8 - 10 - 26 - 37 - 38 - 40 - 43 - 48 - 49 - 53 - 55 - 58).

Die oude jaargangen kunnen besteld worden bij de archivaris André Demeurisse, stadhuis, Korenmarkt 9, 1e verdieping, bureau nr. 3.

Wanneer u het nodige bedrag stort op de hieronder vermelde rekening

(+ vermelding van de gewenste jaargang(en), worden ze u met de post toegezonden.

## Al deze werken kunnen besteld worden

ofwel door storting op postrekening nr. 712-0700260-03 van de Heemkundige Kring „Ten Mandere”, Izegem ofwel bij de penningmeester Alberic Deprez, Ommegangstraat 69/1, 8700 Izegem.

**Telkens wordt de opgegeven prijs verhoogd met 30 fr. voor de verzendingskosten.**  
**Vergeet ook de vermelding niet van de kaart of het boek dat u bij ons betaalt.**